

1 ካኦቶ ማፃኦጎ ዓይያ ካር

ካኦቶ ማፃኦጎኩ ሃና ፔታሳዛ ላምዎ ሳሙዔኤሌ ማፃኦጎንሢ ዳ ኬኤዚንቴያ ጋፐባኦ፣ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኦታ ዋይሄ ዋይሢያ ሃይሶ ኬኤዛያኬ። ሃና ማፃኦጎ ሃይሃ ጳኤፐ ጳኤፐ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ሴሎሞኔ ዒዛኮ ዓዶ፣ ዳውቴ ቤዛ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳናይዳ ካኦታዳሢና ዳውቴኮ ሃይሶ ዛሎ ኬኤዛያ።
2. ሴሎሞኔ ካኦታዲ ዋይሄ ዋይሢያ ዋይሢያ ዋይሢያ ሃሃ ማዲንቴ ባካ ዓይነታቴያ ኬኤዛያ ማዓዛ ዬያ ማደይዳፓ ባሻያ ማዒ ጳዳሢ ዬሩሳላሜይዳ ማኸንቴ ጌኤኸ ማኦርኮ ማኸንቶኬ።
3. ኬዶ ዛሎና ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ካኦቶ ጌይንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ላምዎ ፓቂንቴሢና ፔቴ ፔቴ ካኦታ ኪሪሰቶሴ ሸይንታንዳሢኮ ቤርታ ታዞጳሳ ጳኤቶ ሌዎ ሃላንዳኦና ዋይሄ ጎይያ ኬኤዛያኬ።

ይንሢ ላምዎ ማፃኦጎንሢ ፔቴ ፔቴ ሱኡጎም ዔያታ ያኦሲም ጉሙርቂንታያ ማዓ ጎይያጉዳያና ዒዚ ዋጋኔ፤ ዬያጉዒ ዓጮ ዲጫ ዲጫያና ዔባ ቢያ ገኢጋሢ ዬና ሱኡጎ ጉሙርቂንታያ ማዓ ጎይያናኬ፤ ሃሃ ገንሢ ማሌ ያኦሲ ካኦቸኪሢና ዓይሢንቴ ዒዳሢና ሱኡጎ ማዔቴያ ዳር ዔኪ ባይሲንታይዳ ዓጋኔ። ኬዶ ዛሎ ዓጮ ካኦቶ ጌይያ ዒሰራዔኤሌ ካኦቶ ጉቤ «ዳቢንቴያኬ» ጌይ ያኦሲ ዋጋኔ፤ ጋዓንቴ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ፣ ዪሁዳ ካኦታ ባሽሢ «ፔዜ ማዳኔ» ጌይ ዒዚ ዋጋኔ።

ካኦቶ ማፃኦጎኩ ፔታሳዞይዳ ኮሺ ዔርቴያ ማዔዞንሢ፡- ያኦሲ ኬኤዛያ ማዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዞንሢና ዳራ ማሌ ያኦዞ ካኦቸኰዋጉዲ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዒፀዋጉዲ ዒገጩዋዎ ላቴ ኬኤዛዞንሢኬ፤ ዔያቶይዳፓ ዑሣ ዓኦጳ ዔርቴያ ማዔሢ ዔኤሊያሴ ማዓዛ፣ ዒዚ ባዓኦሌ ጌይንታ ካኦቸኮ ያኦዞኮ ቁኤሶና ዋላ፡- «የ ያኦሲ ባሻንዳይ?» ጌዒ ማዳ ማዳ ኬኤዚንቴኔ (ዓይ. 18ይዳ ዛጌ)።

ማፃኦጎፕላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

- ዳውቴ ካኦቱሞኮ ጋፐንያ (1:1—2:12)
- ሴሎሞኔኮ ካኦታዲያ (2:13-46)
- ሴሎሞኔ ዋይሄ ዋይሢያ (3:1—11:43)
- 1. ቤርታሳ ሌዎ (3:1—4:34)

2. ጌኤዮ ማኣርኮ ማዢንቶ (5:1—8:66)

3. ጋፒንያ ሌያ (9:1—11:43)

ፓቂንቴ ካእቶ (12:1—22:53)

1. ኬዶ ዛላ ዓኣ ዜርዖኮ ዋይዞ ዒዲያ (12:1—14:20)

2. ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌና ካእቶ (14:21—16:34)

3. ዖኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ሃይሶ (17:1—19:21)

4. ዒሰራዔኤሌ ካእቲ፥ ዓክዓቤ ሃይሶ (20:1—22:40)

5. ዪሁዳ ካእቲ፥ ዒዮሳፒፃና ዒሰራዔኤሌ ካእቲ፥ ዓካዚያሴ ሃይሶ (22:41-53)

ካእቲ ዳውቴኮ ጋርቺ ባሺንቶ

1 ካእቲ፥ ዳውቴ ባሺንቲ ጋርቺሢሮ ዒዛሞ ማዶ ማዶ ዓሳ ዒዛ ጨኢሸኩዋጉዲ ዓፒላ ዒዛሞ ዑፃ ኩሌቴያ ሃይዳኒ ዳንዳዒባኣሴ።
2 ዬያሮ ዒዛኮ ዶንዛ፡- «ካእቲዮ! ኔ ኮራ ዴዒ ኔና ማኣዳንዳ ወዲሮ ናይ ኮዒ ኔኤም ኑ ዔኪ ሙኮም፤ ዒዛ ኔ ኮራ ላሂ ኔኤኮ ዑዖ ሃይዳኒሻንዳኔ» ጌዔኔ።
3 ዩካፓ ዔያታ ፔቴ ሚዛጲ ወዲሮ ናይ ዴንቃኒ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ኮዓዖ፥ ሹኔሚ ጌይንታ ቤሰካፓ ዓቢሻጎ ጌይንታ ፔቴ ወዲሮ ናይሰኬኖ ካእቲም ዔኪ ሙኬኔ፤
4 ዬና ናዔላ ሚርጌና ሚዛጲ ናይኬ፤ ዒዛ ካእቲ ኮይላ ዴዒ ዒዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዒዞ ላኣሊ ማሂ ዔኪ ዒዞና ላሂባኣሴ።

ዓድኒያሴ ካእታዳኒ ዓፃዳሢ

5-6 ዓቤሴሎሜኮ ጊንፃ ዳውቴኮ ማቻ ሃጊታ ዳውቴም ሾዔ፥ ሸምፔና ዓኣ ዓቲንቆ ናኣቶፓ ቶይዳሢ ዓድኒያሴኬ፤ ዒዚ ሚርጌና ሚዛጲኬ፤ ዳውቴ ፔቴታዖ ዒዛ ጎሪ፥ ዞሪ ቤቁባኣሴ፤ ዬያሮ ዓድኒያሴ ጫርቂ ፔኤሮ ዓጮኮ ካእቲ ማዓኒ ኮዔኔ፤ ዬያ ማሊያ ኩንሣኒ ሳርጌላ ያይታንታ ፓሮንታ ዶንጊታሚ ዒዛኮ ዓንጋሞ ኬዳንዳ ዓሲያ ጊኢጊሼኔ።
7 ዬያ ዛሎ ዒዚ ፃሩያ ናኣዚ፥ ዒዮዓቤና ሃሣ ቁኤሳሢ ዓቢያታሪና ዋላ ዘርቴኔ፤ ዔያታ ዒዛኮ ማሊያ ቃራኬ ጌይ ዔኬኔ፤
8 ጋዓንቴ ቁኤሳሢ ሳዶቁ፥ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያ፥ ዖኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔ፥ ሸምዒ፥ ሬዒንታ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዓድኒያሴኮ ዬያ ማሊያ ዒፃኔ።
9 ፔቴ ኬሊ ዓድኒያሴ «ዔንርጌሌ» ጌይንታ ዓልቃ ዋኣዖ ኮይላ ዞሃሌቴ ላሎ ጎዖ ቤዘይዳ ማራይንታ ዚያ ጌማይንታ ዋፓናንታ ሹኪ ዖኦሲም ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ሸኢሼኔ፤ ዒዚ ዒማና ካእቲ።

1:5-6 1:5-6 2ሳሙ. 3:4።

ዳውቴ ናኣቶና ዪሁዳይዳ ካኣቶኮ ቢታንቶና ዓኣ ዓሳ ቢያ ሙኪ ዪያ ቦንቾ ሙዖ ሙዓንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 10 ጋዓንቴ ዒዚ ፔኤኮ ዓዶ ናዖ ማዔህ፤ ሴሎሞንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣንታ ቤናያንታ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዔኤሊባኣሴ።

ሴሎሞንኮ ካኣታዲያ

11 ዪካፓ ናኣታኣኔ ሴሎሞን ዒንዶ፡ ቤርሳቤሆ ኮይላ ዴንዲ፡ «ሃጊቴ ናኣዚ፡ ዓዶኒያሴ ኑ ጎዳሂ ዳውቴ ዔሩዋንቴ ፔና ፔኤሮ ካኣታህሂ ኔ ዋይዚባኣዓዳ?» ጌዔኔ። 12 «ኔኤና ኔ ናዖ፡ ሴሎሞንናኮ ሸምፖ ዓይሳኒ ኔ ኮዔቴ ታ ኔና ዘራሂ፡- 13 ዑኩና ካኣቲ ኮይላ ዴንዲጋፓ «ካኣቲዮ! ታ ናዓሂ፡ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ዳካሊ ካኣታዳንዳሂ ኔ ታኣም ጫኣቁባይ? ሂዳዖ ሃሂ ዓዶኒያሴ ዋይቴ ካኣታዴይ?» ጌዒ ያኦጩ» ጌዔኔ። 14 ናኣታኣኔ ሃሃ ኬኤዛዖ፡ «ኔኤኒ ካኣቲ፡ ዳውቴና ዋላ ጌሰታኣና ታኣኒያ ዑኩና ጌሊ ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዔህ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዪያሮ ቤርሳቤሃ ካኣቲና ጌሰታኒ ካኣቲ ዓኣ ቆልዖ ጌሌኔ፤ ካኣቲ ዒማና ኮሺ ጋርቹያታሂሮ ሹኔሜ ዓጮ ናዔላ፡ ዓቢሻጋ ዒዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤ 16 ቤርሳቤሃ ዒማና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤላዛ ካኣቲ፡ «ኔ ዓይጎ ኮዓይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ።

17 ቤርሳቤሃ ማሃዖ፡- «ካኣቲዮ! ታ ናኣዚ፡ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ዳካሊ ካኣታዳንዳሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂ ሱንዮና ኔ ታኣም ጫኣቁኔ፤ 18 ሃሂ ሃይሾ ኔ ዔሪባኣንቴ ዓዶኒያሴ ካኣታዴኔ። 19 ዪያሮ ዒዚ ሚርጌ ጌማይ፡ ማራይንታ ዲቺ ዋፓናንታ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ሺኢሹኔ፤ ዪያ ቦንቾ ቤዛ ሙካንዳጉዲ ኔኤኮ ናኣቶንታ ቁኤሳሂ ዓቢያታሬንታ ፖኦሊሶ ዓይህ ዒዮዓቤንታ ዒዚ ዔኤሌኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ኔ ዓይላሂ፡ ሴሎሞን ዔኤሊባኣሴ።

20 ካኣቲዮ! ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳሂ ያናታቴያ ኔ ፔጋሲ ዔርዛንዳጉዲ ካፒሂዳኬ፤ 21 ኔ ዪያይዲባኣቶ ጋዓንቴ ኔ ሃይቆሰካፓ ቤዛና ታ ናኣዚ ሴሎሞንታ ታናንታ ዋይዚ ዒፃ ዓሲ ማሂ ኑ ጌዳ ዋጎንዶኔ» ጌዔኔ።

22 ቤርሳቤሃ ሃጊ ዪያ ኬኤዚ ጋፒባኣንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ናኣታኣኔ ዒኢካ ሙኩኔ፤ 23 ዒማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሂ ሙኩያታሂ ዓሲ ካኣቲም ኬኤዜኔ፤ ዪካፓ ናኣታኣኔ ጋር ጌሊ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሌኔ፤ 24 ናኣታኣኔ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ዓዶኒያሴ ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳያ ኔ ዒዛም ቤርታ ኬኤዚያ? 25 ዒዚ ሃኖ ሚርጌ ዚያ ጌማይንታ ዲቺ ዋፓናንታ ማራይንታ ሹኪ ያኦሲም

ሺኢሾኔ፤ ኔኤኮ ሃንጎ ናኣቶንታ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዒዮዓቤንታ ቁኤሳሣ ዓቢያታሬያ ዒዚ ዔኤሌኔ፤ ሃሣ ሃኤዶ <ካኣቲ፥ ዓደኒያሴ ናንገና ናንጎም!> ጌይ ዔይታ ዒላቲ ዒላቲ ዒዛና ዋላ ሙዖና ዑዠናይዳኬ።
 26 ጋዓንቲ ዬያ ቢያ ማዳዖ ታና ኔ ዓይላሣንታ ቁኤሳሣ ሳዶቁንታ ዮዳሄ ናኣዚ፥ ቤናያንታ፤ ዬያጉዲ ኔ ዓይላሣ፥ ሴሎሞኔያ ዒዚ ዬያ ቦንቾ ሙዖይዳ ዔኤሊባኣሴ፤ 27 ካኣቲዮ! ኔ ቤዛ ካኣታዳንዳሣ ዖናታቲያ ኔ ዶንዘም ኔ ዔርዘቀንቲ ሃይ ሃሣ ዓደኒያሴኮ ካኣታዲዖ ሃይሳ ኔ ማዳ ባኣዚዳ?» ጌዔኔ።

28 ካኣቲ፥ ዳውቲ ማሃዖ፡- «ቤርሳቤሃ ሃኒ ዬዓንዳጉዲ ዔኤሎቀቲ» ጌይ ዓሶ ዓይሣኔ፤ ዬያሮ ዒዛ ሙኪ ዒዛ ቤርታ ዔቁኔ፤ 29 ዒማና ካኣቲ ዒዘሞ፡- «ታና ሄሌ ማቶፓ ቢያ ዓውሴ፥ ናንገና ናንጎ ጎዳሣ ሃይቆ! 30 <ኔኤኮ ናኣዚ፥ ሴሎሞኔ ታ ቤዛ ካኣታዳንዳኔ> ጌዒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሣ ሱንዮና ሃያኮ ቤርታ ታ ጫኣቁሣ ሃኖ ኩማንዳያ ማዔሣ ታ ኔኤም ከኤዛኔ» ጌዔኔ።

31 ቤርሳቤሃ ዒማና ሳዒ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላዖ፡- «ካኣቲ ዳውቲ፥ ታ ጎዳሣ ናንገና ሾምፖና ናንጎም!» ጌዔኔ።

32 ዬካፓ ካኣቲ ዳውቲ ቁኤሳሣ ሳዶቁንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ናኣታኣኔንታ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያንታ ዔኤሌም ዔይታ ጌሊ ዒዛ ቤርቶ ሺኢኬኔ። 33 ካኣቲ ዔይቶም፡- «ታኣኮ ካኣቲሞ ማኣራ ዓኣ ዶንዘና ዋላ ዳንዳዋቲ፤ ታ ናኣዚ፥ ሴሎሞኔ ታ ቶጋ ባቁሎ ቶጊሲ ዒዛ ገንዖ ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔ ከዱቀቲ፤ 34 ዒኢካ ቁኤሳሣ፥ ሳዶቁና ያኦሲ ማሊያ ከኣዛ ናኣታኣኔና ዒዛ ቲሽኪ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሦንጎ፤ ዬካፓ ዛዬ ዋርቃዖ ዒንሣኮ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- <ካኣቲ ሴሎሞኔ ሚርጌ ለዔ ናንጎም!> ጎዑቀቲ። 35 ዒዚ ታ ቤዛ ካኣቲሞ ዖይታ ዳዒኒ ሙካኣና ዒዛ ገንዖ ዒዛና ዋላ ሙኩቀቲ፤ ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳናኮ ካኣቲ ማዒ ዒ ዋይሣንዳጉዲ ታ ዒዛ ዶኦሬሣሮ ዒ ታ ቤዛ ካኣታዳንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ዬያሮ ዮዳሄ ናኣዚ፥ ቤናያ፡- «ካኣቲዮ ኔ ጌዔ ጎይዖ ማዖም፤ ዬያ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሣ ማዲ ኩንሦንጎ። 37 ካኣቲዮ! ናንገና ናንጎ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዔሣጉዲ ሴሎሞኔናኣ ዋላ ማዖንጎ፤ ዒዛኮ ካኣቲሞ ኔ ዋዳፓ ዑሣ ዓኣዳ ዳኤፒ ዒ ማሆንጎ!» ጌዔኔ።

38 ዬያሮ ቁኤሳሣ፥ ሳዶቁንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ናኣታኣኔንታ ዮዳሄ ናኣዚ፥ ቤናያንታ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዳውቲ ቶጋ ባቁሎ ሴሎሞኔ ቶጊሲ ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔ ዳንዳኔ፤ 39 ቁኤሳሣ፥ ሳዶቁ ዓፒሎና ማኡና ያኦሲም ዳማዳ ማኣራፓ ዔኪ ሙኬ ቲዠ ዛይታ ዓኣ ጉራሮ ዔኪ ሴሎሞኔ ቲሽኪኔ፤ ዒማና ዔይታ ዛዬ ዋርቃዛ፥ ዳራ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ካኣቲ ሴሎሞኔ ሚርጌ ለዔ ናንጎም!» ጌዔኔ፤

40 ዬካፓ ዒዚ ካአቱሞ ማአሮ ባንሢ ሙካአና ዴራ ዒዛ ጊንዖ ሙካኔ፤ ዔያቶኮ ዒላታፓ ዔቄያና ሳዓ ባጊፃንዲያ ሄላንዳአና ዛዬ ዋርቂ ዋርቂ ዒላቲ ዔያታ ዋዛዲያ ማዔሢ ዔርዜኔ።

41 ዒማና ዓድኒያሴ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሙዖ ፓፒሳጊ ዑኪ ዓአዖ ዬያ ዑኡዞ ዋይዜኔ፤ ዒዮዓቤያ ዛያሢ ዑኡዞ ዋይዛዮ፡- «ሃይ ካታሞይዳ ዋይዚንታ ዑኡዞ ዓይጎዳይ?» ጌይ ዖኡጩኔ፤ 42 ዒዚ ዬያ ጌዒ ፓፑዋንቲ ቁኤሳሢ፡ ዓቢያታሬ ናአዚ ዮናታኣኔ ዔሪቦንቲ ዒኣካ ሙኩኔ፤ ዓድኒያሴያ ዒዛ፡- «ሂንዳ ሃኒ ጌሌ፤ ኔ ኮሺ ዓሲታሢሮ ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙኩሞዖ ዓታዓኩ» ጌዔኔ።

43 ዮናታኣኔ ማሃዮ፡- «ኮሺ ሃይሴ ታ ዔኪ ሙኪባአዋይ፤ ኑ ጎዳሢ፡ ኔኤኮ ካአቲ፡ ዳውቲ ሴሎሞኔ ካአታሢኔ፤ 44 ሃሃ ዒዛና ዋላ ዒዛ ጊንዖ ኬሰካንዳጉዲ ቁኤሳሢ፡ ሳዶቄንታ ዖኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ናአታኣኔንታ ዮዳሄ ናአዚ ቤናያንታ ካአቲ ማአሮ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዒ ዳኩኔ፤ ዔያታ ሴሎሞኔ ካአቲ ቶጋ ባቁሎ ቶጊሴኔ። 45 ቁኤሳሢ፡ ሳዶቄና ዖኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ናአታኣኔና ዋኣፃ ዓልቃ ካሮ ጊዮኔይዳ ዒዛ ቲሽኪ ካአታሢኔ፤ ዬካፓ ዴራ ቢያ ዒናፓ ዋዛዲ ዒላሸሢሢና ዋዛ ዒላቲና ዑኡዞ ዴጊዲ ዋይዚሲ ዋይዚሲ ካታሞ ማዒ ሙኩኔ፤ ሃሢ ዒንሢ ዋይዜሢ ዬያኩ፤ 46 ሴሎሞኔ ካአታዲ ካአቱሞ ዖይቶይዳ ዴዔኔ፤ 47 ዬያ ሌሊቱዋንቲ ዴኤፒ ቢታንቶና ዓአ፡ ካአቲኮ ደንዛ ቢያ ካአቲ ኮይላ ሙኪ፡- «ኔ ዖኦዛሢ ሴሎሞኔ ኔጊዳፓ ባሻ ዴኤፒ፤ ሃሃ ካአቱሞ ዒዛኮ ኔኤሲፓ ባሻያ ማሆንጎ!» ጌዒ ዒዚ ቃራ ማዴያታሢ ቦንቺ ኬኤዜኔ፤ ዬካፓ ካአቲ፡ ዳውቲ ሻአሎይዳ ላሂ ዓአዖ ዖኦሲሞ ዚጌኔ። 48 ዒዚ ዒማና፡- «ታ ዜርፃፓ ፔቲ ሃኖ ታ ቤዛ ካአታዲንዳጉዲ ማሂ ዬያአ ታ ዛጋንዳጉዲ ታና ጌሢ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ዖኦዛሢ ጋላቲንቲያ ማዖሞ!» ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲኔ» ጌዔኔ።

49 ዓድኒያሴ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዬያ ዋይዛዖ ማርጌና ዒጊጩኔ፤ ቢያሢ ዔቂ ፔ ካራና ካራና ዴንዲ ጋፔኔ፤ 50 ዓድኒያሴያ ዒማና ሴሎሞኔ ኮሺ ዒጊጩሢሢሮ ዓፒሎና ማዦና፡ ዖኦሲሞ ዴማዴ ማአሮ ዴንዲ ዖኦሲሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ኮሻና ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቄኔ። * 51 ዓሳ ሴሎሞኔ ኮራ፡- «ዓድኒያሴ ኔና ዒጊጩሢሢሮ ማቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓአ፡ ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቄ ሲያ ባኮኮ ቤርታ ካአቲ፡ ሴሎሞኔ ታና ዋዲንዳሞያታቲ ጫአቆንጎ» ጌዒ ኔና ሺኢቃኔ» ጌይ ዒዛሞ ኬኤዜኔ።

* 1:50 1:50 ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቄኔ ጋዓዛ፡- ዬኖ ዋዶና ፔቲ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ ማዴቲ ሜሌ ዓሲ ዒዛ ዋዲሞጉዲ ዒዛ ጌሊ ዓርቄ ፔ ሸምፖ ዓውሳኒ ዋዳ ዓሶ ሸኢቃያኩ።

52 ካአቲ፥ ሴሎሞን፡- «ዲዚ ፑርታ ባአዚ ማዲቶፆ ማዲ ኮሽኬቴ ማሌ ዓቲም ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቴታፆ ዲዛኮ ካአሚንታዓኬ፤ ሃንጎ ዲዚ ዋዲንታንዳይ» ጌዔ። 53 ዩካፓ ሴሎሞን ፆኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛፓ ዓድኒያሴ ኬይሲ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓሲ ዳኬ፤ ዓድኒያሴያ ዲማና ካአቲ ቤርቶ ሙኪ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሌ፤ ካአቲያ ዲዛም፡- «ኔ ማእሪ ኮሽ ዓአዴ» ጌዔ።

2

ዳውቴ ሴሎሞንም ዔልቃሚ ዔልቃሞ

1 ዳውቴ ሃይቃንዳ ዋዳ ቡካዛ ፔኤኮ ናአዚ፥ ሴሎሞን ዔኤላፆ ሃዚ ጌዔ ጋፒንሂ ዔልቃሚ ዔልቃሚ፡- 2 «ማይ ታአኒ ሃይቃኒ ቡኬ፤ ደዴ! ጫርቃ ዓሲ ማዔ፤ 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ፆኦዛሂ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ዓይህ ባኮ ቢያ ማዴ፤ ኔ ዴንዳ ቤዛ ቢያይዳ ዓይጎ ባአዚያ ማፆም ኔ ማዳ ባካ ጊኢጋንዳጉዲ ሙሴ ዛሎና ኬኤዚንቴ፥ ፆኦሲ ዋጎይዳ ፆኦፒንቴ፥ ዓይሂፆንታ ዳምቦንታ ዋጎዋ ቢያ ካፔ፤ 4 ዩያ ቢያና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ኔ ዓይሂንታያ ማዔቴ ዲ ታአም፡- ኔኤኮ ዜርፆ ፒዜ ናንጊ ናንጌቴ፥ ጉቤ ዲናፓ ሃህ ጉቤ ሽምፓፓ ታ ቤርታ ፒዜ ማዲ ሃንቴቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካአቲሞ ያይቶይዳ ዴዒ ካአታዲ ዋይሃንዳ ዜርሂ ታ ኔኤኮ ባይዛዓኬ» ጌዒ ጫኦቄ ጫኦቄሞ ዲዚ ኩንሃንዳ።

5 «ዲዲያ ናአዚ፥ ዲዮዓቤ ዲሰራዔኤሌ ዴርኮ ፖኦሊሶ ዓይህ ሱኡጋሂ ኔሪ ናአዚ ዓቤኔሪና ዬቴሪ ናአዚ ዓማሳና ዋዲ ታአም ማዴ ጌኖ ማዳ ኔ ዔራ፤ ዲዚ ዔያታ ያልዚ ዋዴና ዓሲ ዋዴሂር ኮሚ ዔካኒ ጌዒ ሳዓ ኮሽ ዓአንቴ ዋማይዲ ዔያቶ ዋዴቴያ ኔ ዔራ፤ ዲዚ ጌኤሽ ዓሲ ጉሪ ዋዴ፤ ዬያና ዲዚ ሱጉሂ ዓሲ ማዲ ዓአሂ ኔ ዔራ። 6 ዓካሪ ኔኤም ዲንጊንቴ ዔራቶ ጎይፆና ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ማዴ፤ ዲዚ ናንጊ ጋርቺ ሃይቃንዳአና ካፒፖ።

7 «ታአኒ ኔ ጌርሲ ዓቤሴሎሚፓ ቶላኒ ዓአሽንቴ ዋዴና ኮሽ ባአዚ ዔያታ ታአም ማዴሂር ጌሌዓዴ ዓሂ፥ ባርዚላዬ ናአቶም ጋዓንቴ ኮሽ ባአዚ ማዲ ዔያቶ ዛጌ፤ ዔያታ ኔ ሙዓ ሙፆ ሙዓያ ማፆንጎ።

8 «ሃህ ዋሊንታኒ ኮይሱዋ ባአዚ ቢኢኒያሚ ዓጪ ማዔ፥ ባሁሪሚ ካታማ ናንጋ ጌራ ናአዚ ሽምዒ ዓአ፤ ታአኒ ማሂናይሚ ዴንዴ ኬሎና ዲዚ ታኦኮ ካራ ባይዚ ታና ጫሽኬ፤ ያአዴ ማዔቴያ ዮርዳኖሴ ዋር ኮይላ ዲ ታኦና ዋላ ካአሚ ዋዴና

2:5 2:5 2ጎሙ. 3:27፤ 20:10። 2:7 2:7 2ጎሙ. 17:27-29።

ታ ዒዛ ወዲሽንዲዎአሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንጾና ታ ዒዛም ጫክቄኔ። 9 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒዛኮ ዳቢንቲባኣያ ማሂ ዒዛ ሃሺፖ፤ ኔኤም ዒንገንቲ ዔራቶ ጎይጾና ኔ ዎዎዳንዳቲያ ባሺንታዓኬ፤ ዒዛ ዎዎድንዶ ዓሲ ማዔሢ ዋሊፖ።»

ዳውቴኮ ሃይቦ

10 ዩካፓ ዳውቴ ሃይቄ፡ ዒዛ ካታሞ ማዔ ዩሩሳሌሜይዳ ዲኡቲኔ፤ 11 ዳውቴ ኩብሮኦኔይዳ ላንካይ ለዔ፤ ዩሩሳሌሜይዳ ሃይሢታሚ ሃይሠ ለዔ፤ ዎሊ ዑፃ ያይዲታሚ ለዔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዴኔ። 12 ሴሎሞኔ ዓዶ ቤዛ ካኣታዴኔ፤ ዒዛኮ ካኣቲሞ ቢታንታኣ ኮሺ ዶዴኔ።

ዓድኒያሴኮ ሃይቦ

13 ሃጊቶ ናኣዚ ዓድኒያሴ ሴሎሞኔኮ ዒንዶ፡ ቤርሳቤሆ ኮይላ ዓኣዴኔ፤ ቤርሳቤሃ ዒማና፡- «ኔ ታ ኮራ ኮሺ ዓኣዶ ሙኪያ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዒዚ ማሃዶ፡- «ሂዮ፤ ኮሺ ዓኣዶ ታ ሙከኔ» ጋዓዶ፡ 14 «ታ ኔና ያኦጮ ባኣዚ ዓኣኔ» ጌዔኔ፤

ዒዛ፡- «ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

15 ዓድኒያሴ፡- «ካኣቲ ማዓንዳዎ ዓቲሢ ታናታሢንታ ዩያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢ ካፔያታሢ ኔ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማላሢ ማዔም ታና ኮይሳ ካኣቲማ ዔውቴ ታ ጌርሲም ዒንገንቲኔ። 16 ሃሢ ታ ኔና ያኦጮ ፔቲ ባኣዚ ዓኣሢሮ ዒዲ ኔ ታና ቦርሲሱዋጉዲ» ጌዔኔ።

ቤርሳቤሃ፡- «ኔ ያኦጮ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

17 ዒዚ ዒማና፡- «ካኣቲ ሴሎሞኔ ኔኤም ዎይዛንዳሢ ታ ዔራኔ፤ ዩያሮ ዓቢሻጎ ጌይንታ፡ ሹኔሜይዳ ሾይንቲ፡ ዉደሮ ናዔሎ ታኣም ዒዚ ዒንጋንዳጉዲ ዒዛ ታኣም ሽኢቄ» ጌዔኔ።

18 ዒዛ፡- «ቃራኬ! ታኣኒ ካኣቲም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዩካፓ ቤርሳቤሃ ዓድኒያሴ ጌዔ ባኮ ካኣቲም ከኤዛኒ ካኣቲ ማኣሪ ጌሌኔ፤ ካኣቲ ዒማና ዴዔ ቤዛፓ ዔቄ ቦንቾ ዔኤሊሢ ሂርኪ ጌይ ዒንዶ ዔኤሌሰካፓ ዴዓዎ ሜሌ ካኣቲ ዴዓ ያይታ ዔኪ ሙኡሲ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዒዛ ዴይሣኔ፤ 20 ዒዛ ዒማና፡- «ኔ ማዳንዳጉዲ ታኣኒ ያኦጮ ዳካ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሃዳራ ዒዲ ታና ቦርሲሲፖ» ጌዔኔ።

ካኣቲ፡- «ዒንዴ! ታ ኔና ቦርሲሲንዲዎሴ፤ ዩይ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

2:8 2:8 2ሳሙ. 16:5-13፤ 19:16-23። 2:11 2:11 2ሳሙ. 5:4-5፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 3:4። 2:12 2:12 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 29:23። 2:17 2:17 1ካኣቶ. ማ 1:3-4።

21 ዒዛ:- «ኔ ጌርሲ ዓድኒያሴ ዓቢሻጎ ዔኮንጎ ጌዔቴራ» ጌዔኔ።

22 ካኣቲ ዒማና:- «ዒዚ ዓቢሻጎ ዔካንዳጉዲ ሌሊ ኔ ታና ዓይጋ ያኦጫይ? ዒዚ ታኣኮ ቶይዲታሂሮ ካኣቲሞቦ ታ ዒዛሞ ሃሻንዳጉዲ ኔ ያኦጫይ? ሃሃ ቄኤሳሂ ዓቢያታሪና ዒዮዓቤናም ታ ማዳንዳ ባኣዚያ ያኦጫይ ኔ ዓይጋ ሃሻይ!» ጌዔኔ። 23 ዩካፓ ሴሎሞኔ ያኦሲ ሃይቆ! «ዓድኒያሴ ዩያይዳኒ ማሌሂሮ ታ ዒዛ ዎዲባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዘም! ጌይ ጫኣቄኔ። 24 ታ ዓድ፥ ደውቴኮ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳይሂ ካኣቲሞ ታኣኮ ደዲሼኔ፤ ዩያ ካኣቲሞ ታኣና ታ ዜርዖናም ዒንጊ ዒ ጌዔ ባኮ ካፒ ኩንህኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዓድኒያሴ ሃናኣ ኬሎይዳ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

25 ዩካፓ ዓድኒያሴ ዎዳንዳጉዲ ካኣቲ፥ ሴሎሞኔ ዮዳሂ ናኣዚ ቤናያም ኪኢታ ዳካዛ ቤናያ ዳንዲ ዓድኒያሴ ዎዳኔ።

ዓቢያታሪኮ ደውሲንቲዖና ዒዮዓቤኮቦ ሃይቦ

26 ዒማና ካኣቲ ሴሎሞኔ ቄኤሳሂ፥ ዓቢያታሪ ኮይላ:- «ኔ ሸይንቲ ዓጮ፥ ዓናቶቴ ዳንዴ፤ ኔና ዎዎዳንዶ ዓሲታንቲኬ፤ ጋዓንቲ ዴኤፖ ጎዳሂኮ ጫኣቄሞ ሳኣፂኖ ታ ዓድ፥ ደውቴ ቤርታ ኔኤኒ ኬዲ ሃንቲሂሮ ሃሃ ዒዛና ዎላ ሜታሂ ቢያ ኔ ዔኬሂሮ ሃሂ ታ ኔና ዎዳዓኬ» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ሴሎሞኔ ዓቢያታሪ ያኦሲም ቄኤሴ ማዒ ማዳ ቢታንቶ ላኣጊ ኬይሲ ዳኬኔ፤ ዩያይዳም ቄኤሳሂ፥ ዓኤሊ ዛሎና ዒዛኮ ዜርዖ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሴኤሎይዳ ኬኤዜ ባካ ቢያ ኩሜኔ።

28 ፔቴ ዛሎና ዓድኒያሴ ናሽኪ ባጎ ዛሎና ጊንሃ ዓቤሴሎሜ ዒፃ፥ ዒዮዓቤ ዩያ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዎይዜኔ፤ ዩያሮ ዓፒሎና ማዦና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ማኣሮ ፑኒንቲ ዳንዲ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ጌሊ ጉራኖ ማሊሲ ኮሾና ባኮ ዓርቄኔ። 29 ዒዮዓቤ ዓፒሎና ማዦና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ማኣሮ ፑኒንቲ ዳንዴሂና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ኮራ ዓኣሂ ሴሎሜኔ ዎይዘያ ቤናያ ዒዛ ዳንዲ ዎዳንዳጉዲ ዓይሂ ዳኬኔ። 30 ቤናያ ዓፒሎና ማዦና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ማኣሮ ዳንዲ ዒዮዓቤ ኮራ፡- «ሃያ ዓፒሎና ማዦና ማኣራፓ ካኣቲ ኔና ኬሰካንዳጉዲ ዓይህኔ» ጌዔኔ።

ዒዮዓቤ ጋዓንቲ፡- «ታ ኬሰካዓ! ሃይማካ ታ ሃይቃንዳኔ!» ጌዔኔ።

ዩያሮ ቤናያ ማዒ ሙኪ ዒዮዓቤ ጌዔ ባኮ ካኣቲሞ ኬኤዜኔ።

2:26 2:26 1ሳሙ. 22:20-23፤ 2ሳሙ. 15:24። 2:27 2:27 1ሳሙ. 2:27-36።

31 ዩካፓ ሴሎሞን ቤናያም፡- «ዲዚ ጌዔማ ጎይያ ዋዲፓፓ ዲዛ ዲኡኩኔ፤ ዩያይዲ ዲዮዳቤ ጉሪ ዋዲ ዳሶ ሱጉያፓ ታኣና ታ ዳደ ማኣሮ ዳሶና ጌኤሼ። 32 ታ ዳዳ፣ ዳውቲ ዔሩዋንጌቲ ዲዮዳቤ ዋዲ ዳሶ ሱጉያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዮዳቤም ሜቶ ዲንገንዳኔ፤ ዲዚ ዲዛይዳፓ ባሽ ማዔ፣ ላምፖ ጌኤሽ ዳሰ ጉሪ ዋዲ፤ ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሶ ዳይሣ፣ ዳቤኔሬንታ ዪሁዳ ፖኦሊሶ ዳይሣ፣ ዳማሳንታኔ፤ 33 ዲዮዳቤ ዩንሣ ዳሶንሣ ዋዲሣሮ ዲዛም ዳጊንጌ ፑርቶ ባካ ዲዛና ዲዛ ዜርፖናይዳ ናንገና ደዲ ናንገያ ማፖንጎ፤ ዳውቲኮ ካኣቲሞ ፖይቶይዳ ዳዓ ዳሶና ዜርፖናም ጋዓንጌ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኮሹማ ናንገና ደማደፓ» ጌዔ።

34 ዩያሮ ቤናያ ዳይሣንጌ ጎይያና ዳንዲ ዲዮዳቤ ዋዲም ዲዛኮ ማኣሮ ኮይላ ዳኣ ቦኦሎይዳ ዲዮዳቤ ዲኡቲ። 35 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞን ዲዮዳቤ ቤዛ ቤናያ ፖኦሊሶ ዳይሣያ ማሃ፤ ሃሣ ዓቢያታሪ ቤዛ ጎዳቄ ቄኤሴ ማሃ ደኦሬ።

ሺምዒኮ ሃይቦ

36 ዲማና ሃሣ ካኣቲ፣ ሴሎሞን ሺምዒ ዔኤሊሳዮ፡- «ሃይካ ዩሩሳላሜይዳ ኔ ናንገንዳ ማኣሪ ማዢ ዳዔ፤ ዲኢካፓ ኬሰኪ ዳንኮዋ ዳንዲ፤ 37 ካታማፓ ኔ ኬሰኪ ቄድሮኦኔ ዋርና ፒንቄ ጴዴቲ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዩያይዳቲ ኔና ኔ ኔኤር ዋዲ፤ ጌዔ» ጌዔ።

38 ሺምዒ ማሃዮ፡- «ካኣቲዮ! ቃራኬ፤ ታኣኒ ኔ ዓይላሣ ታ ጎዳሣ፣ ኔኤኒ ጌዔሣ ጎይያ ማዳንዳኔ» ጋዓዮ፣ ዩሩሳላሜይዳ ሚርጌ ዋዳ ዳዔ።

39 ሃይሣ ለዔኮ ጊንፃፓ ጋዓንጌ ሺምዒኮ ላምፖ ማደ ማደ ዳሰሰኬንሣ ማዕካ ናኣዚ፣ ዓኪሹ ጌይንታ ጋኣቲ ዓጮ ካኣቲሰኬያ ኮይላ ቤቲ ዳንዳኔ፤ ሺምዒ ዩንሣ ዲዛኮ ማደ ማደዛንሣ ጋኣቲይዳ ዳኣሣ ዋይዛዮ፣ 40 ሃሮ ፔኤኮ ኮኦሪ ዔያቶ ዳንቃኒ ጋኣቲይዳ ናንገ፣ ካኣታሣ ዓኪሹ ኮይላ ዳንዳኔ፤ ዲኢካፓ ዲ ዔያቶ ዳንቄ ማሃ ዔኪ ሙኬ። 41 ሴሎሞን ዲማና ሺምዒ ዩሩሳላሜፓ ጋኣቲ ዳንዲ ሙኬሣ ዋይዜ። 42 ዩያሮ ሴሎሞን ሺምዒ ዔኤሊሳዮ፡- «ዩሩሳላሜፓ ኔ ኬሰኩዋጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፖና ታ ኔና ጫኣቄሰባይ? ኬሰኪ ኔ ጴዴቲ ጋዓንጌ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳሣ ላቲ ታኣኒ ኬኤዚባይ? ዩያ ኩ ዋላ ዔኤዒ ታ ዳይሣ ጎይያ ኔኤኒ ከንሣንዳሣ ታኣም ጫኣቄባኣዓዳ? 43 ሃዳዮ ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፖና ጫኣቄሰባፓ ጫኣቄ ጫኣቄም ዋይታዛ ካፒባኣይ? ታ ዳይሣ ዳይሣያ ዳይጋ ኔ ቦንቶባኣይ? 44 ታ ዳዳሣ፣ ዳውቲ፣ ካኣታሣም ኔኤኒ ማዳ ጌሮ ማደ ኔ ዔዔራ፤ ኔ ማዳ ጌሮ ማደሮ ናንገና ናንገ ጎዳ

ፔኤሮ ሜቶ ኔ ጊዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ⁴⁵ ታና ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጃንዳኔ፤ ዳውቴኮ ካአቱማአ ናንገና ዶዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

⁴⁶ ዬካፓ ዮዳሄ ናአዚ ቤናያም ሸምዒ ወዳንዳጉዲ ካአቲ ከኢታ ዳካዛ፣ ቤናያ ዳንዲ ሸምዒ ወዳኔ፤ ዬያይዲ ሴሎሞኔ ፔኤኮ ካአቱሞ ዶዲሺ ዓጮ ወይሄኔ።

3

ካአቲ ሴሎሞኔ ዔራቶ ዳንቃኒ ሺአቄ ሺአጲሢሢ (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:3-12)

¹ ሴሎሞኔ ጊብፄ ዓጮ ካአቲ ናዎ ዔኪ ካአቲና ዎላ ዒጊንቴኔ፤ ዒዛ ዔኪ ሙካፆ ዒዛኮ ካአቱሞ ማእሮንታ ጌኤዠ ማእሮንታ ዬሩሳላሜ ካታሞኮዎ ዙሎ ኬልቄ ዲርቄ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳአና ዳውቴ ካታሞይዳ ጌሄኔ። ² ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፆና ጌኤዠ ማአራ ሃጊ ማዢንቲባአሴ፤ ዬያሮ ዳራ ጌሜሪዳ ዳንዲ ዳንዲ ፆኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺአሻኔ። ³ ሴሎሞኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽካኔ፤ ሃሣ ዒዚ ፔ ዓዳ፣ ዳውቴ ዔልቃሚ ዓይሣ ባኮዎ ማዳኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዲማ ዲማ ጌሜሪዳ ቆልሞ ሹኪ ሹኪ ፆኦሲም ሺአሻኔ፤ ዑንጃዎ ዒኢካ ጩቢሳኔ።

⁴ ፆኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዳኤፖ ቤዛ ዓአሢ ጌባፆኦኔይዳታሢሮ ፔቴ ከሊ ሴሎሞኔ ፆኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺአሻኒ ዒኢካ ዳንዳኔ፤ ዬያኮ ቤርታ ዬኖ ዒንጎ ቤዜሎይዳ ዒዚ ሺያ ቆልሞ ሹኪ፣ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢሣ ማሂ ዒንጌኔ፤ ⁵ ዬኖ ዋንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌባፆኦኔይዳ ሴሎሞኔም ዓውቴና ጴዳኔ፤ ዒማና ፆኦሲ ዒዛ፡- «ዓይጎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌይ ፆኦጩኔ።

⁶ ሴሎሞኔ ማሃያ፡- «ኔ ዓይላሢ፣ ታ ዓዳ፣ ዳውቴ ኮሺ ዓሲ፤ ጉሙርቄንታያ፤ ሃሣ ፒዜ ዓሲ ማዔሢሮ ሚርጌና ኮሺ ማዳ ኔ ዒዛም ማዳ ማዳ ናንጌኔ፤ ሃኖዎ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ካአቱሞ ያይታ ዳዓንዳያ ናይ ዒንጊ ዳኤፒ፣ ሃሣ ዶዲ ማዔ ጋፑዎ ናሹሞና ኔ ዒዛ ናሽኬኔ፤ ⁷ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ፆኦሣሢ! ታኦኮ ለዓ ዳካ ማዔያ ታኦኒ ናይኬ፤ ዓሲ ወይሢ ታኦኒ ቤቁባአሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማላሢ ማዔም ታ ዓዳ ቤዛ ታኦኒ ካአታዳኔ፤ ⁸ ኔኤኒ ኔኤሮ ማዓንዳጉዲ ዶኦሬ፣ ሚርጌማ ፓይዲንታኒ ዳንዳዒንቱዎ ዳሮ ባአካ ታኦኒ ዓአኔ፤ ⁹ ዬያሮ ፑርቶና ኮዠና ዲማሲ፣ ኔኤኮ ዳሮም ፒዜ ዎጌ ዎጊ ዳሮ ታ ዔኪ ዓአዳንዳ ዔራቶ ታኦም ዒንጌ፤ ያዲ ማዒባአቲ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዳላጎ ዳሮ ዎዲ ታ ዔኪ ዓአዳኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔኔ።

10 ሴሎሞን ዩያ ያኑጩሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛዳኔ፤ 11 ያኑሲ ዒዛም፡- «ኔ ሚርጌ ለዔ ናንጋጊ፤ ሃሣ ቆሎ ዳንቃጊና ኔ ሞርካ ባይቃንዳጉዲ ኮይቱዋንቴ ፒዜ ዋጊ ዋጊ ዓሲ ዋይሃንዶ ዔራቶ ኔ ያኑጩሢሮ፡ 12 ኔ ያኑጩ ባኮ ታኣጊ ማዳንዳኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ሃያኮ ቤርታ ዳንቄያ፡ ሃሣ ሃጊያ ዳንቃጊ ዳንዳዓ ዔራቶና ጸቂሥሢሮ ገሰ ማዔያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ 13 ዩካፓ ዑሣ ኔኤጊ ያኑጩባኣ ባኣዚ ቢያ ቃሲ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ኔ ዋደና ዓይጎ ካኣቲያ ማዖም ዳንቁባኣ ያርጎቹሞና ቦንቸና ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ። 14 ኔ ዓዴ፡ ዳውቲ ማዳ ጎይያ ታ ጋኣ ጎይያ ኔ ሃንቴቲ፤ ሃሣ ዓይሢንቴቲ ታኣኮ ዋጎና ዓይሢያና ማዲ ኔ ኩንሣቴ ያደሲ ለዔ ታ ኔና ናንጊቫንዳኔ» ጌዔ።

15 ዒማና ሴሎሞን ጊንዓሰካፓ ጸጫዖ ያኑሲ ዓውቲና ጸዲ ዒዛና ጌሰቲሢ ዔሬ፤ ዩካፓ ሴሎሞን ዩሩሳላሜ ማዒ ዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣፃኖ ቤርታኣ ዔቂ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊያንታ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያዎ ያኑሲም ሺኢሺኔ፤ ዩካፓ ሃሣ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሶም ቢያ ሙኡዚ ጊኢጊሺኔ።

ዔራቶና ሴሎሞን ፒዜ ዋጊ ዋጎ

16 ፔቲ ከሊ ላምዖ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊሰከንሢ ሴሎሞን ቤርቶ ጌኤሲና ሺኢሺኔ፤ 17 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ላኣሊላ፡- «ካኣቲዮ! ሃኖ ላኣሊሎና ታኣና ፔቲ ማኣሪዳ ኩ ናንጋያታዖ ዒኣካ ኩ ናንጋ ማኣሮይዳ ዓቲንቁ ናይ ታኣጊ ሸዔ፤ 18 ታኣጊ ሸዔንቴ ሃይሣጎ ከሎና ዒዛ ሃሣ ዓቲንቁ ናይ ሸዔ፤ ኩ ናንጋ ማኣሮይዳ ኑና፡ ላምዖንሢፓ ዓታዛ ሜሌ ዓሲ ባኣሲ። 19 ፔቲ ከሊ ዋንቴ ሃና ፔ ናዖኮ ጊዳ ላሂ ሹኡሜሢሮ ናዓ ሃይቄ፤ 20 ታኣጊ ላሂ ዓኣንቴ ዒዛ ዔቂ ታ ዳማ ታ ዓርቂ ላሂ፡ ታኣኮ ናዖ ዔኪ ዒዛ ላሂ ቫኣ ላይሢሰካፓ ሃይቄ ናዖ ዔኪ ሙኪ ታ ቫኣ፡ ታ ዳማ ላይሢ። 21 ዚሮ ጉቲ ዓማ ዔቂ ናዖ ታኣጊ ዳንሢሣጊ ጋዓኣና ናዓ ሃይቄያ ማዒ ጸዳኔ፤ ዒማና ኮሺ ታ ዛጋንቴ ታ ሸዔ ናዖቱዋኣሢ ታኣጊ ዔሬ፤» ጌዔ።

22 ባጌላ ጋዓንቴ፡- «ያዲቱዋሴ! ሸምፔና ዓኣ ናዓ ታ ናዖኩ፤ ሃይቄማ ኔ ናዖኩ!» ጌዔ።

ቤርታሲ ሃይሶ ጌሰቲ ላኣሊላ፡- «ያዲቱዋሴ! ሃይቄማ ኔ ናዖኩ፤ ዋሎማ ታ ናዖኩ!» ጌዔ።

ያዲ ጌይ ጌይ ካኣቲ ቤርታ ዔያታ ዋላ ማርሜ።

23 ዩካፓ ካኣቲ፡ ሴሎሞን፡- «ፔቲዛ ላሎ ናዖማ ታ ናዖኩ፤ ሃይቄማ ኔ ናዖኩ፤ ጋዓኔ፤ ባጌላ ሃሣ፡- «ያዲቱዋሴ! ኔ ናዖኩ ሃይቄሢ፤ ዋሎማ ታ ናዖኩ፤ ጋዓኔ» ጌዔ። 24 ዒማና ካኣቲ ጨንቻ ዓፓሮ ዓሳ ዒዛም ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዓሳ ዒዛም ዓፓሮ

ዔኪ ዩዓዛ፡- 25 «ዓካሪ ዋሎ ናዎማ ቲቂ ሄኮ ፓቂጋፓ ዔያቶ ፔቴ ፔቴሢም ዛሎማ ዛሎማ ዒንጉዋቴ» ጌይ ዓሶ ዓይሣኔ።

26 ጋዓንቴ ጎኔ ናዎኮ ዒንደላ ናዎ ሚጨንታዎ፡- «ካእቲዮ! ሃዳራ ናዎ ዋዲፖ! ዒዛም ዒንጌ!» ጌዔኔ።

ባጎ ላኣሌላ ጋዓንቴ፡- «ታናንታ ዒዛንታም ማዎፓ! ናዓ ላምዎ ቤሲ ቲቂንቶንጎ» ጌዔኔ።

27 ዩካፓ ሴሎሞኔ፡- «ናዎ ዋዲፖቴ! ጎኔ ዒንደላ ቤርታ ጌሰቴ ላኣሌሎ ማዔሢሮ ናዎ ዒዛም ዒንጉዋቴ!» ጌይ ዓይሣኔ።

28 ዒሰራዒኤሌ ዴራ ዩያ ካእቲ ዎጌ ዎጎ ዋይዛዎ ሴሎሞኔ ዴሮ ባእካ ማዠንታ ጌኤዞ ፒዜ ዎጋንዳ ዔራቶ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌያታሢ ዔሪ ዒጊጨ ዒዛ ቦንቼኔ።

4

ሴሎሞኔ ዶኦሪ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶ

1 ካእቲ፡ ሴሎሞኔ ዒሰራዒኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካእታዳኔ፤

2 ዒማና ዒዚ ዶኦሪ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶ ሃካፓ ሊካፓይዲንታ ዓሶኬ፡- ሳዶቄ ናኣዚ፡ ቁኤሳሢ ዓዛሪያሴ፤

3 ዔሊሆሬፔና ዓኪያ ጌይንታ ሺሻ ናኣቶ፡ ካእቲም ማእሮይዳ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓዘንሢ፤

ዓሂሉዴ ናኣዚ፡ ዒዮሳፓፄ ጌይንታ ማዲንቴ ባኮ ዛሎ ሃይሶ ፃኣፓያ፤ ሃሣ ዩያ ፃኣፒ ጌሦ ባኮ ሱኡጌ ማዒ ዛጋሢ፤

4 ፖኦሊሶ ሱኡጋሢ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያ፤

ቁኤሴ ማዒ ማዳ ሳዶቄንታ ዓቢያታሬንታ፤

5 ናኣታኣኔ ናኣዚ ዓዛሪያሴ ጌይንታ፡

ዴማ ዴማ ፓቆና ዓጮ ዎይሣ ዓሶኮ ሱኡጋሢ፤

ካእቲኮ ዶንዛ ማዒ ዘራ ናኣታኣኔ ናኣዚ፡ ቁኤሳሢ ዛቡዴ፤

6 ካእቲም ማእራ ማዳ ዓሶ ሱኡጋሢ ዓሂሻሬ ጌይንታሢ፤

ዎልቄና ማዲሻ ዓሶ ማዲሻ ዓቢዳ ናኣዚ፡ ዓዶኒራሜ።

7 ዩያጉዲ ሃሣ ዒሰራዒኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዴማ ዴማ ፓቂንቴ ዓጮ ዎይሣንዳ ታጳ ላምዎ ዓሲ ዒዚ ዶኦሪኔ፤ ዔያቶኮ ማዳ፡ ዔያታ ዎይሣ ዓጮፓ ካእቲንታ ካእቲ ማእሮ ዓሶንታ ሙዓንዳ ባኣዚ ቢያ ዔኪ ሺኢሺሢሣኬ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴሢ ለዔይዳ ፔቴ ዓጊኒ ሙይንታንዳ ሙዎ ባኣዚ ዓቲዎዎ ዔኪ ዩዓንዳያ ኮይሳኔ። 8 ዴማ ዴማ ፓቂንቴ ዓጮና ዩያ ዓጮ ዎይሣ፡ ዩንሢ ታጳ ላምዎንሢኮ ሱንፃ ሃካፓ ሊካፓይዲንታዘንሢ፤

ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ፡ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ዎይሣሢ ቤንሁሬ፤

- 9 ማቃፃ፡ ሻዓልቢሜ፡ ቤትሾሜሾ፡ ዔሎኔንታ ቤትሃናኔ ካታሞዎ
 ዎይህ ቤንዳቄሬ፤
  - 10 ዓሩቦቲና ሶኮ ካታሞና፤ ዩያጉዲ ሃህ ሄፔሬ ዓጮ ደማ ዓኣ ዓጮ
 ጉቤ ዎይህህ ቤንሄሴዳ፤
  - 11 ደሬ ዓጮ ደማ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ዎይህ፡ ፃፓቶ ጌይንታ ሴሎሞኔ
 ናዎ ዔኬ፡ ቤን ዓቢናዳኣቤ፤
  - 12 ታሩናኬንታ ሜጊዶ ካታሞንታ፡ ቤትሻኔ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዓጮ
 ጉቤ፡ ፃርታኔ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዓጮና፡ ዒይዚራዔኤሌ
 ካታሞኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ ዓጮና፡ ዩያጉዲ ሃህ
 ዓቤልሚሆላንታ ዮቅሚዓሚ ጌይንታ ካታሞ ሄላንዳኣና
 ቢያ ዎይህ፡ ዓሂሎዴ ናኣዚ ቤዓና ጎዎሂ፤
  - 13 ጌሌዓዴይዳራሞቲ ጌይንታ ካታሞ፡ ሃህ ዒኢካ ሚናኣሴ ዜርህሂ
 ማዔ ያዒሬ ቶኦኮሮ ማዔ ጉርዶ፡ ባኣሳኣኔይዳ ዓርጎቤ
 ጌይንታ ዓጮ፡ ዩያጉዲ ካራ ሞኦና ዓንጎና ጋጋርቁንቲ
 ዎዲንታ ከኤሎ ዲያና ዲርቁንታ ፓይዳ ዎሊ ዑፃ ላሂታሚ
 ማዓ ዴኤፕ ዴኤፕ ጉርዶ ዎይህ ቤንጌቤሬ፤
  - 14 ማሂናይሚ ዓጮ ዎይህ፡ ዒዶ ናኣዚ፡ ዓሂናኣዳኣቤ፤
  - 15 ኒፕታኣሌኤሚ ዓጮ ዎይህያ ሃህ ሴሎሞኔ ዉዲሮ ናኣቶ ባኣካፓ
 ባሰማቶ ዔኬ፡ ዓሂማዓፃ፤
  - 16 ዓሴኤሬ ዓጮንታ ቤዔሎቲ ካታሞንታ ዎይህ፡ ሁሻዬ ናኣዚ፡
 ቤዓና፤
  - 17 ዪሳኮኦሬ ዓጮ ዎይህ፡ ፓሩሄ ናኣዚ ዒዮሳፒፃ፤
  - 18 ቢኢኒያሚ ዓጮ ዎይህ፡ ዔላ ናኣዚ፡ ሳሚ፤
  - 19 ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔንታ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኦንታ ዎይህ፡
 ጌሌዓዴ ዓጮ ዎይህህ፡ ዑሪ ናኣዚ፡ ጌቤሬንታኬ።
- ዩንሂ ታጾ ላሞ፡ ዓጮ ዎይህዞንሂኮ ዑፃ ሱኡጌ ማዒ ዎይህ
 ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ።

ያርጎቹማ ሚርጌ ሴሎሞኔኮ ካኣቱሞ ዎዶ

20 ዬዮ ዎዶና ዪሁዳንታ ዒሰራዔኤሌንታኮ ዴሮ ሚርጉማ ባዚ
 ዓቹ ማኣሻላጉዲከ፤ ዬይ ዓሳ ቢያ ሙይ ሙይ ሃህ ዑሽኪ ዑሽኪ
 ቢያ ዎዶ ዎዛዳኔ፤ 21 ሴሎሞኔ ዎይህ ዓጮኮ ዛጳ ዔፕራዲሴ ዎራፓ
 ዓርቃዎ ዴንዲ ፒሊሰፃኤሚ ዓጮ ሄላንዳኣና ጋዓዎ ዴንዲ ጊብፃ
 ዓጮ ዛጳ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ቢያ ጋርሲሞ ማሃያኬ፤ ዬያ ዓጮ
 ዴራ ቢያ ሴሎሞኔ ዎይህ ዎዶና ዒዛ ዴማ ዎርቁ ዒዛሞ ጊኢራኔ።

22 ሴሎሞኔም ከላ ከላ ሙኡዚም ማዓንዳ ዶንጎ ሺያ ከሎ
 ማዓንዳ ቃራ ቃራ ዲኢሊ፡ ታጾ ሺያ ከሎ ማዓንዳያ ሱንፃ ዲኢሊ

4:20 4:20 ማኸ. ማፃ 15:8፤ 2ዶኦሲ. ዓሃኬ 9:26።

ጌይንታያ፡ 23 ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ታጾ ቡዋንታ ዴንዲ ካይካ ሄንቃ ላማታሚ ጌማይንታ፤ ፔቲ ዪኤታ ማራይ፡ ሃሣ ገንሣ ርኦቶ፡ ሞይሌ፡ ጌንዖንታ ሚዛጺ ሚዛጺ ካፒያ ኮይሳኔ።

24 ሴሎሞኔ ዔፕራዲሴ ዋራፓ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓአ ዓጮ ቢያ፤ ጌይፃ፡ ቲፕሳሄ ካታማፓ ዴንዲ ጋአዛ ካታሞ ሄላንዳአና ዋይሣኔ፤ ዒዚ ዔፕራዲሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓአ ካኦቶ ዓጮ ቢያ ዋይሣኔ ጌይሣኔ፤ ዒዛ ዓጮ ዛጸና ካአማ ዓጮና ቢያ ዋላ ዒ ኮሺና ናንጋኔ። 25 ዒ ካኦታዲ ናንጌ ዋዶና ቢያ ዳኦኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳአና ዓአ፡ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዴጋኦ ጉቤ ዓልቲሳ ባአዚ ባአያ ናንጋኔ፤ ፔቲ ፔቲ ማአሮ ዓሶኮ ካራ ዔያቶሮ ማዔ ዋይኔንታ ቤሌሴ ሚሣኒንታ ዓአሣሮ ዬያ ሚያ ሺቦ ዴማ ዓሳ ዴይ ዴይ ሃውሻኔ።

26 ሴሎሞኔኮ ሳርጌሎ ዖይቶ ጎቻ፡ ዖይዲታሚ ሺያ ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ፓሮና ዖልዚ ዖላ ታጾ ላምፖ ሺያ ፓራ ዓአኔ፤

27 ሴሎሞኔና ዒዛኮ ካኦቱሞ ማአሮይዳ ሙዓ ዓሶሞ ቢያ ኮይሳ ሙዖ ሺኦሻ፡ ዓጮ ዋይሣ፡ ታጾ ላምፖ ዓሳ ፔቲ ፔቲሣ ዔያቶ ዔኪ ዬዖም ጎዖና ዓጊኖና ፔቲ ባአዚታዎ ፓጨሱዋፖ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

28 ዬያ ሌሊቱዋንቲ ፔቲ ፔቲ ዋይሣ ዓሳ ሳርጌሎ ዖይቶ ጎቻ ፓራሣና ሜሌ ሜሌ ማዶ ማዶ ሃሮንታ ባቁሎንታም ዔልሳንታ ዖሃንታ ዔኪ ዔኪ ዬዓኔ።

ሴሎሞኔም ዒንገንቲ ዔራቶ

29 ዖኦሲ ሴሎሞኔም ኮሺ ሄርሺሳያ ማዔ ዔራቶና ማሊ ጸቂሥሣ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሃይማዲኬ ጌይንቲዋ ዳልጊ ማሊሣ ዒንገኔ። 30 ሴሎሞኔ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓአ ዓጮና ጊብፄ ዓጮናይዳ ዓአ ዔሮ ዓሳፓ ዑሣ ዓአዴ ዔራቶ ዓአያ ማዔኔ፤ 31 ዒዚ ዓሲ ቢያፓ ባሺ ዴኤፒ ዔራ ዓሲኬ፤ ዒዛራሃዌ ዓሣ ዔታኔፓ፡ ማሆሌና ካልካሌና ዳርዓናይዳፓኦ ባሺ ዔራኬ፤ ዬያሮ ሱንፃ ዒዛኮ ዴግ ጌዒ ኮይሎ ዓጮ ዴሮ ቢያሣም ዋይዚንቲኔ፤ 32 ሴሎሞኔ ሃይሣ ሺያ ኮኦኪንሣ ማዓ ሃይሴና ፔቲ ሺያና ደንጎ ዓይቱሞ ካላሊ ፃኦፔኔ፤

33 ሊባኖኦሴ ጌይንታ ዴኤፖ ሚፃፓ ዴንዲ ማአሮኮ ኮጮይዳ ባቃላ ሂሶጾ ጌይንታ ባኬሎ ሄላንዳአና ዓአ ሚሣ ጉቤ ማሊሲ ማሊሲ ኮኦኪንሣ ዒ ኬኤዜኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዴማ ዴማ ቆልሞንታ ካፖንታ ዳዲና ጎቹንቲ ሃንታ ማኸንቶንታ ሞሎንታ ዛላኦ ሚርጌ ባአዚ ዒ ኬኤዜኔ። 34 ዓጨ ቢያይዳ ዓአ ካኦታ ሴሎሞኔ ዔራቶ ዋይዚ ዒዚ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዞ ዋይዛኒ ፔኤኮ ኪኢታ ዓሲ ዳካኔ።

4:26 4:26 1ካእቶ. ማ 10:26፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 1:14፤ 9:25። 4:31 4:31 ዓይኩ. 89። 4:32 4:32 ኮኦኪ. 1:1፤ 10:1፤ 25:1፤ ቢባ. ዓይ 1:1።

5

ሴሎሞን ጌኤዮ ማእሮ ማዥን ጊኢጊሺ ባኮ (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 2:1-18)

1 ዲሮሴ ካኣቲ ኪራሜ ዳውቴና ዋላ ላጌ ማዲ ናሽኪንቲ ናንጌኔ፤
 ዓዶ፡ ዳውቴ ቤዛ ሴሎሞን ካኣታዳሢ ዲዚ ዋይዛፆ ዴንዲ
 ሴሎሞንና ካኣሚ ማዓንዳ ዓሲ ዳኬኔ። 2 ሴሎሞንና ኪራሜም፡-
 3 «ታ ዓዶ፡ ዳውቴ ዲዛኮ ኮይላ ዓኣ ሞርኮኮ ፆሎ ዓሶና ፆልቲ
 ፆልቲ ናንጌሢ ኔኤኒ ዔዔራኔ፤ ዬያ ሞርኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ
 ባሽሳንዳያ ሄላንዳኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ፆኦዛሢ ጌኤሺ
 ማእሮ ማዥን ዳንዳዒባኣሢ ኔኤኒ ዔራኔ፤ 4 ሃሢ ጋዓንቲ ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ፆኦዛሢ ታኣና ዛጲና ካኣማ ዓጮና ቢያ ታ ኮሺ
 ናንጋንዳጉዲ ማሄኔ፤ ታና ፆላ ዓሲያ ባኣሴ፤ 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ታ ዓዶ፡ ዳውቴም፡- «ኔ ቤዛ ታኣኒ ካኣታሳንዳ ኔኤኮ ናዓሢ ታኣም
 ጌኤሺ ማእሮ ማዥንዳኔ» ጌዒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባንጌኔ፤ ዬያሮ
 ሃሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ፆኦዛሢ ጌኤዮ ማእሮ
 ማዥን ማሌኔ፤ 6 ኔኤኒ ታኣም ሊባሮኦሴ ሚፆ ቆፃንዳ ዓሲ ሊባሮኦሴ
 ዳኬ፤ ታ ዓሳ ዔያቶና ዋላ ማዳንዳጉዲ ታ ዓይሃንዳኔ፤ ኔ ዓሶም ኔ
 ዓንጋንዳጉዲ ጌዔ ባኮ ታኣኒ ጨጋንዳኔ፤ ኔ ዔራሢጉዲ ታ ዓሳ ሚሢ
 ቆፃሢ ኔ ዓሶጉዲ ዔሩዋሴ» ጌይ ኪኢታ ዳኬኔ።

7 ሴሎሞን ዲዛም ዳኬ ኪኢቶ ዋይዚ ኪራሜ ሚርጌና ዋዛዳፆ፡-
 «ዳውቴ ቤዛ ጌሊ ሃያ ዳልጎ ዳሮ ዑፃ ካኣታዳንዳጉዲ ሃያጉዳ ዔራ
 ናይ ዲዛም ዒንጌ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጋላታ!» ጌዔኔ። 8 ዬካፓ
 ኪራሜ ሴሎሞንም፡- «ኔኤኒ ዳኬ ኪኢታ ታና ሄሌኔ፤ ኔ ኮዓ ባኮ
 ቢያ ኔኤም ታ ማዳንዳኔ፤ ሊባሮኦሴ ሚፆና ዚቢቆና ጊኢጊሺ ታ ኔኤም
 ሽኢሻንዳኔ፤ 9 ታ ዓሳ ሚፆ ሊባሮኦሴፓ ባዘይዳ ኬይሳንዳኔ፤ ዔያታ
 ዬያ ሚፆ ዋላ ቱኪ ጊኢጊሺ ኔ ኮዓ ካሮ ሄላንዳኣና ዋኦፆ ዑፃ ዳኪ
 ሄላሳንዳኔ፤ ዒኢካፓ ታ ዓሳ ሚፆኮ ቱኡዞ ቡሊ ኔ ዓሶም ዒንጋንዳኔ፤
 ኔኤኒ ጋዓንቲ ታኣኮ ካኣቱም ማእሮ ዓኣ ዓሳ ሙዓንዳ ባኣዚ ዳኬቴ
 ታኣም ቃራኬ» ጋዓ ኪኢታ ዳኬኔ።

10 ዬያይዲ ኪራሜ ሴሎሞንም ኮይሳ ሊባሮኦሴ ሚፆና ዚቢቆና
 ጉቤ ዔኪ ሽኢሻኔ፤ 11 ሴሎሞንና ዲማና ኪራሜኮ ካኣቱም ማእሮ
 ማዳ ዓሳ ሙዓንዳ ላምፆ ሺያ ቶኦኔ ማዓንዳ ዛርጌና ፆይዶ ጃኤታ
 ሺያ ዶሎዜ ኩማ ሪሚቲ ዛይቴ ጌኤሺ ሌዓ ሌዓ ዒንጋኔ።

5:5 5:5 2ሳሙ. 7:12-13፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዒንጌ ጎይፆና ሴሎሞንም ዔራቶ ዒንጌን፤ ኪራሚና ሴሎሞንና ላምዓሢ ዋላ ኮሺ ናንጋሢር ያልዚ ዋሊ ያላኑዋኣሢ ጫኣቄን።

13 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳፓ ናሽኩዋንቴ ዋልቄና ማዲሾ፡ ሃይሢታሚ ሺያ ዓሲ ዶኦሬን፤ 14 ዬያ ዓሶኮ ዑፃ ዓዶኒራሚ ዒዚ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሬን፤ ዬካፓ ማዳ ዓሶ ታጳ ታጳ ሺያ ማሂ ሃይሢ ቤሲ ፓቃፖ ፔቴ ፔቴ ፓቂንቴ ዓሳ ፔ ኬሊና ኬሊና ፔቴ ዓጊኒ ሊባኖኦይዳ ማዲ ላምዖ ዓጊኒ ፔ ማኣራ ሃውሻንዳጉዲ ዓይሣን። 15 ሃሃ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዓጩሎይዳ ሹቹ ጳላንዳ ሳሊታሚ ሺያ፤ ጳሊንቴ ሹጮ ኬዲ ዔኪ ሙካንዳ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ኬሴን፤ 16 ዬያ ዓሶኮ ዑፃ ሱኡጌ ማዒ ማዳ ዛጋንዳ ሃይሢ ሺያና ሃይሢ ጃኤታ ዓሲያ ጊኢጊሺን፤ 17 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዓይሣ ጎይፆና ጌኤዦ ማኣር ማዦ ዔቂሶንዶ ጴኤፒ ጴኤፒ ሹቹ ማዳ ዓሳ ዬያይዲ ጳሌን። 18 ሴሎሞንና ኪራሚናኮ ማኣር ማዦ ሃኣሞንታ ቢብሎሴ ዓሶንታ ጌኤዦ ማኣር ማዦንዶ ሹጮንታ ሚፆንታ ቢያ ጊኢጊሺን።

6

ሴሎሞን ጌኤዦ ማኣር ማዦ ዓርቁሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ጴራ ጊብፂ ዓጩፓ ኬሰኬንቴ ያይዶ ጃኤታና ሳሊታሚ ሌዔ ማዔሰካፓ፡ ሴሎሞንያ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንታ ያይዳሳ ሌዖኮ ዚፔ ጌይንታ ላምዓሳ ዓጊኖና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዦ ማኣር ሴሎሞን ማዦ ዓርቁን፤ 2 ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ያዶሱማ ላሂታሚ ዋዳ፤ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ፤ ሌካ ዔጳ ሃይሢታሚ ዋዳኬ። 3 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ያኦዚንፆ ጴጉማ ታጳ ዋዳ፡ ዳልጉማ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ዳልጉሚጉዴያ ላማታሚ ዋዳኬ። 4 ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ዛሎና ዳልጊ፡ ዙሎ ዛሎና ኩንዔ ማዔ ፑልታ ካራ ዓኣን፤ 5 ጌኤዦ ማኣርኮ ጋራ ማዦና ያኦሲም ዑሣ ዓኣዳ ዱማዳ ማኣር ሄሊሲ ዙሊና ዱማ ዱማ ቆልዓ ዓኣያ ማኣሪ ሹቹና ዒዚ ማዦኬን። 6 ዬያ ማኣርኮ ዓይፃ ሳዓ ማዦከንቴ ማኣር ዳልጉማ ዶንጎ ዋዳ፡ ሄሊሲ ዑፃ ማዦና ማኣርኮ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ፡ ሃይሣሲ ዑፃ ማዦና ማኣርኮ ዳልጉማ ላንካይ ዋዳኬ፤ ፔቴ ፔቴ ኬኤዖኮ ጋራ ዓኣ ሳዓ ዴማ ዓኣ ኬኤዖ ሳዓፓ ሻኣዦሲ ማዦናያኬ፤ ጌኤዦ ማኣር ዋላ ዓይሣኒ ማዦና ዙንጋላ ኮጮ ባኣኮ ዓኣዲዋጉዲ ጌኤዦ ማኣርኮ ኮጮ ዙላ ዒዚ ኬኤሌ ኬልቂሴን።

5:14 5:14 1ካእቶ. ማ 12:18።

7 ጌኤዡ ማእራ ማዢንቴ ሹጮ ዓርሲ ኮሾናሢ ሹጮ ጳሎና ቤዛኬ፤ ዬያሮ ጌኤዡ ማእራ ማዢንታ ዎዶና ሙቁሣንታ ሹጮ ዓርሲ ዓንጊንታ ሜሌ ዓይጎ ዓንጊኮዎ ዑኡሲ ዋይዚንቲባኣሴ።

8 ቤርታዲ ዓይፃ ማዢና ማእሮኮ ጌሎ ካራ ጰኦሎ ዛሊና ጌኤዡ ማእሮኮ ጎኦቦና ማዓዛ፤ ሄሊሲ ዑፃ ማዢንቴ ማእሮና ጋፒንፃ ማዢና ማእሮ ኬሰኮያ ሳናጉዲ ጌዳሲ ማዢና ባኣዚ ዓኣኔ።

9 ዬያይዲ ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማእሮ ማዢ ጋፒሴኔ፤ ኬኤፆኮ ሳኮ ጋርሲና ሊባኖኦሴ ሚፃፓ ኮሾና ዘንጋላና፤ ጊንሣ ሃሣ ዬያ ሚፃፓ ዓርሲ ኮሾና ዳልጊ ባኣዚና ጳርቂ ዓኣቺ ባይዜኔ። 10 ኩቤ ማሂ ማዢና ፔቴ ፔቴ ማእሮኮ ጰጉማ ዶንጎ ዶንጎ ዋዳ ማዔያኮ፤ ዬንሣ ማእሮንሣ ዒዚ ዘቢቁ ዘንጋላና ዎላ ዓይሣ ማዢሴኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሴሎሞኔም፡- 12-13 ታኣኮ ዎጎንታ ዓይሣፆንታ ዳምቦንታ ቢያ ኔ ካፔቴ ኔ ዓዶ ዳውቴም ታኣኒ ጫኣቂ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ዶዲሺ ታ ዳይሣንዳኔ፤ ታ ዴር፤ ዒሰራዔኤሌ ባኣካ ማዒ ሃያ ኔኤኒ ማዢ ጌኤዡ ማእሮይዳ ታ ናንጋንዳኔ፤ ፔቴታፆ ታ ዔያቶፓ ዲማዳዓኬ ጌዔኔ።

14 ሴሎሞኔ ዬያይዲ ጌኤዡ ማእሮ ማዢ ኩርሴኔ።

ጌኤዡ ማእሮኮ ጋሮ ማዢና ጎይፆ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 3:8-14)

15 ጌኤዡ ማእሮኮ ሹጮና ማዢና ኮጫ ጋርሲና ሳዓፓ ዴንዲ ጋፖ ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚፆ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾናሢና ጳርቂ ጳርቂ ባይዘናያኮ፤ ጋሮኮ ሳዓኣ ሊባኖኦሴ ሚፆ ዓርሲ ሂኣሣ ኮሾናያኮ።

16 ጌኤዡ ማእሮኮ ጋራኣ፤ ጊንፆ ዛላ ዑሣ ዓኣጰ ፆኦሲም ዲማጰ ኬኤፆ ጌይንታ ፔቴ ቆልዓ ማዢንቴኔ፤ ዬኖ ቆልፆኮ ጋሮ ፆዶሱማ ላማታሚ ዋዳ ማዓዛ ሳዓፓ ዴንዲ ጋፖ ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚፆ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾናሢና ማዢንቴያኮ፤ 17 ዑሣ ዓኣጰ ፆኦሲም ዲማጰ ማእሮኮ ቤርቶ ዛላ ፆኦሲም ዲማጰ ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዬያ ጋሮኮ ፆዶሱማ ፆይዲታሚ ዋዳኮ፤ 18 ሊባኖኦሴ ሚፆ ላሻሲ ዓርሲ ኮሾናሢ ዲኡቁ ቡኒ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጋራ ጉቤ ሊባኖኦሴ ሚፆ ላሻሲ ዓርሶና ሚፆና ጳርቂንቴሣረ ማእሮ ማዢና ሹጮ ጰዲዎያኮ።

19 ጌኤዡ ማእሮኮ ጋራ፤ ጊንፆ ዛላ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቂም ሳኣዲና ጌሣንታንዳ ቆልዓ ዔያታ ማዢኔ። 20 ዬኖ ኬኤፆሎኮ ጋሮ ፆዶሱማ ላማታሚ ዋዳ፤ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ፤ ለካ ዔጳ ላማታሚ ዋዳ ማዓዛ ጋራ ጉቤ ጌኤሺ ዎርቄና ጳርቂንቴያኮ፤ ፆኦሲም ዒንጎ

ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ለባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶና ሚያና ጳርቂ ኮሾናያኬ። 21 ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋሮ ዛሎ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቂ ኮሾኔ፤ ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ዋርቆና ጉቤ ጳርቂ ኮሾና ቆልዖ ጌሎ ካሮ ያኦዚንገይዳ ዋርቁና ኮሾና ካኒ ቢራታ ሱዲ ሚዛጲሴኔ። 22 ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳጳ ዲማጳጳ ጋሮይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛንታ ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋሮዋ ቢያ ዋርቁና ጳርቂ ሚዛጲሴ ዒ ኮሾኔ።

23 ፔቴ ፔቴሢኮ ጴጉማ ታጳ ዋዳ ማዔያ፣ ሪሚቲ ሚሢና ላምዖ ኪሩቤሌ ማሊሲ ማዡና ባኣዚ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳጳ ዲማጳጳ ጋሮይዳ ዒ ጊኢጊሺኔ። 24-25 ላምዖ ኪሩቤላ ዋላ ሄኮ ማዔያኮ፤ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤሎኮ ላምዖ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ጋኣዘኮ ገደሱማ ደንጎ ዋዳ ማዓዛ፣ ፔቴ ጋኣዘኮ ጋፓፓ ዴንዲ ባጎ ጋኣዘኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ገደሱማ ታጳ ዋዳኬ፤ 26 ሃሣ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤሎኮ ሌካ ዔጳ ታጳ ዋዳኬ። 27 ኪሩቤኤሎ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳጳ ዲማጳጳ ጋሮይዳ ዒዚ ዔቂሲሴኔ፤ ዬያሮ ዔያቶኮ ፒሺንቴ ላምዖ ጋኣዛ ጋሮኮ ሄካሰካ ዋላ ካኣማዖ ባጎ ዛላ ዛላ ዓኣ ላምዖ ጋኣዛ ዔያታ ፒሺ ዔቁ ባንገና ኮጮ ካኣማያኮ። 28 ዬንሢ ላምዖ ኪሩቤኤሎንሢ ዒዚ ዋርቁና ጳርቂ ኮሾሴኔ።

29 ዳልጎ ጋሮና ጋሮ ዓኣ ቆልዖኮ ኮጮይዳ ጉቤ ኪሩቤሌና ሜኤጻና፤ ሃሣ ዲኡቁ ቡኒያ ማሊሲ ማሊሲ ማዡ ዒዚ ሚዛጲሴኔ። 30 ዬያጉዲ ሃሣ ዒዚ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳጳ ዲማጳጳ ጋሮኮ ሳዖንታ ጌኤዡ ማኣሮኮ ጋሮ ሳዖንታ ዋርቁና ጳርቂ ኮሾኔ።

31 ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ላምዖ ዋላ ካንሢ ዋዳ ካሮ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳጳ ዲማጳጳ ጋሮኮ ጊኢጊሺኔ፤ ዬኖ ካሮኮ ዋላ ካኣማ ደንጎ ቤሲ ዓኣያ ማዓዛ ቶኦኮ ፒዚዲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ። 32 ላምዖ ካሮ ዒዚ ኪሩቤሌንታ ሜኤጻንታ ዲኡቁ ቢኒንታ ጊዳ ዓኣያ ማሊሲ ማዡ ማዡ ሚዛጲሴኔ፤ ዒዚ ዬያ ካሮንታ ኪሩቤኤሎንታ ሜኤጻ ማሊሲ ማሊሲ ማዡና ባኮንታ ዋርቁና ጳርቂ ሚዛጲሴኔ። 33 ኬኤዖ ጌሎ ጴኤፖ ካሮኮ ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ገይዶ ዛላ ዋላ ካኣሜያ፣ ካሮ ሬኤካጉዳ ባኣዚ ኮሾኔ። 34 ላምዖ ካሮ ጳንጨንታ ዓንጊና ዋላ ዓይሦና ዒዚ ኮሾኔ። 35 ዬንሢ ካሮንሢ ጉቤ ዒ ዋርቁና ጳርቂ ኪሩቤሌንታ ሜኤጻንታ፤ ሃሣ ዲኡቁ ቡኖዋ ማሊሲ ጊዳ ጊዳ ማዡ ሚዛጲሴኔ።

36 ጌኤዡ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ፣ ጌኤዡ ማኣራ ሙኪ ዓሲ ቡካንዳ ፔቴ ጳኦካ ዒዚ ኮሾኔ፤ ዬኖ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ዙሎ ሃይሦ ሺርሺ ሹቺ

ጌሢ ጌሢ ከልቁ ማዢ ያይሳዎ ፔቴ ሊባኖኦሴ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾናያ ጌዴና ጌያያ ከልቁ ማዢ።

37 ዬይ ጌኤዡ ማኣራ ማዢኒ ዓርቂንቴሢ ሴሎሞኔ ካኣታዳንቴ ያይዳሳ ሌዖኮ ዚፔ ጌይንታ ላሞዓሳ ዓጊኖናኬ። 38 ጋዓንቴ ዬይ ጌኤዡ ማኣራ ማዢንቴ ጉቤ ጋፔሢ ሴሎሞኔ ካኣታዳንቴ ታጳ ፔታሳ ሌዖኮ ቡሌ ጌይንታ ሳላሳ ዓጊኖና ማዢ ጋፒሳኒ ማሊንቴ፣ ዎዶማናኬ፤ ሴሎሞኔ ዬይ ጌኤዡ ማኣራ ማዢ ጋፒሴሢ ላንካይ ለዔይዳኬ።

7

ሴሎሞኔ ፔኤኮ ካኣቱሞ ማኣራ ማዢሢ

1 ሴሎሞኔ ፔኤኮ ካኣቱሞ ማኣራ ማዢ፤ ዬይ ማኣራ ዒዚ ታጳ ሃይሢ ለዔይዳ ማዢ ጋፒሴኔ፤ 2-3 «ሊባኖኦሴ ዴኤሎ» ጌይንቴ ዳልጊ ማኣሪ ዒ ማዢ፤ ዬይ ማኣራኮ ጋሮ ያዶሱማ ጂኤታ ዎዳ፣ ዳልጉማ ዶንጊታሚ ዎዳ፣ ሌካ ዔጳ ሃይሢታሚ ዎዳ ማዓያኬ፤ ሃሢ ዬይ ማኣራኮ ሃይሢ ቤሰካ ዎሊ ቤኤዚ ታጳ ዶንጎ ዶንጎ ዶቆና ያይዲታሚ ዶንጎ ቱርቱሪ ዓኣኔ፤ ዬይ ቱርቱሪ ዎሊ ዘንጋላ ማሢ ጌሢና ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾንቴይ ዓኣኔ፤ ዬይ ቱርቱሪ ዐ-ፃ ሹቸና ማዢንቴ ሚሄ ጌሢ ማኣራ ዓኣኔ፤ ዬይ ሚሄ ሚሆ ጌሢ ማኣራንሢኮ ሳካ ሊባኖኦሴ ሚያና ማዢናያኬ፤ 4 ዬንሢ ማኣራኮ ፑልቶ ካራ ዳጊዲ ማዢና ዎሊኮ ሆታ ማዔያ ሃይሢ ሃይሢ ማሢ ኮሾናያኬ፤ 5 ካሮንታ ፑልቶ ካሮንታኮ ዓጮይዳ ቢያ ያይዶ ዛሎ ዎላ ካንሢ ጳርቆና ላሾ ሚሢ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሹጮና ማዢና ማኣራንሢኮ ዎሊ ቤኤዚ ማዢንቴ ሃይሢ ሃይሢ ፑልታ ካራ ዓኣኔ።

6 «ሚርጌ ቱርቱራ ዓኣ ማኣራ» ጌይንቴ ዳልጊ ማኣራ ሴሎሞኔ ሃሢ ማዢ፤ ዬይ ማኣራኮ ጋሮ ያዶሱማ ዶንጊታሚ ዎዳ፣ ዳልጉማ ሃይሢታሚ ዎዳኬ፤ ዬይ ኬኤዖኮ ቤርቶ ዛላ ሳኪና ማዢንቴ ቱርቱሪና ሬኤኪ ዓይሢና ኬሰኪ ዢባሪ ዔኮ ማኣራ ዓኣኔ።

7 ሃሢ ጊንሣ ዒዚ ዴዒ ዎጎ ዎጋንዳ ካኣቲ ዴዒ ያይታ ጌሢንታ ማኣራ ማዢ፤ ዬይ ኬኤዖኮ ሳዓፓ ዴንዲ ጋርሲና ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶናያና ጳርቂ ኮጮ ባይዘናያኬ፤

8 ዬይ ማኣራኮ ጊንዖ ዛሊና ዓኣ ጳኦኮይዳ ዒዚ ናንጋንዳ፣ ሹቸና ማዢና ማኣራ ሃንጎ ማኣራ ጎይዖ ማዢ፤ ዒዛኮ ማቾ፣ ጊብጻ ካኣቲ ናዎማኣ ዬኖጉዴ ማኣራ ዒዚ ማዢ።

7:8 7:8 1ካእቶ. ማ 3:1።

9 ይህ ማኣሮ ቢያሢንታ ቢያፓ ባሽ ዳልጎ ማኣሮንታ ዓይፃፓ ዳንዲ ጋፒንያ ሄላንዳኣና ሚዛጲ ዶዲ ዶዲ ሹቸና ኮሺ ማዠናያኬ፤ ይይ ሹጫ ጳሊ ዔኮና ቤዘይዳ ዓኣንቴ ቤርቶ ዛሎንታ ጊንያ ዛሎንታ ቢያ ዓርሲ፡ ሃሃ ቃንቁ ጊኢጊሺ ዔኪ ዩያናያኬ። 10 ማኣሮ ማዠና ዓዓርቃያ ጌሦና ሹጫ ዒኢካ ጳሎና ቤዛ ጊኢጊሺ ዔኪ ሙኮና ጳኤፒ ጳኤፒ ሹቸኬ፤ ይህ ጳኤፖ ሹጮኮ ፔቴ ዓርሲንቴ ሹጮ ያዶሱማ ዛሎኮ ታጳ ዋዳ፤ ዛሎኮ ሃሃ ሳሊ ዋዳኬ። 11 ይህ ጳኤፖ ሹጮ ዑያይዳ ጌሢ ማዠና ሜሌ ሹቸንታ ለባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሶናሢንታ ዓኣኤ። 12 ካኣቱሞ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮንታ ጌኤዠ ማኣሮኮ ጋራ ዓሳ ቡካ ቤዘንታ ጌኤዠ ማኣሮ ጌሎ ካሮንታኮ ዓጮይዳ ሃይሢ ማይንቴ ሺርሺ ኬልቆና ዓርሲንቴ ሹቸና ጊዳ ጊንሣ ፔቴ ሺርሺ ኬልቆና ለባኖኦሴ ሚያ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾና ሚሢ ዓኣያኬ።

ሁራሜ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴ ባኮ

13 ሴሎሞኔ ሁራሜ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ጂሮሴ ካታማፓ ዓኤሊሴኔ፤ 14 ሁራሜ ሞኦኖ ዓንጎ ሸኤሺ ዱይ ኮሻ ዔራቶ ዓኣያኬ፤ ቤርታ ሃይቄ፡ ዒዛኮ ዓዴያ ጂሮሴ ካታማ ሾይንቴያ ማዓዛ ዒዚያ ሞኦኖ ዓንጎ ሸኤሺ ዱይ ዔራ ዓሲኬ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ኒፕታኦሌኤማ ዜርፃፓ ሾይንቴያኬ፤ ሁራሜ ኮሾ ባኣዚ ኮሺ ዔራ ሃኣሚ ዓሲኬ፤ ሴሎሞኔ ዒዛ ዓኤሌሢረ ሙኪ ዒ ማዳንዳጉዲ ጌይንቴ ሞኦኖ ዓንጎ ኮሺያ ማዶ ቢያ ዒዚ ማዴኔ።

**ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ላምያ ቱርቱር
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 3:15-17)**

15 ሁራሜ ፔቴ ፔቴ ቱርቱርኮ ዔጳ ታጳ ሳሊ ዋዳ፡ ዓንዲርሙማ ታጳ ላምያ ዋዳ ጋራ ጉሪ ዔቴ ማዔያ ላምያ ቱርቱሪ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺኔ። 16 ሃሃ ዒዚ ቱርቱር ዑፃ ዔቂሶያ ፔቴ ፔቴሢኮ ያዶሱማ ዶንጎ ዋዳ ማዓ ሙሰኩሌጉዴ ላምያ ባኣዚ ሞኦኖ ዓንጎና ማዠና። 17 ፔቴ ፔቴ ቱርቱር ዑፃ ዓኣ ሙሰኩሌ ማላ ባኮ ሚዛጲ ሳንዳጉዲ ሮኦጬ ሱሲ ጎይሢ ካኒ ቢራታና ላምያ ባኣዚ ዒ ኮሺኔ፤ ዩንሢኮ ፔቴዘ ሙሰኩሎ ማላ ባኬሎኮ ፔቴማይዳ ባጌሎ ሃሃ ሙሰኩሎ ማላ ባኮኮ ባጎ ዛሎይዳ ጌሢኔ። 18 ቱርቱርኮ ቶኦካ ዓኣ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ሚዛጲ ሳኒ ሮኦማኣኔ ሚያ ዓኣፖ ማሊሲ ዋሊ ቤኤዚ ላምያ ቤሲዳ ኮሺኔ። ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮይዳ ዩኖጉዴ ባኣዚ ኮሺ ዒ ጌሢኔ።

19 ኬሰኪ ዠባሮ ዔኮ ኬኤያኮ ቱርቱር ቶኦካ ዓኣ ሙሰኩሎ ማላ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ያይዶ ዋዳ ማዓዛ፡ ሱኡፖ ቡኒ ማሊሲ ኮሾናያኬ፤

20 ዩንሢ ሳኮንሢ ርኦጮ ሱዞ ማሊሲ ማዠና ካኖ ቢራቶኮ ዑፃ ማሂንቴ ቤዘይዳ ገሢንቴኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ዙሎ ሸርሺ ዋሊ ቤኤዚ ላምፆ ቤሰካ ኮሾና ላምፆ ዪኤታ ርኦማኣኔ ሚሢ ዓኣፒ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ።

21 ሁራሜ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ላምፆ ቱርቱሮንሢ ገኤዠ ማኦር ጌሎ ካሮኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዔቂሴኔ፤ ጌሎ ካሮኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዔቂሶና ቱርቱራሢኮ ሱንፃ፡- «ያኪኔ»* ጌይንታዛ፣ ኬዶ ዛሎና ዔቂሶናሢኮ ሱንፃ፡- «ቦዔዜ»† ጌይንቴኔ። 22 ቱርቱሮንሢኮ ቶኦኮይዳ ሱኡፖ ቡኒ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ።

ቱርቱሮ ኮሺፆ ያዲዲ ማዲንቴ ጋፔኔ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ዳልጎ ደኦሎ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 4:2-5)

23 ሁራሜ ዒማና ዔታዲፆ ደንጎ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጾ ዋዳ፣ ሺሪ ዴንዳ ዙላ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዔ ዳልጊ ደኦላ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺኔ። 24 ዬፆ ደኦላሢኮ ዳንጎ ዴማ ደኦሎና ዋላ ዓይሢ ጉሲ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንጎና ላምፆ ሸርሺ ማዠና ባኣዚያ ኮሺኔ። 25 ዬይ ደኦላ ሞኦኖ ዓንጎና ታጾ ላምፆ ጌማይ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚኮ ዑፃ ዴይሦናያኬ፤ ዩንሢ ጌማቶንሢ ፔ ዛሎና ዛሎና ቶኦኮ ሴካ ሸርሺ ሃይሣሢ ኬዶ ዛሎ፣ ሃይሣሢ ደኦሎ ዛሎ፣ ሃይሣሢ ዓባ ኬሰካ ዛሎ፣ ሃይሣሢ ጊንሣ ዓባ ጌላ ዛሎ ዛጋያ ማሂ ዔቂሶናያኬ። 26 ዬፆ ደኦሎኮ ዓጮ ዓንዲርሙማ ኬኤላ ዋዳ ማዓያ ማዓዛ ዬያኮ ዓጮ ቡኒ ማላያኬ፤ ጊንሣ ሃሣ ዳንጋ ቤጩ ካራ ማላያኬ፤ ዬይ ደኦላሢ ያይዲታሚ ላምፆ ሺያ ደሎዜ ማዓንዳ ዋኣሢ ዓርቃያኬ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ሚሆ ጌሦ ባኮ

27 ሁራሜ ሃሣ ፔቴ ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ ሂዒ ዔኪ ዓኣዲንታኒ ዳንዳዓ ሺሺራያ፣ ሚሄ ጌሦ ታጾ ባኣዚ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺኔ፤ ዬፆ ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ያደሱማ ያይዶ ዋዳ፣ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳ፣ ሊካ ዔጳ ሃይሦ ዋዳ ማዓያኬ። 28 ሚሆ ጌሦ ባካ ማዠናንቴሢ ያይዶ ዛሎና ሄኮ ማዔያ ላሻሲ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾናያኬ፤ ፒዝ ጌዔ ዓንጊናኣ ዓይሢንቴያኬ። 29 ዬፆ ላሻሲ ኮሾና ሞኦኖ ዓንጎይዳ ዘቢንታ ጌማይንታ ከሩቤሌንታ ማሊሲ ማዠና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዘቦንታ

* 7:21 7:21 ያኪኔ ጌይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቺና «ፆኦሲ ደቃያኬ» ጌይሢኬ።
† 7:21 7:21 ቦዔዜ ጌይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ፆኦሲ ዋልቁና» ጌይሢኬ።

ገመገሙት ማሊሲ ማዘና ባኮኮ ከደ ዛሎና ደኦሎ ዛሎናይዳ ቡኒ ዋላ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚ ዓኣኔ፤ ³⁰ ፔቴ ፔቴ ሜሆ ገሆ ባኮኮ ያይደ ሺራ ቶኪና ቶካ ዒኢካ ሺራንዳጉዲ ሞኦና ዓንገና ኮሾና ሙሊሢ ዓንገያ ዓኣኔ፤ ዬያ ሜሆ ገሆ ባኮኮ ካኦማ ካሮ ያይዳሢ ማሰቶ ዋኦያ ቶ ገሆ ከኢያ ደኦላሢ ጌኤቂንሢ ገሆና ባኦዚ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ባኮንሢ ቡኒ ዋላ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚና ሚዛጲሶናያኬ። ³¹ ዬና ማሰቶ ዋኦያ ገሆ ጋባዴሎኮ ከኢያ ፔቴ ዋዳ ማዓያ ሙሊሢኬ፤ ጋባዴሎኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላና ማዓያኬ፤ ዬና ከኢያ ሚዛጲሳኒ ኮሾና ባኦዚ ዓኣኔ፤ ዬና ማሰቶ ዋኦያ ገሆ ጋባደኮ ሳዓ ዔቃ ቶካ ያይደ ዛላ ዋላ ካኦሚያኬ፤ ሙሊሢቱዋሴ። ³² ሺራ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላናኬ፤ ዬና ሺራ ባካ ላሻሲ ኮሾና ሞኦና ዓንገኮ ዴማ ዓኣያኬ፤ ዬና ሺራ ባኮኮ ጋራ ዓኣ ሙሊያ ዓንጋ ዬያ ሜሆ ገሆ ባኮና ፔቴ ማሂ ካንሢ ማዘናያኬ። ³³ ዬና ሜሆ ገሆ ባኮኮ ሺራ ባካ ሳርጌሎ ያይቶሲ ማላያኬ፤ ሺራ ባኮኮ ሳዛ ዓኣ ሙሊያ ዓንገንታ ዋላ ካንሢ ካንሢ ማዘና ዓንገንታ ዬያ ባኮ ካንቃ ባካኣ ቢያ ሞኦና ዓንገ ሹኤሺ ኮሾናያኬ። ³⁴ ፔቴ ፔቴ ሜሆ ገሆ ባኮኮ ዋላ ካኦማ ያይደ ዛሎኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዛሎይዳ ዬያና ዋላ ካንሢ ፔቴ ማሂ ሞኦና ዓንገና ኮሾና ጌኤቂሶ ባኦዚ ዓኣኔ፤ ³⁵ ፔቴ ፔቴ ሜሆ ገሆ ባኮኮ ዓጮይዳ ዋዳኮ ዛላ ማዓያ ያይሱሞ ዓኣ ጉኡሪ ማሂ ኮሾና ባኦዚ ዓኣኔ፤ ጌኤቂሲ ገሆ ባኮንታ ሞኦና ዓንገ ላሻሢንታ ሜሆ ገሆ ባኮና ፔቴ ማሂ ማዘናያኬ። ³⁶ ዬንሢ ጌኤቂሲ ገሆ ባኮንሢና ሞኦና ዓንገ ላሻሢናኮ ባኣካ ዓኣ ጉሮ ቤዘይዳ ቢያ ከሩቤሌንታ ዘቢንታ ሜኤፃ ሚሢንታ ማሊሲ ጊዳ ጊዳ ኮሺ ሚዛጲሶናያኬ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓጮ ዔያቶኮ ቢያ ቡኒ ቱኪ ኮሾናያ ማላ ባኦዚና ሚዛጲሶናያኬ። ³⁷ ዓካሪ ዬንሢ ሚሆ ገሆ፣ ታጳ ባኮንሢ ኮሺንቱሢ ዬያይዲኬ። ዔያታ ኮሺንቱ ጎይፃ ሄኮ ማዓሢሮ ቢያሢ ዋሊ ማላያኬ።

³⁸ ሁራሜ ፔቴ ፔቴ ሜሆ ገሆ ባኮሞ ማሰቶ ዋኦሢ ገሆ ታጳ ጋባዳ ኮሹኔ፤ ዬና ጋባደ ፔቴ ፔቴሢኮ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ ማዔያ ሳሊ ፃኤታ ደሎዜ ኩማ ዋኦሢ ዓርቃያኬ። ³⁹ ሁራሜ ሜሆ ገሆ ባኮኮ ደንጎንሢ ጌኤዮ ማኣሮኮ ደኦሎ ዛላ፤ ሃንጎ ደንጎንሢ ጌኤዮ ማኣሮኮ ከደ ዛላ ጌሤኔ፤ ዋኦያ ዓርሃያ ጋባደጉዴ ዳልጎ ደኦላሢ ደኦሎ ዛሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ጌሤኔ።

‡ **7:30** 7:30 ማሰቶ ዋኦያ ጌይንቱዛ፡- ማሰቱሢ ሌሊ ማሰቶያቱዋንቱ ያኦሲሞ ሚቹ ዓንጋጌ ሹኮ ቆልሞኮ ዓሽኮ ሞሰኮያኬ። **7:38** 7:38 ኬሲ. ማፃ 30:17-21።

ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዲንቶ ማሆ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 4:11—5:1)

40 ሁራሜ ሺልዓንታ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶንታ ኮሺኔ፤ ዩያይዲ ካኣቲ ሴሎሞኔም ዒ ማዠኒ ዓርቄ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዲንቶ ማሆ ኮሺ ጋፒሴኔ፤ ዒ ማዳ ባኮይዳፓ ዳኤፒ ዳኤፒ ጌይንታ ባካ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ባኮኬ፡-

41 ላምፆ ቱርቱራ፣ ቱርቱር ዑፃ ኮሺንቴ ሙሰኩሎ ማላ ባካ፣ ዩያ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ካንቁ ሚዛጲ ሳ ሮኦጮ ሱዞ ማላ ባካ፣

42 ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ዑፃ ሮኦጮ ሱዞ ማሊሲ ኮሾና ካኖ ቢራታ፣

ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮይዳ ዎሊ ቤኤዚ ጃኤታ ጃኤታ ሺርሺ ኮሾና ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ዖይዶ ጃኤቶ ሮኦማኣኖ ሚፆ ዓኣፖ ማላ ባካ፣

43 ሺራ ቶካ ዓኣ ማሆ ጌሃ ታጶ ባካ፣

ዎኣፆ ማሰቶ ታጶ ጋባዳ፣

44 ዎኣፆ ዓርሃያ ጋባዶጉዳ ዳልጎ ዶኦላ፣

ዩያ ዓንጎ ኬልቁ ዓርቃ ጌማቶ ማሊሲ ማዠና ታጶ ላምፆ ባካ፣

45 ሺልዓ፣ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶሲንታኬ፤

ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዳ ማዲንታንዳጉዲ ሁራሜ ዩያ ቢያ ማሆ ሴሎሞኔም ኮሺህሂ ሞኦና ዓንጊ ጌኤሺናኬ። 46 ካኣቲ፣ ሴሎሞኔ ዩያ ቢያ ኮሺሲህሂ ዮርዳኖሴ ዶኦጮይዳ ሱኩቲና ፃርታናኮ ባኣካ ዓኣ ዓንጎ ሺኤሾ ቤዛኬ። 47 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ዩይ ማሃ ቢያ ዑሣ ዓኣዳ ዲቢታህረ ሴሎሞኔ ዩያ ዓንጎ ዴኤሠሞ ዔር ባኮይዳ ጌህሂ ዛጊባኣሴ፤ ዩያሮ ዴኤሠሞ ሞማዲታቴያ ዔርቲባኣሴ።

48 ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማዳ ማዲንታንዳጉዲ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ማሆ ሴሎሞኔ ጌኤሺ ዎርቄና ኮሺሴኔ፤ ዩያታ፡- ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዎርቆና ኮሾና ቤዛ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ሺኢሾ ካህ ጌህንታ ዎርቆና ኮሺንቴ ሎኦዠ ዖይታ፡ 49 ያኦሲም ዑሣ ዓኣዳ ዲማዳ ኬኤፆኮ ቤርቶ ዛላ ዶንጋህሂ ዳኦሎ ዛሊና ዶንጋህሂ ሃሃ ኬዶ ዛሊና ጌህንታ ዎርቄና ኮሺንቴ ታጶ ሻርና፣ ቡና፣ ፖዓ ባኮ ጊዳ ጌህሂ ፖዒሶህሂ፣ ታሞ ጋውጫ። 50 ዑዠ ዑሸኮ ዓንጋ፣ ዲቢንፆ ቆንቺ ቆንቺ ጌሃ ባካ፣ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶሲ፣ ዑንጂ ጩቢሾ ባኮንታ ያኦሲም ዑሣ ዓኣዳ ዲማዳ ማኣሮኮ ካሮንታ ጌኤዠ ማኣሮ ካሮንታም ማዓ ጸንጪንታ ዓንጎንታኬ። ዩይ ባካ ቢያ ዎርቄና ኮሺንቴያኬ።

7:48 7:48 ኬሲ. ማፃ 25:23-30፤ 30:1-3። 7:49 7:49 ኬሲ. ማፃ 25:31-40።

51 ካእቲ፥ ሴሎሞን ጌኤዠ ማኣሮ ማዢ ጋፔሰካፓ ዒዛኮ ዓዴ ደውቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማኣሮ ማዢፆሞ ዲማሴ ቢሮንታ ሞርቆንታ፤ ዩያጉዲ ሜሌ ሜሌ ሜሆ ቢያ ጌኤዠ ማኣሮኮ ሜሆ ጌሆ ከኤፃ ጌህኔ።

8

ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ጌኤዠ ማኣሮ ዔኪ ሙኮናህ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 5:2—6:2)

1 ዩካፓ ሴሎሞን ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ደውቲ ካታሞ ማዔ፥ ፂዮኔፓ ዔኪ ሙኪ ጌኤዠ ማኣሮ ጌልዛኒ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ፃጰኮ ሱኡጎና ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጎ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ዩሩሳላሚ ቡካንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 2 ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንሻ ቦንቻ ቦንቸንታ ዒታነሚ ጌይንታ ላንካሳ ዓጊኖና ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቃ ቢያ ሴሎሞን ኮይላ ሙኪ ቡኬኔ። 3 ሱኡጋ ቢያ ሙኪ ቡካዛ፡- ቄኤሳ ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ሳዓፓ ዔኪ ኬዴኔ። 4 ዩያ ዔኪ ጌኤዠ ማኣሮ ዔያታ ጌልዜኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ሌዊ ዓሶንታ ቄኤሶንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮና ካኣማ፥ ዓፒሎና ማዢና ማኣሮይዳ ማዲንቶያ ፆኦሲም ዲማዴ ሜሆ ቢያ ዔኪ ጌኤዠ ማኣሮ ጌልዜኔ። 5 ዒማና ካእቲ፥ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያህና ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ቤርታ ቡኪ ሚርጉማፓ ዔቄያና ፓይዲንታኒ ዳንዳዑዎ ዲቢ ማራይና ባይና ፆኦሲም ሹኪ ዔንጌኔ። 6 ዩካፓ ቄኤሳ ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ኬዲ ጌኤዠ ማኣሮ ዔኪ ዴንዲ ጌልዛፆ ዑህ ዓኣዴ ፆኦሲም ዲማዴ ከኤፆይዳ ጌህንታንዳጉዲ ኮሾና ቤዛ ከሩቤኤሎኮ ጋኣዘ ዴማ ጌህኔ። 7 ፒሺንቲ ዓኣ፥ ከሩቤኤሎ ጋኣዛ ጫአቁሞ ሳኣፂኖና ዩያ ከዶና ዛጳህ ሚፆ ጴዳሞጉዲ ዓኣቻኔ። 8 ዛጳህ ሚፆ ፆዶሲታህረ ከዶና ዶኦሎ ዛሎናይዳ ዓኣ ሚፆኮ ጊንፃ ጊንፃ ጌኤዠ ማኣሮኮ ጋራ፥ ፆኦሲም ዑህ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ዔቄ ዓሲም ቢያ ፔጋዲ ጴዳኔ፤ ሜሌ ዛላና ዔቄ ዓሲም ጋዓንቲ ጴዳሞሴ፤ ዩይ ዛጳህ ሚፆ ሃኖ ሄላኒ ዓኣኣካ ዓኣኔ፤ 9 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጊብፂፓ ኬሰካኣና ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶና ሞላ ጫአቁሞ ጫአቃኣና ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ጫአቁሞ ሳኣፂኖ ጋራ ጌህ፥ ሞጎ ፃኣፖና ላምፆ ዓርሲንቲ ሹጮንህሂፓ ዓታዛ ሳኣፂኖ ጋራ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

10 ቄኤሳ ጌኤዠ ማኣራፓ ከኬሰካማና ጌኤዠ ማኣሮ ዔርቲባኣንቲ ሻኣሬ ሙኪ ኩሜኔ፤ 11 ዩያ ሻኣሮ ባኣካ ዓኣ ናንጊና

7:51 7:51 2ሳሙ. 8:11፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 18:11። 8:1 8:1 2ሳሙ. 6:12-16፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኬ 15:25-29። 8:2 8:2 ሌዊ. ዓኬ 23:24። 8:9 8:9 ላሚ. ሞማ 10:5።

ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ ጋሮ ኩሜሢሮ ቁኤሳ ጋሮ ገንሣ ጌሊ ማዶዎ ማዳኒ ዳንዳዒባአሴ። 12 ሴሎሞን ዒማና፡-

«ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ!

ኔኤኒ ሻአሮኮ ዲሞይዳ ታ ናንጋን ጌዔኔ፤

13 ሃይሾ ሃሢ ታ ኔኤሞ፡

ኔኤኒ ናንገና ናንጋንዳ ዴኤፒ ማአሪ ማዜን

ሂዚ ጌይ ሺኢቄኔ። »

ሴሎሞን ዴሮሞ ኬኤዜ ባኮ

(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 6:3-11)

14 ዴሮ ዒኢካ ዔቁ ዓአንቴ ካአቲ፡ ሴሎሞን ዔያቶ ባንሢ ሺራዎ ያኦሲ ዔያቶ ዓንጃንዳጉዲ ሂዚ ጌዒ ሺኢቄኔ፡- 15 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋላቲንቶም! ዒዚ ታ ዓዶ ዳውቴም ጫአቄ ጫአቁሞ ዶዲ ካፒ ኩንሢኔ፤ ዩይ ጫአቁማ፡- 16 ታአኮ ዴሮ ገብፆፓ ታኣኒ ኬሴማፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ካአሽኪንታንዳ ጌኤሺ ማአሪ ማዜንታንዳያ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዓይጎ ካታማአ ታ ዶኦሪባአሴ፤ ጋዓንቴ ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌኮ ካአቲ ማዓንዳጉዲ ዳውቴ ታኣኒ ዶኦሪሬ። » ጋዓያኬ።

17 ሃሃ ሴሎሞን ሺኢቃዎ፡ «ታ ዓዴ፡ ዳውቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢም ጌኤሺ ማአሪ ማዛኒ ማሌኔ፤

18 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- ታኣኒ ካአሽኪንታንዳ ማአሪ ማዛኒ ኔኤኮ ማሊፃ ቃራኬ። 19 ዩይ ማአሮ ማዛንዳሢ ኔ ናዎኬ ኔናቴሞሴ፤ ኔ ሾዓንዳ ናዓሢ ታኣኮ ጌኤዠ ማአሮ ማዛንዳኔ ጌዔኔ።

20 «ሃይሾ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንጌ፡ ሃገ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ ካፒ ኩንሢኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ታ ዓዶ ቤዛ ጌሊ ዒሰራዔኤሌኮ ካአቲ ማዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲም ጌኤሺ ማአሪ ታኣኒ ማዜኔ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፆ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሴ ዎዶና ኦኡኮ ቤርታኣ ዓዶንሢና ጫአቄ ዎጋ ፃኣፒንቴ ዓርሲንቴ ሹጫ ዓኣ፡ ሳኣፂኖ ጌሃንዶ ቤሲ ጌኤዠ ማአሮይዳ ታ ኮሼኔ» ጌዔኔ።

ሴሎሞን ያኦሲ ሺኢቄ ሺኢጲዎ

(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 6:12-42)

8:11 8:11 ኬሲ. ማፃ 40:34-35። **8:12** 8:12 ዓይኦ. 18:11፤ 97:2። **8:16** 8:16 2ኛሙ. 7:4-11፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:3-10። **8:18** 8:18 2ኛሙ. 7:1-3፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:1-2። **8:19** 8:19 2ኛሙ. 7:12-13፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12።

22 ዩካፓ ሴሎሞኔ ዳር ቤርታ፤ ገንሣ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም
 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮዋ ቤርታ ዔቁ፥ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሣ
 ዔቁሳዮ፡- 23 ሂዚ ገዔኔ፤ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
 ያእዛሢዮ! ለካ ጫሪንጮይዳ ዳማ ሳይይዳ ኔጉዳ ያእሲ ፔቲታዮ
 ባእሴ! ኔኤኮ ዳራ ጎኔ ዒናፓ ኔኤም ዓይሢንገቲ ዋደና ኔ ዔያቶና
 ዋላ ጫእቁ ጫእቁዋ ዳዲሺ ካፓኔ፤ ኔኤኮ ናሹሞዋ ፔጋሲ ኔኤኒ
 ዔያቶም ዳዋኔ። 24 ታ ዓዶ፥ ዳውቴም ኔኤኒ ዒንገ ሃጊ ማዓንዳ
 ዋዘ ዳዲሺ ኔ ካፔኔ፤ ዩይ ኔ ኬኤዜ ባካ ቢያ ሃና ማዳንገቲ ኩሚኔ፤
 25 ሃሢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያእዛሢዮ! ታ ዓዶ፥
 ዳውቴም፡- ኔ ማዳ ጎይዮ ኔ ናእታ ዓይሢንገታ ማዔቴ ታ ቤርቶይዳ
 ፒዙሞና ሃንቴቴ ቢያ ዋዳ ኔ ዜርፃፓ ዒሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንዳ
 ናይ ታ ባይዛዓኬ፤ ገዒ ኬኤዜ ቃእሎ ማዲ ኩንሢ! 26 ናንገና ናንጋ
 ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያእዛሢዮ! ታ ዓዶ ዳውቴም ኔ ዒንገ ሃጊ
 ማዓንዳ ዋዘ ቃእሎ ቢያ ማዲ ኩንሢ።

27 «ያእሲዮ! ሳዓ ኔኤኒ ናንጋንዳጉዲ ኔኤም ገዳንዳ ቤሲዳ?
 ጫሪንጮንታ ጫሪንጮኮ ዑፃ ዓእ ጫሪንጮ ኔኤም ናንገኪኮ
 ገዳዋያኮ፤ ታእኒ ማዘፍ ሃና ገኤዙ ማእራሎንሢ ሙዳ ዋማዲ
 ዳካንዳይ? 28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያእዛሢዮ! ኔ ዓይላሢኮ
 ሸኢጲያ ዛጌ፤ ሃና ኔ ዓይላሢ ኔ ቤርታ ሸኢቃ ሸኢጲያና ኔና ዔኤላ
 ዔኤሊያ ዋይዜ። 29 ኔ ካእሸኪንታኒ ዶኦሬ፥ ሃያ ገኤዙ ማእሮ ኦሮና
 ዋንቶና ጉቤ ዛጌ፤ ታእኒ ታዓእፖ ካሮ ሃያ ገኤዙ ማእሮ ባንሣ ሸርሺ
 ሸኢቃ ሸኢጲያ ታእሲ ዋይዜ። 30 ኦኡኒ ኦ ዓእፖ ካሮ ሃያ ገኤዙ
 ማእሮ ባንሣ ሸርሺ ሸኢቃ ዋደና ታእና ኔ ዳሮናኮ ሸኢጲያ ዋይዜ፤
 ኔ ናንጋ ቤዘ፥ ጫሪንጮ ዓእዮ ዋይዜ፤ ዓቶንጎ ኦም ገዔ።

31 «ፔቲ ዓሲ ፔ ለጋሢም ፑርታ ባእዚ ማዳም ዋጌና ዓርቁንገቲ
 ሃያ ገኤዙ ማእሮ ጋራ ዓእ ያእሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ሸኢኪ
 ዳቢንገቲባእያ ፒዜ ማዒያ ጫእቁ ዋደና፥ 32 ጫሪንጮ ዓእዮ ዋይዜ፤
 ኔ ዓይሎም ኔኤኒ ዋጌ፤ ዩይያ፡- ፑርቶ ማዳሢ ፑርቶ ማዳ ጎይዮና
 ኮይሳ ባኮ ዔካንዳጉዲ ፒዜሢያ ፒዜ ማሃ ኔኤኒ ገኤሹ።

33 «ኔኤኮ ዳራ፥ ዒሰራዔኤሌ ዳቢንገቲ ኔና ያዩሴሢሮ ዔያቶኮ
 ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሽ ዋደና ዔያታ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ሃያ ገኤዙ
 ማእሮ ሙኪ ኔገዳፓ ማእሪሢ ዔካኒ ፔና ሃርኪዲ ሹሌዑሞና
 ኔና ሸኢቁቴ፥ 34 ኔኤኒ ጫሪንጮ ዓእዮ ሸኢጲያ ዔያቶኮ ዋይዜ፤

8:25 8:25 1ካእቶ. ማ 2:4። 8:27 8:27 2ያእሲ. ዓሃኬ 2:6። 8:29 8:29
 ለሚ. ዋማ 12:11።

ዲቢንቲ ዳንዲ ዓአ ዳሮኮ ዳቢንቶ ዓቶንጎ ጌቢ ዔያቶኮ ቤርታአ
ዓደንሢም ኔ ቢንጌ ዓጮ ዔኪ ዔያቶ ማሄ።

35 «ዳራ ዳቢንቲ ኔና ሆዴሴሢሮ ሲርዚ ዋርቁዋጉዲ ላአጊ ኔ
ዔያቶ ሜታሳ ዎደና ዔያታ ማዴ ዳቢንቶ ዔሪ ፔኤኮ ዓአፖ ካሮ ሃያ
ጌኤዡ ማአሮ ባንሢ ሺርሺ ሹሌዑሞና ኔና ሺኢቄቱ። 36 ጫሪንጫ
ዓአዎ ሺኢጲዎ ዔያቶኮ ዋይዜ፤ ኔ ዓይሎ ሲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ጎሞ
ዓቶንጎ ጌዔ፤ ፒዜ ባአዚ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶ ዔርዜ፤ ናንጊና
ናንጋ ጎዳሢዮ! ዩካፓ ናንጊና ኔ ዔያቶ ዓጪ ማዓንዳጉዲ ኔ ዳሮም
ኔ ቢንጌ፣ ሃሮ ሳዎይዳ ሲሮ ዋርቁሴ።

37 «ሳዔሎይዳ ለማንታ ዲማ ዲማ ደርዎንታ ሙካ ዎደና
ዩያጉዲ ሃሢ ባቃሌ ሃአኮ ዎዳ ዲማ ዲማ ባአዚንታ ሙዓ ዓቢሢንታ
ማኮንታ ኬዴ ዎደና፤ ሃሢ ጊንሢ ሞርካ ዔያቶ ያለ ዎደና፣ ኔ
ዳሮይዳ ዲማ ዲማ ደርዓ ኬዳ ዎደና፣ 38 ዔያታ ሺኢቃ ሺኢጲዎ
ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዳሮ፣ ሲሰራዔኤሌ ባአካ ዲቃሢ ዔያቶኮ ካራ ባይዚ
ዎዴሳ ባአዚ ዔያቶ ሄሌም ኩጮ ዔያታ ሃያ ጌኤዡ ማአሮ ባንሢ
ቤኤዚ ሺኢቃ ዎደና፣ 39 ሺኢጲዎ ዔያቶኮ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ናንጋ፣
ጫሪንጫይዳ ዓአዎ ዔያቶኮ ሺኢጲዎ ዋይዜ ዳቢንቶ ዔያቶም
ዓቶንጎ ጌዔ፤ ዔያቶ ማአዴ፤ ዓሲ ሲናይዳ ዓአ ማለሢ ዴንቁ ዔራሢ
ኔና ሌሊኮ፤ ዩዮር ፔቱ ፔቱ ዓሶ ዔያታ ማዴሢጉዴያ ማሃ ዔያቶም
ዒንጌ፤ 40 ዩያይዳ ኔኤኮ ዳራ ኑ ዓደንሢም ዔያቶ ዓጪ ማሃ ኔ
ዒንጌ፣ ሳዎይዳ ናንጋ ዎደና ቢያ ኔኤም ዓይሢንታያ ማዓንዳጉዲ
ሃሢ ኔና ቦንቻያአ ማሄ።

41-42 «ሃኬ፣ ሜሌ ዓጪዳ ናንጋ ዓሲ ኔኤኮ ዴኤፑሞና ኔ ዳሮም
ኔኤኒ ማዴ ዲቃሢ ዓኮ ባኮ ቢያ ዋይዚ ሃያ ጌኤዡ ማአሮይዳ ኔና
ካአሽካኒና ሺኢቃኒ ሙኤቱ። 43 ዒዛኮ ሺኢጲዎ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዳራ፣
ሲሰራዔኤሌ ማዴ ጎይዎ ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዳራ ኔና ዔሪ ኔኤም
ዓይሢንታንዳጉዲና ቦንቻንዳጉዲ ማሄ፤ ኔኤኒ ናንጋ፣ ጫሪንጫይዳ
ዓአዎ ዩያ ዓሢኮ ሺኢጲዎ ዋይዜ፤ ኔ ማዳንዳጉዲ ሺኢቃ ባኮ ቢያ
ዒዛም ኩንሢ፤ ያዲ ማዓዛ ሃይ፣ ታኣኒ ማዜ ጌኤዡ ማአራ ኔኤኒ
ካአሽካንታ ማአሪታሢ ዩይ ዓሳ ዔራንዳ።

44 «ፔኤኮ ዔያታ ሞርኮ ያላንዳጉዲ ኔኤኮ ዳሮ ኔ ኬሳ ዎደና
ዓንኮ ቤሰካአ ዓአዎ ሃያ ኔኤኒ ደኦሪ ካታሞና ታኣኒ ኔኤም ማዜ
ጌኤዡ ማአሮ ባንሢ ዓአፖ ካሮ ሺርሺ ሺኢቄቱ። 45 ጫሪንጫ ዓአዎ
ሺኢጲዎ ዔያቶኮ ዋይዚ ያሎና ዔያቶ ባሺሴ።

46 «ዳቢንቲዎ ዓሲ ባአሢሮ ኔኤኮ ዳራ ጎሜ ማዴ ኔና ሆዴሴያ
ማዔም ኔኤኒ ዳጎዲ ሞርካ ዔያቶ ባሻንዳጉዲ፣ ሃሢ ሜሌ ዓጪ
ዲዒ ዔያቶ ዔኪ ዓአዳንዳጉዲ ማሄ ዎደና ዩና ዓጫ ዎዚ ሃኬ

ማዕቤታ፡ 47 ዲዒንቲ ዴንዲ ዔያታ ናንጋ ዬኖ ዓጩሎይዳ ዓአዖ ሳሚ ኑ ማዳኔ፤ ዳቤኔ፤ ዋይዚያ ኑ ዒጻኔ፤ ጌዒ ቡኡዲ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዔሬያ ማዕቤታ፡ 48 ዔያቶ ዲዒ ዔኪ ዴንደና ሞርኮ ዓጩ ዓአዖ ጉቤ ዒናፓ ጎኑሞና ሃሃ ፒዙሞና፡- ሳ ዳቤኔ፤ ጌይ ቡኡዲ ኔኤኒ ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሢሞ ዒንጌ፡ ሃኖ ዓጩንታ ኔኤኒ ዶኦሬ ሃኖ ካታሞንታ ታኣኒያ ኔኤሞ ማገፍ፡ ጌኤዦ ማአሮ ባንሢ ዓአፖ ካሮ ሸርሺ ዔያታ ሸኢቁቴ፡ 49 ኔኤኒ ናንጋ፡ ጩሪንጫ ዓአዖ ሸኢ.ጲ.ያ ዔያቶሲ ዋይዚ ዔያቶሞ ዋጌ፤ 50 ዔያቶኮ ጎሞና ኔና ዔያታ ዖዩሲ ማዴ ዋይዘ ዒጲያ ዓቶንጎ ጌዔ፤ ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ሚጨንታዳጉዲ ማሃ፤ 51 ዔያታ ጌልፖ ታሞጉዲ ሚቻ፡ ጌብጻ ዓጩፓ ኔኤኒ ኬሴ፡ ኔ ዴሮኬ።

52 «ዔያታ ኔና ዔኤላ ዎደና ቢያ ኔ ዔያቶሞ ዋይዘንዳጉዲ ኔ ዓይላሢና ኔ ዴሮና ሸኢ.ቃ ሸኢ.ጲ.ያ ኔ ዓአፓ ዛጋያ ማዖንጎ። 53 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢያ! ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሢ ጌብጻ ዓጩፓ ኔ ኬሴ ዎደና ዓጩ ዴሮ ቢያሢፓ ዒሰራዔኤሌ ኔ ዴሬ ማሃ ኔ ዶኦሬያ ማዕቤታ ኔ ዓይላሢ ሙሴ ዛሎና ኔ ኬኤዜኔ።»

ሸኢ.ጲ.ያኮ ጋፒንፃ ሴሎሞኔ ጌዔ ባኮ

54 ሴሎሞኔ ሸኢቁ ጋፒሰካፓ ኩጮ ሌካ ዔቁሲ ዓአ ጎይሃ ዓአዖ ናንጌና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርታ ጉሞዓቲ ዓአሰካፓ ዔቁኔ። 55 ዒማና ዒዚ ዑኡዘ ዴጌዲ ዒኢካ ቡኪንቲ ዓአ ዴሮ ቢያሢሞ ያኦሲፓ ዓንጆ ሙካንዳጉዲ ሂዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- 56 «ሃጌ ማዓንዳ ዎዘ ዒንጌ ጎይዖና ፔኤኮ ዴሮሞ ኮሹሞ ዒንጌ ናንጌና ናንጋ ጎዳሢ ጋላቲንቶሞ፤ ዒዘኮ ዓይላሢ፡ ሙሴ ዛሎና ዒ ኬኤዜ ሃጌ ማዓንዳኔ፤ ጌይንቲ ኮዦ ባካፓ ፔቲታዖ ዓቲ ባኢዚ ባኢሴ። 57 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሢ ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሢና ዎላ ማዕቤታዲ ኑኡና ዎላኣ ማዖንጎ፤ ዓይጎ ዎደናኣ ማዖሞ ኑና ሃሸፓ፡ ኬኤርፓ፤ 58 ኑኡኮ ቤርታአ ዓደንሢሞ ዒዚ ዓይሢ ዓይሢያንታ ዳሞቦንታ ዎጎንታ ካፒ ዒዚ ናሸካ ጎይዖ ኑ ናንጋዳጉዲ ዒዛሞ ዓይሢንታያ ዒ ማሆንጎ። 59 ታና ዒዘኮ ዓይላሢና ዒዘኮ ዴሮ ዒሰራዔኤሌናሞ ቢያ ኬሊ ኮይሳ ባካ ጌኢጋንዳጉዲ ሃንሢ፡ ታኣኒ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሸኢቁ ባኮንሢ ሮኦሮና ዎኣንቶና ቢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ቤርቶ ሸኢካያ ማዖንጎ። 60 ያዲ ማዓዛ ዓጩ ዴሮ ቢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ያኦሲ ማዕቤታና ዒዛይዳፓ ዓቲሞ ሚሌ ያኦሲባኣሢ ዔራንዳኔ፤ 61 ዒንሢ ዒዛ ዴሮ ማዔ ዓሳ ሃሢ ዒንሢ ማዳ ጎይዖ ዒዘኮ ዎጎና ዓይሢያና ካፒ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሢሞ ጉሙርቁንታያ ማዕብሮ።»

8:56 8:56 ላሚ. ዎማ 12:10፤ ዒያ. 21:44-45።

ጌኤዠ ማኣራ ማዶ ዓርቃኒ ኩንሢንቴ ዳምቦ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 7:4-10)

62 ዩካፓ ካኣተ፣ ሴሎሞን ዒዛና ዎላ ዓኣ ዳሮና ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ቆልሞ ሹኪ ሺኢሼኔ፤ 63 ሴሎሞን ዒማና ላማታሚ ላምፆ ሺያ ባይና ፔቴ ጸኤታና ላማታሚ ሺያ ማራይ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሺኢሼኔ፤ ዩያይዲ ካኣተ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሢና ጌኤዠ ማኣሮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማሃኔ። 64 ዩያጉዲ ሃሃ ዩኖ ኬሎ ጌኤዠ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ሳዛ ዓኣ ቤዘ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ዒዚ ማሃኔ፤ ሄሊሳፆ ሃሃ ጉቤ ሚቹ ዒንገሪፆንታ ሃኣኮ ዒንገሪፆንታ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገሪፆንታ ቆልሞኮሞ ማሎ ጉቤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሺኢሺ ዒንጌኔ፤ ዩያ ዒዚ ማዴሢ፡- ሞኦኖ ዓንጎና ኮሸና ፆኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዩይ ቢያ ሚቹንታኒና ዒንገሪፆንታጎዳጉዲ ዲንዳዑሞኣሢሮኩ።

65 ዒኢካ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሢና ላንካይ ኬሊ ጉቤ ዉልሽ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ኬሎ ቦንቹ ዴዔኔ፤ ኬዶ ዛሎና ሃማቴ ባንሢ ዴንዳ ጎይፆፓ ዓርቃፆ ዴንዲ ድኣሎ ዛሎ ጊብፆ ዓጮ ዛጶ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮፓ ሙኬ ዳሮኮ ሚርጉማ ሃማዴኬ ጌይንቱሞያኬ፤ 66 ሳላሳ ኬሎና ዓሳ ፔ ቤዘ ቤዘ ዴንዳጎዳጉዲ ዳሮ ቢያ ሴሎሞን ዳኬኔ፤ ዒማና ዳራ ቢያ ዒዛ ዓንጃኔ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ ዳውቴና ዒዛ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳናም ማዴ ኮዠ ባኮና ቢያ ዎዛዲ ዎዛዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዓሳ ዴንዳኔ።

9

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሴሎሞንም ላሚ ጴዴሢ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 7:11-22)

1 ካኣተ፣ ሴሎሞን ጌኤዠ ማኣሮንታ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ፤ ዩያጉዲ ዒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዲ ጋፐሴሰካፓ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዒዛም ጌባፆኦኔይዳ ጴዴ ጎይፆ ሃሃ ላሚ ጴዴኔ።

3 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔ ታና ሺኢቄ ባኮና ፆኦጮፆ ባኮ ታኣኒ ዎይዜኔ፤ ታኣኒ ናንገና ዒኢካ ካኣሽኪንታጎዳጉዲ ኔኤኒ ማዜ፣ ጌኤዠ ማኣሮ ታኣም ታኣኒ ዲማሴኔ፤ ቢያ ዎዴ ዩያ ማኣሮ ዛጊ ታኣኒ ካፓንዳኔ። 4 ጋንጎቴ ኔኤኒ ኔ ዓዴ፣ ዳውቴ ማዴ ጎይፆ ፒዙሞና ጉሙርቄንቴሢና ታኣም ማዴቴ፣ ታኣኮ ዎጎና ዳምቦና ኔኤኒ

9:2 9:2 1ካእቶ. ማ 3:5፤ 2ፆኦሲ. ዓሃኬ 1:7።

ካፔቴ፤ ሃሣ ታኣኒ ኔና ዓይሤ ባኮዋ ቢያ ኔኤኒ ማዲ ኩንሣቴ፤
 5 ኔ ዓዶ ዳውቴም ታኣኒ <ኔ ዜርፃፓ ሲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ
 ናይ ታኣኒ ባይዛባኬ> ጌራ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ቃኣሎ ካፒ፤
 ሲሰራዔኤሌይዳ ኔኤኮ ካኣቱማ ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።።
 6 ጋዓንቴ ኔናኣ ማዖም ኔኤኮ ዜርፃ ታ ዓይሤፃንታ ዳምቦንታ
 ካፖ ዒዲ ማሌ ፆኦሲ ካኣሸኬቴ፤ 7 ታኣኮ ዳሮ ሲሰራዔኤሌ
 ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ዓጫፓ ዳውሲ ባይዛንዳ፤ ታና ዔያታ
 ካኣሸካንዳጉዲ ታኣም ታኣኒ ዳማሴ ጌኤዢ ማኣሮ ታ ሃሻንዳ፤
 ዬያሮ ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ሲሰራዔኤሌ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዚ
 ኬኤዚ ማኢጪ ዓማላንዳ።። 8 ዳኤፒ ማዒ ዳዕጅ ጌኤዢ ማኣራ
 ሻሂንቲ፤ ሻሆናሂ ኩሎና ቤሲ ማዓንዳ፤ ዬይና ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ዬያ
 ዳንቃ፡- <ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዓጮና ሃያ ጌኤዢ ማኣሮና ዓይጎሮ
 ሃያይዳይ> ጋዓንዳ።። 9 ዬያ ጌራጋፓ ጊንሣ፡- <ሲሰራዔኤሌ ዳራ
 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ጊብፃ ዓጫፓ ዓኪ ኬሴ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ማዔ ዔያቶኮ ፆኣዛሣ ሃሽሣሮኬ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳም ዔያታ ጉሙርቁንታያ ማዒ ናንጋ ናንጎ ሃሺ ማሌ ፆኦዞ ዚጊ
 ካኣሸኬቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ባይሲንቶ ዔያቶይዳ ዓኪ ሙኬሣ
 ዬያሮኬ> ጋዓንዳ።። ጌዔ።።

ሴሎሞን ኪራሜም ዒንጌ ባኮ
 (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 8:1-2)

10 ሴሎሞን ጌኤዢ ማኣሮና ዒዛኮ ካኣቱም ማኣሮና ላማታሚ
 ሌዔናኬ ማዢ ጋፒሴሣ፤ 11 ዲሮሴ ካኣቲ፤ ኪራሜ ዬያ ቢያ ዒ
 ማዢ ማኣሮኮ ሴሎሞንም ኮይሳ ለባኖኦሴ ሚፆንታ ዚቢቆንታ
 ሃሣ ሚርጌ ዋርቁያ ዒንጌ፤ ዬይ ማዳ ቢያ ጋፔሰካፓ ሴሎሞን
 ጌለላ ዓጮይዳ ዓኣ ላማታሚ ዳካ ዳካ ካታማሰኬንሣ ኪራሜም
 ዒንጌ፤ 12 ኪራሜ ዒማና ዳንዲ ካታምንሣ ዛጌ፤ ጋዓንቴ ዒዛ
 ዬይ ዋዛሲባኣሴ፤ 13 ዬያሮ ዒዚ ሴሎሞን ኮራ፡- «ታ ዒሻሃ! ኔ
 ታኣም ዒንጌ ካታማ ዬይ ዓይጎ ካታማዳይ?» ጌዔ፤ ሃሮ ሄላኒ ዬና
 ቤዛ «ካቡሌ» * ጌይንታ፤ 14 ኪራሜ ሴሎሞንም ቤርታ ዳኬ ዋርቃ
 ዖይዶ ሺያ ኪሎ ጊራኣሜ ማዓያኬ።።

ሴሎሞን ማዳ ዲማ ዲማ ማዳ
 (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 8:3-18)

9:5 9:5 1ካእቶ. ማ 2:4። 9:8 9:8 2ካእቶ. ማ 25:9፤ 2ፆኦሲ. ዓሃኬ 36:19።
 * 9:13 9:13 ካቡሌ ጌይ፡- ዓብሪ ዓሶ ሙኤቺና «ፓሡዋ ባኣዚ» ጌይሣኬ።።

15 ጌኤዡ ማኣሮንታ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ ዩሩሳላሚ ካታሞኮ ዙሎ ኬኤሎ ዲያ ማዢ ዓሲንታ ካታሚሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ሚሎ ጌይንታ ዶኦጫዳ ቤዛ ሲንሢ ኮሼያ፡ ዎልቁና ዓይሢ ማዶ ማዲሽ ዓሲ ሴሎሞኔኮ ዓኣኔ፤ ዬያ ዓሲና ሃሣ ዒዚ ሃያሬንታ ማጌዶኔንታ ጌዜሬ ጌይንታ ካታማኣ ማዢሴ፡፡ 16 ዬያኮ ቤርታ ጌዜሬ ካታሞይዳ ጊብፃ ካኣቲ ያልዚ ቡሊ ዒኢካ ናንጋ ካኣናኔ ዓሰ ዎዲ፡ ካታሚሎሞ ታሚና ሚቺ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬያኬ፤ ዬካፓ ዒዚ ፔኤኮናዎ ሴሎሞኔም ዒንጋኣና ጌዜሬ ካታሞ ዒዞም ዒንጌኔ፤ 17 ሴሎሞኔ ጌዜሬ ካታሞንታ ዶኦሎ ዛላ ዓኣ ቤትሆሬንታ ጊንሣ ማዢሴሴ፤ 18 ሃሣ ባሰላቴንታ ዪሁዳኮ ዓሲ ናንጉሞ ዳውሎይዳ ዓኣ ታማሬ ጌይንታ ካታሞንሢንታ ላሚ ማዢሴሴ፤ 19 ዬያይዲ ዒዚ ዩሩሳላሚይዳ፡ ለባኖኦሴይዳ፤ ሃሣ ዒዛ ዓጪ ማዔ ዲማ ዲማ ዓጮይዳ ዒዚ ማዢ ኮዔ ካታማ፡- ሙያ ባኣዚ ጌሃያ፡ ፓራሢንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ጌሢንታያ ማሂ ማዢ፡፡ 20-21 ዎልቁና ዓይሢንቲ ሴሎሞኔም ማዶ ማዳ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬ ዎዶና ዎዲሞ ሃሼ ካኣናኔ ዓሰ ዜርፆኬ፤ ዬና ዜርፃ ሃና ሄላንዳኣና ዓይሌ ማዒ ማዲያ ዓሞራ ዓሰንታ ሂኢታ ዓሰንታ ፔርዜ ዓሰንታ ሂዎዌ ዓሰንታ ሚያቡሳ ዓሰንታኬ፡፡ 22 ሴሎሞኔ ዒሰራዔኤሌ ፃጳፓ ያናኣ ካራሚ ሚሃ ማዲሽባኣሴ፤ ዔያታ፡- ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ፡ ፖኦሊሴ፡ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ፡ ያሎ ዓሰ ዓይሣያ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሰ ቢያሢኮ ሱኡጌ፤ ሃሣ ፓራሢና ያላ ዓሰ ማዒ ማዲ፡፡

23 ሴሎሞኔ ማዢ ማኣሮ ማዢንዳጉዲ ዓይሢንቲ ዓሰኮ ሱኡጌ ማዒ ማዲሻንዳጉዲ ዶኦሪንቲ ዶንጎ ጌኤታና ዶንጊታሚ ዓሲ ዓኣኔ፡፡

24 ጊብፃ ካኣቲ ናዎ ማዔ፡ ሴሎሞኔኮ ማቻ ዳውቴ ካታማፓ ዒዚ ፔኤሮ ዒዞም ማዢሴ ካኣቱሞ ማኣሮ ዴንዴሰካፓ ካታሚሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኣ፡ ዶኦጫዳ ቤዛ ሲንሢንቲ ጊኢጋንዳጉዲ ሴሎሞኔ ዓሰ ዓይሢ ማዲሹ፡፡

25 ሴሎሞኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዢሴ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያና ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያ ሌዔይዳ ሃይሢ ማይንቲ ሽኢሻኔ፤ ዬያና ዎላ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዑንጃያ ጩባሻ፤ ዬያይዲ ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማኣሮ ማዢያ ማዶ ማዲ ጋፒሴ፡፡

26 ዬያጉዲ ሃሣ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ዞቄ ባዞ † ኮይላ ዓኣ ዔላቴ ኮራ ዓኣ ዔፃኦንጋብሬይዳ ዎኣሢ ካኣሚሌ

9:25 9:25 ኬሲ. ማፃ 23:17፤ 34:23፤ ላሚ. ዎማ 16:16፡፡ † 9:26 9:26 ዞቄ ባዞ ጋዓዛ፡- ዞቄ ባዞኮ ኬዶ ዛሎና ዓባ ኬሰካ ባንፃ ማዞ «ዓፃባ» ጌይንታያ ባዞ ሳዞ ጌሌ ዓጪኬ፡፡

ኮሼኔ። 27 ካአቲ ኪራሜ ሴሎሞኔ ዓሶና ዎላ ዩኖይዳ ማዳንዳ፣
ዎአሢ ካአሚሌይዳ ማዲ ዔሬ ዓሲ ዳኬኔ፤ 28 ይያታ ዎአፆ ካአሚሎ
ቶጊ ያፔሬ ዓጮ ዴንዴሰካፓ ማዒ ካአቲ፣ ሴሎሞኔ ኮራ ሙካፆ ታጳ
ያይዶ ሺያ ኪሎ ገራአሜፓ ዑሣ ማዓ ዎርቂ ዔኪ ዒዛሞ ሙኬኔ።

10

ሳአባ ዓጮ ካአቲላ ሴሎሞኔ ዛጋኒ ዩሩሳላሜ ሙኬሣ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:1-12)

1 ሳአባ ዓጮ ካአቲላ ሴሎሞኔም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንገ፣
ዲቃሢ ሄርሺሳ ዔራቶ ዛሎ ኬኤዚንታ ሃይሶ ቢያ ዎይዜኔ፤ ዩያር
ዒዛ ሚርጌና ሜታሳ ያኦጪሢ ያኦጪ ዒ ዎዚ ገዒ ማሃቴያ ዎይዚ
ዩሩሳላሜ ሙኬኔ። 2 ዒማና ዒዛ ዒዛዞ ደንዘ ማዓ ዲቢ ዓሲ
ፔኤና ዎላ ዔኪ ጋአሎና ሳውቃ ቲሺ ጫአኒ፤ ሃሣ ሚርጌና ሚዘጳ
ሹቲንታ ዎርቂያ ዔኪ ሙኬኔ፤ ሴሎሞኔና ዒዛ ካአማፆ ፔ ዒኖና
ያኦጪኒ ማሌ ባኮ ቢያ ያኦጪኦ፤ 3 ዒዚያ ዒዛ ያኦጪኦ ባኮ ቢያ ማሃ
ኬኤዜኔ፤ ዒዛም ዒ ቡሊ ኬኤዛኒ ባሺያና ዔርቶ ዒዲ ዓአሺንቲ ዓቴ
ያኦጪሢ ፔቴታፆ ባአሴ። 4 ሳአባ ዓጮ ካአቲላ ዔራቶና ሴሎሞኔ
ጌሰታ ጌኤዘ ዎይዜኔ፤ ሃሣ ዒዚ ማገፍ፣ ዒዛኮ ካአቲሞ ማአሮዎ
ዛገኔ፤ 5 ገንሣ ሃሣ ሴሎሞኔ ሙዓንዳጉዲ ካሢንቲ ሺኢካ ሙያና
ዒዚ ቢታንቶ ዒንገ ዓሳ ናንጋ ቤዘና ዒዛኮ ካአቲሞ ማአራ ማዳ
ዓሳ ፔ ማዳ ማዳ ዓርቂ ማዳ ጎይፆና ዩያ ማዳሮ ጋዓፆ ዔያታ ማአዓ
ማአዓሢና ዓሶም ካሦ ሺኢሺ ሙኡዛ ዓሶንታ ጌኤዦ ማአሮይዳ
ያኦሲም ዒንጎ ባኮዎ ቢያ ዛገኔ፤ ዩያ ዒዛ ዛጋአና ዒዛ ዎንዴ
ማሌሢፓ ዑሣ ዓአዴ ዲቃሢ ዒዛ ሄርሺሴ። 6 ዩካፓ ዒዛ ካአቲ፣
ሴሎሞኔ ኮራ፡- «ኔ ማዴ ባኮና ኔ ዔራቶኮ ዴኤፑሞ ታ ዓጫ ዓአፆ
ታኣኒ ዎይዜሢ ቢያ ጎኔኬ! 7 ጋዓንቲ ሃይካ ሙኪ ታኣኒ ታ ዓአፒና
ዛጋንዳያ ሄላንዳአና ዩያ ኬኤዚንቲ ባኮ ጎኔኬ ታ ጌይባአሴ፤ ዎኖና
ታኣኒ ዎይዜሢ ዓአፖና ታኣኒ ዛገሢኮ ሄካሢታፆ ማዒባአሴ፤ ጎኔ
ኔኤኮ ዔራቶና ያርጎቹሞና ታ ዓጫ ዓአፆ ታኣኒ ዎይዜሰካፓ ዑሣ
ዓአዴ ባሺኮ። 8 ኔ ቤርቶ ቢያ ዎዴ ሙኪ ሙኪ ኔኤኒ ኔ ዔራቶና
ጌሰታ ጌኤዘ ዎይዜ ዓሶና ኔኤኮ ደንዘና ዎዚ ባለቲና ዓአያዳይ!
9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ኔኤኮ ያኦዛሢ ጋላቲንቶም! ዒዚ ኔና
ደኦሪ ዒሰራዔኤሌኮ ካአቲ ማሃያና ኔኤና ዒ ዎዛዴሢ ፔጋሲ ዳዌኔ፤
ሃሣ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ናሽካ ናሹማ ናንጊና ጋፑዎያ ማዓሢሮ
ፂሊሞና ፒዜ ዎጊሢና ባይቁዎፆ ናንጋንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ኔና
ዒ ካአቲ ማሃ ደኦሪ» ገዔኔ።

10 ዲማና ዲዛ ዲንጋኒ ዔኪ ሙኩ ባኮ ቢያ ካኣቲ፡ ሴሎሞንም ዲንጋኒ፤ ዲዛ ዲንጋኒ ባካ፡- ያይዶ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዋርቄ፡ ሚርጌ ዲቢ ሳውቃ ቲሺና ሚዛጲ ሹቲናኬ፤ ዲዛ ሴሎሞንም ዲንጋኒ ሳውቃ ቲዠ ሚርጌማፓ ባሻያ ማዔ ሳውቃ ቲሺ ዩካፓ ጊንፃ ዲዛም ዔኪ ሙኪንቲ ቤቁባኣሴ።

11 ያፔሬ ዓጫፓ ሴሎሞንም ዋርቄ ዔኪ ሙኩ፡ ኪራሚኮ ዋኣያ ካኣሚላ ዲኣካፓ ዲቢ ዚቢቁና * ሚዛጲ ሹጮና ዔኪ ዩዔኔ።

12 ሴሎሞን ዩያ ዚቢቆ ሚያና ጌኤኮ ማኣሮንታ ዲዛኮ ካኣቲሞ ማኣሮንታኮ ኮጮ፡ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዳ ናኣቶኮ ጎኦሎንታ ፔቲ ሻሺና ዋርቄ ጎኦሎሞ ኮሼኔ፤ ዩይ ዚቢቆ ሚያ ዲሰራዔኤሌ ዓጪ ዔኪ ሙኪ ጌልዘና ዚቢቆፓ ቢያ ባሻኬ፤ ዩማፓ ዩያጉዴ ዚቢቁ ፔቲታያ ጴዲቤቁባኣሴ።

13 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዲንጋ ዲንጊያይዳ ቃሲ ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ያኦጮ ባኮ ቢያ ዲዚ ዲዘም ዲንጋኒ፤ ዩካፓ ዲዛ ፔ ዓሶና ዋላ ፔ ዓጮ ማዒ ዴንዴኔ።

ካኣቲ ሴሎሞንኮ ቆሎ ሚርጌጉሞ
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:13-29)

14 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ሌዓ ሌዓ ላማታሚ ሃይሃ ሺያ ኪሎ ማዓ ዋርቄ ዔካኔ፤ 15 ዩይ ዋርቃ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዲዘም ጨጋሢንታ ኮርማያ ዲ ሸይዢ ዴንቃሢንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሬቦ ዓጮ ካኣቶንታ ዲሰራዔኤሌኮ ዴማ ዴማ ፓቆና ዓጮ ዋይሃ ዓሳ ጊኢራ ጌዒ ጨጋሢንታ ቃሱዋንቲኬ።

16 ሴሎሞን ላምያ ዪኤታ ዴኤፒ ዴኤፒ ጊቲማ ኮሺሲ ዩያ ጊቲሞ ፔቲ ፔቲሢኮ ዑያ ላንካይ ኪሎ ማዓ ዋርቄና ጳርቂ ኮሼኔ።

17 ዩያጉዲ ሃሃ ሃይሃ ዪኤታ ዳካ ዳካ ጊቲማ ኮሺሲ ፔቲ ፔቲ ጊቲሞኮ ዑያ ላምያ ኪሎ ማዓ ዋርቄና ጳርቂ ኮሼኔ፤ ዩያቶ ቢያ «ለባኖኦሴ ዴኤሎ» ጌይንቲ፡ ዳልጎ ማኣራ ጌሣኔ።

18 ሃሃ ዲዚ ዳርሲ ዓቲና ፔቲ ዴኤፒ ካኣታ ዴዓ ያይታ ኮሺ ጌኤሺ ዋርቄና ዑያ ጳርቂ ሚዛጲሴኔ፤ 19 ዩያ ካኣቲሞ ያይታ ኬሰኪ ዴዓኒ ጌዴጉዲያ ላሆ ጊዒ ኬሰኮ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ካኣታ ዴዓ ያይቶኮ ጊንፃ ዘሎ ቶካ ጉኡሪ ማሆናኦኔ፤ ያይቶኮ ሚዛቆና ሻውሎ ዘሎናይዳ ኩቲ ጌሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ኩጮ ጌሃሢኮ ኮይላ ኮይላ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማዠና ባኣዚ ዔቂ ዓኣኔ። 20 ፔቲ ፔቲ ጊዒ ኬሰኮ ባኮኮ ላምያ ዘሎይዳ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማዠና ዋሊ ዑያ

10:10 10:10 ማቲ. 12:42፤ ሉቃ. 11:31። * **10:11** 10:11 ዚቢቁጋዓዙ፡ ፔቲ ፔቲ ማፃኣፓ «ሳንዴሌ ሚሢ» ጋዓኔ።

ታጳ ላምዖ ዘቢ ዔቁ ዓኣኔ። ካኣቲ ዴዓ ዖይታ ዬያጉዴይ ሜሌ ዓይጎ ዓጪ ዳኣ ባኣሴ።

21 ሴሎሞን ዎደና ቢራ ዓንጊ ፓሠቀዎ ማዒ ዛጊንታሢር ዒዚ ዑዠ ዑሸካ ዓንጋ ቢያ፤ ሃሃ «ለባናኦሴ ዴኤሎ» ጌይንታ ዳልጎ ማኣሮይዳ ዓኣ ሜሃ ቢያ ኮሺንቴሢ ጌኤሺ ዎርቁናኬ። ቢራ ዓንጊናቴዎሴ፤ 22 ኪራሜኮ ዎኣዖ ካኣሚሎና ዎላ ዴኤፖ ዎኣዖ ዑፃ ሃንቲ ቴርሴሴ ዴንዳ ዎኣሢ ካኣሚሎ ሴሎሞንቲ ዓኣኔ፤ ዬያታ ዎኣዖ ካኣሚላ ሃይሠ ሌዔይዳ ፔቴና ዴንዲ ዎርቁንታ ቢራ ዓንጊንታ ዳርሲ ዓቺንታ ቃኣራንታ ቲኢኪያ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

23 ካኣቲ፥ ሴሎሞን ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶፓ ቢያ ባሺ ዖርጎቺ ሃሃ ዔራ ዓሲኬ፤ 24 ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዖኦሲ ዒዛሞ ዒንጌ ዔራቶና ዒ ጌሰታ ጌኤዘ ዎይዛኒ ዒዛ ኮይላ ሙካኒ ኮዓኔ፤ 25 ዒዛ ባንሢ ሙካ ዓሳ ቢያ፡- ቢራ ዓንጊ፥ ዎርቁ፥ ማኣዓ፥ ዖልዚ ዓንጋሞ፥ ሳውቃ ቲሺ ፓርንታ ባቁሎንታ ዒንጋኒ ዔኪ ሙካኔ፤ ዬያ ዓሳ ዔኪ ሙካሢ ሌዓ ሌዓኬ።

26 ሴሎሞን ዒዛኮ ሳርጌሎ ዖይቶና ፓራሢና ዔኪ ሙኪ ቡኩሳዛ ፔቴ ሺያና ዖይዳ ጃኤታ ዖልዚ ዖላ ሳርጌላ ዖይታና ታጳ ላምዖ ሺያ ፓርና ማዔኔ፤ ዬያቶይዳፓ ዛሎ ዒዚ ዒዛና ዎላ ዬራሳላሜይዳ ዴዓንዳጉዲ ዛሎ ጊንሣ ዴማ ዴማ ካታሞይዳ ፓቁንቲ ዴዓንዳጉዲ ጌሢኔ፤ 27 ዒዚ ካኣታዲ ዎይሢ ዎደና ሹዎ ቢራ ዬራሳላሜይዳ ቃንዖጉዲ፤ ለባናኦሴ ሚዖኮዎ ሚርጉማ ዪሁዳ ጌሚር ዴማ ቢያ ቤዛ ባቃላ ሻኣቦጉዲ ማዔኔ፤ 28 ሴሎሞን ፓራሢ ጊብፃና ቁዌናይዳፓ ዔኪ ዬይሲሳኔ፤ ዬያ ፓራሢ ሚኢሺና ሻንቁ ዒዛሞ ቁዌፓ ዔኪ ሙካሢ ዒዛኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሶኬ። 29 ዔያታ ሳርጌሎ ዖይቶ ጊብፃ ዓጮፓ ዔኪ ሙኡሳኔ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴ ሳርጌሎ ዖይቶኮ ላሆ ጃኤታ ሹቺ ቢራ፥ ፔቴ ፔቴ ፓራሢኮ ጃኤታና ዶንጊታሚ ሹቺ ቢራ ጪጊ ሻንቃዖ ዬያ ዔኪ ሂኢታ ዓሶና ሶኦሪያ ዓሶናኮ ካኣቶም ሻንቻኔ።

11

ሴሎሞን ዖኦሲም ጌኤታዳ ጌኤቱሞ

1 ሴሎሞን ሜሌ ዓጪ ዓሲ ማዔያ ሚርጌ ላኣሊ ናሽኬኔ፤ ዬያር ዒዚ ጊብፃ ካኣቲ ናዎይዳ ሂታ ዓሶፓ፥ ሞዓኣቤ ዓሶፓ፥ ዓሞኦኔ ዓሶፓ፥ ዔዶኦሚ ዓሶና ሲዶና ዓሶናፓ ሚርጌ ላኣሊ ዔኬኔ።

10:26 10:26 1ካኣቶ. ማ 4:26። 10:28 10:28 ላሚ. ዎማ 17:16። 11:1 11:1 ላሚ. ዎማ 17:17።

2 ይያቶ ሜሌ ዓጮ ለአሎ ዒዚ ዔኬህሂ ሃሃ ዒዚ ዔያቶ ናሽኬህሂ፡- «ዔያቶ ካኣዡ ዒንህሂ ዔያታ ካኣሽኪሳንዳህረ ሜሌ ዳርፓ ለአሊ ዔኪፖቴ» ጌራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ለአገህሂ ዋይዞ ዒዒኬ። 3 ሴሎሞኔ ካኣቶ ናይ ማዔያ ለንካይ ዔኤታ ለአሊ፤ ሃሃ ጊንፃኣ ማቸንህሂ ማዓያ ሃይሆ ዔኤታ ለአሊ ዔኬኔ፤ ይያታ ለአሊ ሴሎሞኔ ያኦሲፓ ሃኪሴኔ፤ 4 ዒዚ ጋርቻዞ ይያታ ለአሊ ዒዛ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪሴኔ፤ ይያር ሴሎሞኔ ዒዛኮ ዓዶ ዳውቴጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኦዞህሂም ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሴ። 5 ዒዚ ዒማና ሲዶና ዓሶ ያኦዞሎ ማዔ፡ ዓሰታሮቴንታ ሞሎኬ ጌይንታ ሻኣካያ ማዔ ዓሞኦኔ ዓሶ ያኦዞ ዘጊ ካኣሽኬኔ። 6 ይያና ዒዚ ዳሲንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዓዶ፡ ዳውቴጉዲ ፒዙሞና ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካያ ማዒባኣሴ። 7 ዩሩሳላሜኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዲኮ ዑፃ ዓኣ፡ ሻኣካያ ማዔ፡ ኬሞሼ ጌይንታ ሞዓኣሴ ዓሶ ያኦሲና ሞሎኬ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሶ ያኦዞ ዘጊ ካኣሽኮ ቤሲ ዒ ኮሼኔ። 8 ይያጉዲ ሃሃ ዒዚ ሜሌ ዓጫፓ ዔኬ ለአላ ዔያቶኮ ያኦዞም ዑንጃ ጩቢሳንዳ ቤሲያ ጊኢጊሼኔ።

9-10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞህሂ ለምዒ ማይንቲ ፔጋዲ ጴዲ ሴሎሞኔ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኩሞጉዲ ለአጌያ ማዔቴያ ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቲባኣሴ፤ ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዒፃህረ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛይዳ ዳጋዴኔ፤ 11 ይያር ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣና ዋላ ኔ ጫኣቄ ጫኣቁሞ ዔሬዎ ሃሽ ታኣኮ ዓይህያዎ ኔ ኩንህሂባኣህረ ኔኤኮ ካኣቱሞ ኔኤፓ ታ ዔኪ ኔኤም ማዳ ዓሶኮ ፔቴያም ታ ዒንጋንዳኔ። 12 ያዲ ማዔቴያ ኔ ዓዶ ዳውቴ ጋይቴ ጌዒ ይያ ታ ማዳንዳህሂ ኔ ዎዶናቱሞንቲ ኔ ናዓ ካኣታዲ ዓኣንቲኬ፤ 13 ሃሃ ኔኤኮ ናኣቶይዳፓ ካኣቱሞ ቢያ ታ ዔካዓኬ፤ ታ ዓይላህ፡ ዳውቴና ታኣሮ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ዶኦሬ ዩሩሳላሜ ካታሞናሮ ጌራ ፔቴ ዜርህሂ ታ ዒዛም ሃሻንዳኔ» ጌዔኔ።

ሴሎሞኔይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቄ ዓሶ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔዶኦሜ ካኣቶ ማኣራፓ ማዔያ፡ ሃዳዴ ጌይንታሰኬያ ሴሎሞኔይዳ ሞርኬ ማሂ ዔቄሴኔ፤ 15 ዳውቴ ካኣታዲ ዓኣዎ ዔዶኦሜ ዓሶ ያላኣና ዳውቴኮ ያሎ ዓሶ ዓይህህ፡ ዒዮዓቤ ሃይቄ ዓሶ ዶኡካኒ ሙካዎ ዔዶኦሜ ዓሶኮ ዓቲንቆ ቢያ ዎዲ ኩርሴኔ፤ 16 ዒዮዓቤንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዔዶኦሜ ዓሶኮ ዓቲንቆ ኩርሲ ዎዳንዳያ ሄላንዳኣና ላሆ ዓጊኒ ዒኢካ ዳዔኔ። 17 ሃዳዴና ሴሎሞኔኮ ዓዶም ማዳ ማዳ ዳካ

11:2 11:2 ኬሲ. ማፃ 34:16፤ ላሚ. ዎማ 7:3-4።

ዔደአሜ ዓሲ ጊብፄ ዓጮ ዓላሺንቲ ዳንዲ ሃይባፓ ዓቲኔ፤ ሃዳዴ ዒማና ዳካ ናይኩ፤ 18 ዔያታ ሚዲያሚ ዓጮፓ ዔቁ ፓአራኣኔ ዳንዳኔ፤ ዒኢካ ዳካ ዓሲ ዔያቶ ባኣኮ ጌሌኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ጊብፄ ዓጮ ዳንዲ ጊብፄ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኩኔ፤ ሃዳዴሞ ሳዓና ዒዚ ናንጋንዳ ማአሪና ሙዓንዳ ባኣዚያ ዒንጋንዳጉዲ ካኣቲ ፔ ዓሶ ዓይሠኔ፤ 19 ካኣቲ ዒናፓ ሃዳዴ ናሽኩኔ፤ ዒዚ ዒዛሞ ፔኤኮ ማቾ ፃፕኔሶኮ ጌር ዒንጌኔ፤ 20 ዒዛ ሃዳዴሞ ጌኩባቴ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ጌኤሻ ዩያ ናዓሢ ዔኪ ካኣቱሞ ማኣርይዳ ዲቹኔ፤ ዩይ ናዓሢ ካኣቲኮ ዓቲንቆ ናኣቶና ዎላ ናንጌኔ።

21 ሃዳዴ ጊብፄይዳ ዓኣዖ ካኣቲ ዳውቴንታ ዳውቴኮ ፖኣሊሶ ዓይሠ፡ ዒዮባቤንታ ሃይቁሢ ዎይዚ፡- «ታኣኒ ታ ዓጮ ማዒ ዳንዳንዳጉዲ ታና ዳኩ» ጌይ ካኣቲ ያኦጩኔ።

22 ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ዓይጋ ኔ ዳንዳኒ ጋዓይ? ኔ ዓጮ ኔ ዳንዳኒ ኮዔሢ ዓይጌ ኔኤሞ ፓጩሞዳይ?» ጌዔኔ።

ሃዳዴ ማሃዖ፡- «ፔቴታዖ ታኣሞ ፓጩ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታኣኒ ሾይንቲ ዓጮ ዓኣዳኒ ኮኮዔኔ፡ ታና ዳኩቴራ» ጌዔኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሣ ሃሣ ሬዞኔ ጌይንታ ዔለዓዳ ናኣዚ ሴሎሞኔይዳ ሞርኩ ማሃ ዔቁሴኔ፤ ሬዞኔ ያባ ዓጮ ካኣቲ ማዔ፡ ዒዛ ዎይሠ፡ ሃዳዴዔዜሬ ኮይላፓ ቤቲ ዳንዲ፡ 24 ካይዚ ጌሌ ዲቢ ሱላኮ ሱኡጉ ማዒ ዓኣኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ዳውቴ ሃዳዴዔዜሬ ያሊ ባሺ ዒዛና ዎላ ማዒ ያላ ሶኦሪያ ዓሶዎ ቢያ ኩርሴሢኮ ጊንፃፓኩ፤ ሬዞኔ ዒማና ፔ ዓሶ ዔኪ ዳማሰቆይዳ ዳንዲ ዒኢካ ናንጋንቲ ዓሳ ዒዛ ሶኦሪያ ዓጮይዳ ካኣታሠኔ፤ 25 ሴሎሞኔ ካኣታዲ ናንጌ ዎዶና ቢያ ሃዳዴ ያሊ ሜታሳሢ ዓኣንቲ ሬዞኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሞርኩ ማዔኔ፤ ሬዞኔ ሶኦሪያ ፔ ዳማ ማሃ ዎይሠኔ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮዎ ሞርኩ ማዒ ዳዔኔ።

ያኦሲ ዒዮርቢዓሚ ካኣታሣንዳያ ማዒያ ኩኤዜሢሢ

26 ሃሣ ሴሎሞኔሞ ዓይሢንቶ ዒፄ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ዔፕሬኤሚ ዓጮኮ ፄሬዳ ጌይንታ ቤዛ ሾይንቲያ፡ ናባፄ ናኣዚ፡ ዒዮርቢዓሚኩ፤ ሴሎሞኔ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶፓ ዒዚ ፔቴሢኩ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ፄራዓ ጌይንታያ ዜኤሪንዶ ማዔሰኩኖኩ።

27 ዒዮርቢዓሚ ሴሎሞኔሞ ዎይዘ ዒፄ ጎይፃ ያዲኩ፡- ዒማና ሴሎሞኔ ዩሩሳላሜኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃና ሚሎ ጌይንታ፡ ደኣጫዳ ቤዘ ሲንሢ ኮሺሲ ኮሺሲ፤ ሃሣ ዒዛኮ ዓዶ፡ ዳውቴ ካታሞ ማዔ ዩሩሳላሜኮ ዙሎ ኬልቁ ዲርቁሲ ዲርቁሲ ዓኣኔ። 28 ዒዮርቢዓሚ ማዶ ማዲሢኮ ዳኤፒ ዔራቶ ዓኣ ዳጌኩ፤ ሴሎሞኔ ዩይ ዳጌሢ ቤልፃዲዎ ደዲ ዓሲ ማዔሢ ዛጋዖ ሚናኣሴና ዔፕሬኤሚ ዜርዮ

ዓጮይዳ ቢያ ዋልቁና ማዲሾ ዓሶኮ ሱኡጌ ማሂ ዒዛ ደኦሬኔ፤
 29 ፔቴ ከሌ ዒዮርቢዓሜ ዩሩሳላሜፓ ፔኤር ዴንዳንቴ ጎይያይዳ
 ዓኪ ዓፒላ ማይንቲ፥ ሴኤሎፓ ሙኩ፥ ያኦሲ ማላሂ ከኤዛያ፥ ዓኪያ
 ጌይንታሰኪይ ካታሞ ዙላ ካአሜኔ፤ 30 ዓኪያ ዒማና ማአዒ ዓአ፥
 ዓኮ ዓፒሎ ፔ ዑፃፓ ዔኪ ታጳ ላምያ ቤሲ ቲቃያ፥ 31 ዒዮርቢዓሜሙ፡-
 «ታጳ ቲቁያንሂ ኔኤር ማሂ ዔኪ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ለሎሞኔፓ ካአቱሞ ታኦኒ ዔኪ
 ታጳ ዜርያ ኔኤሞ ዒንጋንዳኔ፤ 32 ታ ዓይላሂ፥ ዳውቴና ሃንጎ
 ዒሰራዔኤሌ ዓጮፓ ታኦር ማሂ ታኦኒ ደኦሬ ዩሩሳላሜ ካታሞናር
 ጌዒ ለሎሞኔሞ ፔቴ ዜርሂ ታ ሃሻንዳኔ። 33 ዬያ ታ ማዳሂ
 ለሎሞኔ ታኦሞ ዋይዞ ዒዲ ሜሌ ያኦዞ ማዔ፥ ዓሰታርቴ ጌይንታ
 ሲደና ዓሶ ያኦዜሎ፤ ሃሃ ካሞሼ ጌይንታ ሞዓኦ ባሶ ያኦዞና
 ሞሎኬ ጌይንታ፥ ዓሞኦኔ ባሶ ያኦዞ ካኦሽኪሂርኬ፤ ለሎሞኔ
 ታኦሞ ዓይሂንቲባኦሲ፤ ዒዚ ዒዛኮ ዓዴ፥ ዳውቴ ታኦሞ ዓይሂንቲ
 ጎይያ ታኦኮ ዋጎና ዓይሂያና ካፖ ዒዲ ደቢንቴ። 34 ያዲ ማዔቴያ
 ለሎሞኔፓ ካአቱሞ ቢያ ታ ዔካዓኬ፤ ሹሞፔና ዒ ዓኦንቴ ዒዛኮ
 ቢታንታ ዓኦያ ታ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ታ ማዳንዳሂ ታኦኮ ዋጎና ዓይሂያና
 ካፔ፥ ታኦኒ ደኦሬ፥ ታ ዓይላሂ፥ ዳውቴር ጌይኬ። 35 ዬያር ካአቱሞ
 ለሎሞኔ ናኦዚፓ ታኦኒ ዔኪ ታጳ ዜርያ ኔኤሞ ዒንጋንዳኔ፤ 36 ያዲ
 ማዔቴያ ታኦኒ ካኦሽኪንታንዳጉዲ፥ ታኦኒ ደኦሬ ዩሩሳላሜይዳ ታ
 ዓይላሂ ዳውቴኮ ፔቴ ዜርሂ ዓኦያ ማዓንዳጉዲ ዒዛኮ ናኦዚሞ
 ፔቴ ዜርሂ ታ ዒንጋንዳኔ፤ 37 ዒዮርቢዓሜ! ታ ኔና ዒሰራዔኤሌይዳ
 ካኦታሃንዳኔ፤ ኔኤኒያ ናሽኬ ዓጮኮ ቢያ ሱኡጌ ማዓንዳኔ፤ 38 ታኦኮ
 ዓይላሂ ዳውቴ ማዳ ጎይያ ጉቤ ዒናፓ ኔ ዓይሂንቲ ታኦኮ ዋጎና
 ዓይሂያና ካፒ ደዲ ኔ ናንጌቴ፤ ሃሃ ፒዜ ማዔ ማዳ ኔ ማዳቴ
 ቢያ ዋይ ታ ኔኤና ዋላ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌይዳኦ ታ ኔና
 ካኦታሃንዳኔ፤ ዳውቴሞ ታ ማዳ ጎይያ ኔ ዜርያ ኔ ቤዛ ታኦኒ
 ካኦታሃንዳሂ ታ ኔኤሞ ጋፒ ከኤዛኔ። 39 ለሎሞኔ ማዳ ጎሞር
 ዳውቴ ዜርያ ሜቶይዳ ታ ዓጋንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታኦኒ ዔያቶ ሜታሴ
 ጎይሃ ናኦና ናንጋዓኬ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

40 ዬያር ለሎሞኔ ዒዮርቢዓሜ ዋዳኒ ሜሌኔ፤ ጋዓንቴ
 ዒዮርቢዓሜ ጊብፃ ካኦቲ ሺሻቁ ኮይላ ቤቲ ዴንዲ ቶሌኔ፤ ለሎሞኔ
 ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ዒኦካ ዒ ዴዔኔ።

ለሎሞኔኮ ሃይቦ
(2ያኦሲ ዓሃኬ 9:29-31)

41 ለሎሞኔ ሜሌ ማዳ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡- ዒዚ ማዳ ባኮ
 ዛሎና ዒዛኮ ዔራቶ ዛሎ ሃይሳኦ ዒዛ ማፃእፖይዳ ፃኦፒንቴኔ።

42 ስሎሞን ዩሩሳሌም ደባ ዲብራሪኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ያይዲታሚ ለዔ ካአታዳኔ፤ 43 ዩካፓ ስሎሞን ሃይቁ፣ ፔ ዓደ ደወጥቲ ካታሞይዳ ዲኡቴም ዲዛኮ ናአዚ ርቢዓሜ ዲዛ ቤዛ ካአታዳኔ።

12

ከደ ዛሎይዳ ናንጋ ዲብራሪኤሌ ዜርጾኮ ጌኤታዲፆ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 10:1-19)

1 ርቢዓሜ ካአታሢ ኮዓ፣ ከደ ዛሎይዳ ናንጋ፣ ዲብራሪኤሌ ዳራ ሴኬሜይዳ ቡከንቲ ዲዛ ካፓሢ ርቢዓሜ ዲኡካ ዳንዳኔ።
2 ካአቲ፣ ስሎሞን ፔ ጊብፆ ዓጮ ዳንዲ ዲኡካ ዓአ ናባፆ ናአዚ ዲዮርቢዓሜ ዩያ ሞይዚ ማዒ ሙከኔ፤ 3 ዲማና ዲብራሪኤሌ ዓጮኮ ከደ ዛላ ናንጋ ፆጸ ከኢታ ዳኪ ዲዛ ዔኤሊሲ ዲዛና ሞላ ርቢዓሜ ኮይላ ሙካፆ፡- 4 «ኔ ዓዳ፣ ስሎሞን ኑና ሄርቁ ሞይሢ ሜታሴኔ፤ ሃሢ ኔኤኒ ዩያ ኑም ሹሌዲሲ ናንጎ ኑኡኮ ኔ ጊኢጊሹቴ ኔኤም ኑ ሞርቃንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ርቢዓሜ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዳንዲጋፓ ሃይሣሳ ከሎና ማዒ ሙከሞቴ» ጋዓዛ፣ ዳራ ዳንዳኔ።

6 ዩካፓ ርቢዓሜ ዲዛኮ ዓዳ፣ ስሎሞን ዞራ ደንዞ ፔቴይዳ ዔኤሊሲ፡- «ታኣኒ ዳርም ሞዚ ጌይ ከኤዛንዳቴያ ዲንሢ ታኣም ከኤዛ ባኣዚ ዓአ?» ጌይ ያኦጮኔ።

7 ደንዞ ማሃፆ፡- «ኔኤኒ ዳርም ዓይሢንቲ ዔያቶም ማዲያ ማዒ፣ ሃሃ ዔያታ ያኦጮ ባኮኮ ጊኢጋ ማሃሢ ኔ ማሃቴ ዔያታ ቢያ ሞዳ ጉሙርቁንቲ ኔኤም ሞርቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ርቢዓሜ ጋዓንቴ ደንዞ ዞሬ ዞር ቦሃ ዲዛና ሞላ ዲጮ፣ ዲዛኮ ላጌ ማዒ ዲዛ ዞራ ዳጌዞንሢ ኮይላ ዳንዲ፡- 9 «ታ ሞዳንዳቴያ ዲንሢ ታኣም ከኤዛ ባኣዚ ዓአ? ሞይሢያ ሹሌዲሲ ሞይሢንዳጉዲ ታና ያኦጮ ዳርም ታ ሞዚ ጌዒ ማሆንዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

10 ዔያታ ማሃፆ፡- «ዔያቶም ታኣኮ ከኤሎ ናፆም ታ ዓደኮ ከርናፓ ባሹ ዓንዲርቃያ ማዓንዳኔ! 11 ታ ዓዳ ዲንሢ ሄርቁ ሜታሲ ሞይሢኔ፤ ታኣኒ ሃሢ ዩያይዳፓ ባሹ ዲንሢ ሄርቁ ሞይሢንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዲንሢ ዠራፓና ጳርቁኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዲንሢ ጉማሬና ጳርቁ ሜታሳንዳኔ!» ጌዔ። ጌኤኔ።

12 ዩካፓ «ሃይሣሳ ከሎና ዲዮርቢዓሜንታ ዳርንታ ቢያ ርቢዓሜ ሙከሞቴ» ጌዔ ከሎና ማዒ ሙከኔ፤ 13 ዲማና ካአቲ፣ ርቢዓሜ ደንዞ ዲዛ ዞሬ ዞር ሃሽ ዳርም ፑርታ ሃይሴ ጌሰቲሢ ዓርቁኔ፤ 14 ዲዛኮ ላፓ ዲዛ ዞሬ ጎይፆ፡- «ታ ዓዳ ዲንሢ ሄርቁ ሜታሲ ሞይሢኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዩያፓ ባሹ ዲንሢ ሄርቁ ሜታሲ ሞይሢንዳኔ፤

ታ ዓዳ ዒንሢ ዠራፓና ጳርቄኔ፤ ታ ዒንሢ ጋዓንቴ ጉማሪና ጳርቄ ማታሳንዳኔ!» ጌዔ። 15 ዬይ ያዲ ማዔሢ ሴኤሎይዳፓ ሙኩ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ዓኪያ ዛሎና ናባፄ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ባካ ኩማንዳጉዲኬ፤ ካኣቲ፣ ርቢዓሜ ዳርኮ ማሊያ ቦሂ ሃሼሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያይዳኒ ማሊያታሂሮኬ።

16 ዒማና ካኣቲ፣ ርቢዓሜ ዳራ ያኦጩ ያኦጩ ቦሂ ሃሼሢ ዳራ ዔራፖ፡- «ዳውቲንታ ዒዛ ማኣሮ ዓሶንታ ባይቆም! ዔያታ ኦም ፔቲታዎ ማዔ ባኣዚ ባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቲ! ዒንሢ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዲዋቲ! ርቢዓሜ ፔ ማሌ ጎይዎ ማዶንጎ!» ጌዔ።

ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ርቢዓሜም ዋይዘ ዒዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ። 17 ዬያሮ ርቢዓሜ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳሮ ዑፃ ሌሊ ካኣታዳኔ።

18 ዬካፓ ካኣቲ፣ ርቢዓሜ ዋልቄና ማዲሾ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ዓደኒራሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኮይላ ዳኬኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ሹቻ ዒዛ ዲይ ዋዳኔ፤ ዒማና ርቢዓሜ ዑካዲ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዬሩሳላሜ ዳንዳዎ ቶሊ ዓቲኔ። 19 ዬማፓ ዓርቃዎ ኬዶ ዛሎ ዓጮ ናንጋ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ዳውቲ ማኣሮም ዋይዘ ዒዳያ ማዔ።

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዮርቢዓሜ ገብፃፓ ማዒ ሙኩሢ ዔራፖ ዔያታ ቡኬ ቤዘ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔኪ ዬዒ ካኣታህኔ፤ ዒማና ዳውቲ ፃጰም ጉሙርቄንታያ ማዒ ዓቲማ ዪሁዳ ፃጰ ሌሊኬ።

**ሼማዒያ ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያ
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 11:1-4)**

21 ርቢዓሜ ዬሩሳላሜ ሄላዎ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ፃጰፓ ዶኦሪ ዶኦሪ ኬሶና ፔቲ ፃኤታና ሳሊታሚ ሺያ ያልዚ ያላንዳ ጎኦባ ዓሲ ዔኪ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ዬያ ዒ ማዳሢ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ያሊ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃኒ ማሊኬ። 22 ጋዓንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ሼማዒያም ያኦሲ፡- 23 ርቢዓሜም፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ፃጰ ቢያሢም፣ ሃሃ ሃንጎ ዳሮማኣ ቢያ፡- 24 «ዒንሢኮ ዒጊኖ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ዳንዲፖቲ፤ ቢያሢ ዒንሢ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዲዋቲ፤ ዬይ ባካ ያዲ ማዔሢ ታኣኒ ማፖም ጌዔምኬ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይህኔ።» ዬያሮ ዬያታ ቢያሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ዋይዚ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ።

ዒዮርቢዓሜ ያኦሲ ሃሺ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኬሢ

25 ዲብራዴኤሌኮ ካአቲ፡ ዲዮርቢዓሜ ጌሜራ ሚርጌ ዓአ ዓፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓአ ሴኬሜ ካታሞ ዙሎ ኬልቂ ደዲሺ ዲርቂ፡ ዲኢካ ዳካ ዎዴ ዴዴኔ፤ ዩካፓ ሃሃ ፔኑዔሌ ካታሞኮዎ ዙሎ ኬልቂ ደዲሺ ዲርቂ ኮሼኔ፤ 26-27 ዲማና ዲዮርቢዓሜ ፔ ዲኖና ማላዎ፡- «ታ ዴራ ዩሩሳላሜ ዴንዲ ዴንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማአሮይዳ ያኦሲሞ ዲንጎ ባኮ ዲንጋያ ማዔቴ፡ ዔያታ ዪሁዳ ካአቲ ሮቢዓሜሞ ጉሙርቂንታያ ማዒ ዲዛ ጊንዖ ሺሪጋፓ ታና ዎዳንዳኔ፤ ካአቲማ ጊንሣ ዳውቴ ማአሮ ባንሢ ሺራንዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዩካፓ ዲዚ ዘሮ ዔካዖ ላምዖ ናአሪ ማሊሲ ዎርቆና ኮሺ ዴሮሞ፡- «ሃያኮ ቤርታ ዲንሢ ማዳ ጎይዖ ያኦሲ ካአሽካኒ ዩሩሳላሜ ዴንዲ ዓቶንጎ፤ ዲብራዴኤሌ ዴሬዮቴ! ጊብፄ ዓጮፓ ዲንሢ ዔኪ ኬሴ ያኦዛ ሃአዛጉዎቴ፡ ሃአቶኬ!» ጌዔኔ። 29 ዩካፓ ዎርቆና ኮሺና ላምዖ ናአሮንሢኮ ፔቴማ ቤኤቴኤሌይዳ፡ ሃንጎማ ዳኦኔይዳ ማዢ ዔቂሴኔ፤ 30 ዴራ ዲማና ያኦዛ ማሃ ኮሺና ባኮ ዳኦኔ ዔኪ ዓአደዎአና ዩያኮ ቤርታ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ዴንዴኔ፤ ዩያይዲ ሜሌ ያኦዛ ካአሽኪያና ጎሜ ማዳኔ፤ 31 ዩያጉዲ ሃሃ ዲዮርቢዓሜ ጌሜሮይዳ ካአሽኮ ቤሲ ኮሺ፡ ሌዎ ቶኦኪ ማዒባኦ ዓሲ ዚቲጋዓዖ ቄኤሴ ማሃ ደኦሬኔ።

32 ዲዮርቢዓሜ ዲማና ዪሁዳይዳ ቦንቾ ቦንቾ ጎይዖ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጰ ደንጋሳ ኬሎ ሜሌ ያኦዛኮ ቦንቾ ኬሊ ማዓንዳጉዲ ጌሣኔ፤ ዎርቆና ዲዚ ናአሮ ማሊሲ ኮሺሴ ያኦዛሞ ቤኤቴኤሌይዳ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዲንጎ ባኦዚ ሺኢሺኔ፤ ዲኢካ ቤኤቴኤሌይዳ ካአዦሞ ዲዚ ጊኢጊሼ ቤዛ ማዳንዳ ቄኤሴያ ጌሣኔ፤ 33 ቦንቾ ኬሎ ማዓንዳጉዲ ዲዚ ፔኤሮ ጌሣ፡ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጰ ደንጋሳ ኬሎና ቤኤቴኤሌ ዲ ዴንዴኔ፤ ዲኢካ ዲብራዴኤሌ ዓሳ ቦንቻንዳጉዲ ዲዚ ዓይሣ ጎይዖና ቦንቾ ቦንቻኒ ያኦዛሞ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዲንጎ ባኦዚ ዲዚ ሺኢሺኔ።

13

ዪሁዳ ዓጮፓ ሙኬ ያኦሲ ዓሢ

1 ዲዮርቢዓሜ ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒ ዲንጎ ቤዘ ኮይላ ዔቂ ዓአንቴ ያኦሲ ዳኬም ሙኬ፡ ፔቴ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲሰኬይ ዲኢካ ሙኬኔ፤ 2 ዩይ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሣ ጎይዖና ዩያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘም፡- «ሃይ ኔኤኒ ዲንጎ ባኮ ሺኢሺ

12:28 12:28 ኬሲ. ማፃ 32:4። 12:33 12:33 ሌዊ. ዓኬ 23:33-34።

ቤዛህዮ! ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፡- «ዳውቴ ማኦርይዳ ዒዮሲያሴ ጌይንታ ናይ ሸይንታንዳኔ፤ ጌማርይዳ ኮሽንቲ፣ ማሌ ዴራ ፔ ያኦዞም ዒንገ ባኮ ዒንገ ቤዞይዳ ማዳያ ማዒ ኔ ጌዳ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቁኤሶ ኔ ጌዳ ጌህ ዒዚ ሹካንዳኔ፤ ዓሶኮ ማጌያዎ ኔ ጌዳ ጌህ ዒ ሚቻንዳኔ። 3 ያኦሲ ማዳንዳ ባካ ያዲኩ፡- ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፣ ሃይ ፃሃ ዲኡቃንዳኔ፤ ዒኢካ ዓኣ ቢዲንፃኣ ላኣለንታንዳኔ፤ ሃያ ማሊያ ታኣና ማዒ ኬኤዜህ ናንገና ናንገ ጎዳታህ ዬይ ያዲ ማማዓማና ኔ ዔራንዳኔ» ። ጌዒ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዜ።

4 ካእቲ፣ ዒዮርቢዓማ ዬያ ዋይዞያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ባንህ ኩቻ ዳቀ፡- «ሃያ ዓርቁዋቲ!» ጌይ ዓይህኔ፤ ዒማና ካእቲኮ ኩጫ ዒማካ ማሊ ዎቢ ዓቲህሮ ዒ ፒሼ ኩጮ ገንህ ማሃኒ ዳንዳዒባኣሴ። 5 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፆና ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚንቲ ጎይያ ያኦሲ ጌዔ ማላታ ማዲንቲ፤ ዎዎይቲይ ጌዔቲ፡- ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ቤዞማና ፃሃ ዲኡቁም ቢዲንፃኣ ጎዓ ላኣለንቲ። 6 ዬያር ካእቲ፣ ዒዮርቢዓማ፡- «ሃዳራ ታኣኮ ኩጫ ዳቃንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ኔ ያኦዛህ ታኣም ሸኢቁ!» ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሸኢቁ።

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ዒማና ሸኢቃዛ ካእቲኮ ኩጫ ዳቁ፣ ቤርታኣሲ ጎይያ ማዒ። 7 ዬካፓ ካእቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ኮይላ፡- «ሃኒ ሙኪ ታኣና ዎላ ታ ማኣሪ ጌሊ ሙዮ ባኣዚ ሙዔ፤ ታ ኔኤም ኔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮይሳ ባኣዚ ዒንገንዳኔ» ጌዔ።

8 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ጋዓንቲ፡- «ኔኤኮ ዓኣ ቆሎኮ ሄካህታዎ ኔ ታኣም ዒንገያ ማዒቲያ ኔ ማኣሪ ታ ዳንዲንዲዎሴ፤ ኔኤና ዎላ ታ ዳንዲ ሙዮ ባኣዚ ሙይ ዎኣህያ ዑሽካዓኩ። 9 ፔቲታዎ ታኣኒ ዔኤቢ ሙይ ዎኣህያ ዑሽኩዎጉዲ፣ ሃህ ታኣኒ ታ ማኣሪ ማዒ ዳንዳዮዎ ቤርታ ታኣኒ ሙኬ ጎይያና ዳንዲዎጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ላኣኔ።» ጌዔ። 10 ዬያር ዬይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሙኬ ጎይያ ሃሽ ማሌ ጎይህና ማዒ ዳንዳኔ።

ቤኤቴኤሌይዳ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ጋርቺ ዓሲ

11 ዒማና ቤኤቴኤሌይዳ ናንገያ፣ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ፔቲ ጋርቺ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ ዒዛ ኮይላ ሙካዮ ዪሁዳይዳፓ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ቤኤቴኤሌይዳ ማዳ ባኮና ካእቲ ዒዮርቢዓማም ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዜ፤ 12 ዬያቶ ናኣቶኮ

13:2 13:2 2ካእቶ. ማ 23:15-16።

ዓዳህ:- «ሂዳ፣ ዩይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ ምና ጎይያ ዓኣዳይ?»
ጌራ ዔያቶ ያኑጫዛ፡ ዔያታ ዒ ዴንዴ ጎይያ ዳዌይ፤ 13 ዩካፓ ዒዚ:-
«ሃሮ ታኣም ኮኦሩዋቲ!» ጋዓዛ፡ ናኣታ ሃሮ ኮኦሪም ሃሮ ቶጊ፡
14 ዪሁዳይዳፓ ሙኩ፡ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሂ ዴንዴ ጎይያ ኮኦሲ
ዴንዴይ፤ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ ሻኣቢ ዴንካ ዴዒ ዓኣንቴ ሙኪ
ዒዛና ካኣሜይ፤

ዩይ ጋርቻሂ:- «ዪሁዳይዳፓ ሙኩ፡ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ
ኔናዳ?» ጌራ ያኑጫኔ፡፡

ዒዚያ:- «ሂዮ፡ ታናኩ» ጌዔኔ፡፡

15 ጋርቻሂ ዒዛም:- «ታ ማኣሪ ሙኪ ታኣና ዋላ ሙኡዚ ሙዔ»
ጌዔኔ፡፡

16 ዪሁዳይዳፓ ሙኩ፡ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ ጋዓንቴ ማሃዮ:-
«ኔኤና ዋላ ዴንዲያ ዴንዲኒ ሃሃ ሙኡዚያ ሙዒኒ ታ ዴንዳዐብ፤
ሃይካ ኔኤና ዋላ ሙኡዚ ሙዒ ዋኣሂያ ታኣኒ ዑሽካዓኩ፤ 17 ዓይጎር
ጌዔቴ ፔቲታ፣ ታኣኒ ሙኡዚ ሙዐብ፡ዲ፤ ሃሃ ታኣኒ ሙኩ
ጎይያናኣ ማዒ ዴንዲብ፡ዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ላኣኔ» ጌዔኔ፡፡

18 ቤኤቴኤሌይዳፓ ሙኩ፡ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻሂ:-
«ታኣኒያ ኔጉዲ ያኑሲ ማሊሂ ከኤዛያኩ፤ ታኣኒ ኔና ታ ማኣሪ
ዔኪ ዓኣዲ ሙኡዚ ሙኡዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኬ ፔቲ
ከኢታንቸ ታኣም ከኤዜኔ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ
ጋርቻሂ ሉሉኡቄሂ ዒዚ ዔሪባኣሴ፡፡

19 ዩያር ዪሁዳይዳፓ ሙኩ፡ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛህ ጋርቻሂና
ዋላ ዴንዲ፡ ካሃኣ ሙዔኔ፡፡ 20 ዔያታ ሺኢሺንቴ ካሃ ሙዒ
ጎይሃ ዓኣንቴ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻሂም ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ከኤዛዛ፡ 21 ዪሁዳይዳፓ ሙኩ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛሂም ዒዚ:-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂ
ኔና ዓይሄ ዓይሂያ ኔኤኒ ኩንሂባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ
ባኮ ኔኤኒ ቦንቸባኣሴ፡፡ 22 ዒኢካ ፔቲታ፣ ሙኡዚ ሙዒ ዋኣሂያ
ዑሽኩብ፡ዲ ላኣኔ ቤዛ ገንሃ ማዒ ዴንዲ ኔ ሙዔኔ፤ ዩያር ኔኤኒ
ዋዲንታንዳኔ፤ ሌዛ ኔኤኮ ኔ ዓድንሂ ዲኡቴ ቤዛ ዲኡታዓኩ» ጌይ
ዒላቲ ከኤዜኔ፡፡

23 ዔያታ ሙዒ ጋፔሰካፓ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛ ጋርቻሂ ጎይያፓ
ዋንዴ ዒ ማሂ ዔኪ ሙኩ ያኑሲ ማሊያ ከኤዛሂም ሃሮ ኮኦሪ፤
24 ዩያር ዪሁዳይዳፓ ሙኩሂ ቶጊ ዴንዳንቴ ጎይያይዳ ዘቢ ዴንቃ፣ ዒዛ
ዋዲኔ፤ ሌዛ ዒዛኮ ጎይያ ላሂ ዓኣንቴ ሃራሂና ዘባሂና ሌዛ ኮይላ
ዔቄኔ፡፡ 25 ፔቲ ፔቲ ዓቢ ዩይና ዴንዳ፣ ዘባሂ ጎይያ ላሂ ዓኣ ሌዛ

ኮይላ ዔቂ ዓእንቴ ዴንቄኔ፤ ዩካፓ ዩይ ዓሳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ጋርቻሢ ናንጋ ቤኤቴኤሌ ካታሞ ሙኪ ሃይሶ ኬኤዜኔ።

26 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻሢ ዩይ ዋይዛያ፡- «ዩይ ዓሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ዋይዛ ዒጿያ፡ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲኬ! ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዘቢሞ ዓእሢሢ ዒንጌኔ ጌይሢኬ» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ዩይ ጋርቻሢ ፔኤኮ ናኣቶ፡- «ሃሮ ታኣሞ ኮኦሩዋቴ» ጌዔሞ ዔያታ ዒዛሞ ኮኦራዛ፡ 28 ሃሮ ቶጊ ዴንዴኔ፤ ዒማና ዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢኮ ጎይፃ ላሃ ሌዘ ኮይላ ሃሮንታ ዘባሢንታ ዔቂ ዓእ ጎይሢ ዓእንቴ ሙኪ ዴንቄኔ፤ ዘባሢ ጋዓንቴ ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢኮ ሌዘ ሙዒባኣሴ፤ ሃራሢያ ዔኤቢ ዋኦተባኣሴ። 29 ጋርቻሢ ዒማና ሌዘ ዔኪ ሃሮ ዑፃ ጫኣኔ፤ ዩካፓ ዓሳ ዒዛ ዩኤኪ ዴኡካንዳጉዲ ቤኤቴኤሌ ዔኪ ዴንዴኔ። 30 ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻሢ ፔ ማኣሮ ዓሶ ዴኡፖ ቤዛ ሌዘ ዴኡኤኔ፤ ዒማና ዒዛንታ ዒዛኮ ዓተንቆ ናኣቶንታ፡- «ታ ዒሼ! ታ ዒሼ!» ጌይ ጌይ ዩኤኤኔ። 31 ዔያታ ዒዛ ዴኡኪ ማዔሰካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻሢ ፔኤኮ ናኣቶሞ፡- «ታ ሃይቃዛ ሃይማ ዴኡፖ ዔታ ታና ዴኡኩዋቴ፤ ሌዘ ታኣኮ ዒዛ ሌዘ ኮይላ ላይሡዋቴ፤ 32 ቤኤቴኤሌይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና ሳማሪያይዳ ጌማራ ጌማራ ዓእ ዳኮ ካታሞኮ ካኣዢ ቤዘናይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢሞ ሃይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ጌዔ ባካ ጎኔ ኩማንዳኔ» ጌዔኔ።

ዒዮርቢዓሜኮ ዓጮይዳ ዋዳ ዶርዓሢ ጌልዘ ፑርቶ ጎሞ

33 ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቴያ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ሃሽ ዒጿኔ፤ ዒዚ ዒማና ዒ ኮሺሴ ካኣዢ ካኣሽኮ ቤዛ ማዳንዳ ሌዋ ዜርሢ ማዒባኣ ማኣሪፓ ዓይጎ ዓሲያ ዚቲ ጋዓያ ዶኦሪ ዶኦሪ ቁኤሴ ማዓኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ጌልዘኔ፤ 34 ዩይ ጎማ ዒዛ ካኣቲሞኮ ባይቁያና ጋፒ ዶዒያኮዋ ካራ ማዔኔ።

14

ዒዮርቢዓሜ ናኣዚኮ ሃይቦ

1 ዒማና ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜኮ ናኣዚ፡ ዓቢያ ሃርጊንቲ ዓኣኔ፤ 2 ዩያሮ ዒዮርቢዓሜ ማቾ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ታ ላኣሌሎታሢ ያኦኒያ ኔና ዔሩዋጉዲ ሜሌ ማኣያ ማይንቲ፡ ሜሌ ላኣሊ ማሊፓፓ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳሢ ዛሎ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ ዓኪያ ኮይላ ቤኤሎ ዴንዴኔ፤ 3 ዒዛሞ ታጾ ላኣዳንታ ሙኦቃ ፃኣዘና ካፂሲ

ካሦና ሙሉህ ላኦዳንታ ፔቲ ያቲ ዔኤሲያ ዔከ ዴንዴ፤ ናዓህ ዋዋይንታንዳቲያ ኔኤም ዒ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዬያሮ ዒዮርቢዓመ ማቻ ዬያ ቢያ ገኢጊሺ፣ ሴኤሎይዳ ዓኣ ዓከያ ማኦሪ ዴንዴ፤ ዓከያ ዒማና ኮሺ ጋርቺ ዓኣህሮ ዓኣፓ ዒዛኮ ዴንቁዋያኬ፤ 5 ያዲ ማዔቲያ ዒዮርቢዓመ ማቻ ፔኤኮ ሃርጋ ናዓህ ዛሎ ያኦጫኒ ሙካንዳህና ዒዚ ዒዛም ዋዚ ጋዓንዳቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ዒዛም ኬኤዜኔ።

ዒዮርቢዓመ ማቻ ዒኢካ ሙከ ሄለዖ ማሌ ላኦሊ ማላኒ ኮዔኔ፤ 6 ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛህ፣ ዓከያ ካራ ዒዛኮ ካኦና ዋይዚ፡- «ጌሌ! ኔኤኒ ዒዮርቢዓመ ማቻታህ ታ ዔሬኔ፤ ማሌ ላኦሊ ማላኒ ኔኤኒ ዓይጋ ኮዔይ? ኔኤም ታ ኬኤዛንዳኦዲ ታና ዓይሦና ፑርታ ሃይሴ ዓኣኔ። 7 ሃህ ዒዮርቢዓመ ኮይላ ዴንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህ ጋዓ ባኮ ዒዛም ኬኤዜ፤ ዬይ ባካ ያዲኬ፡- «ኔኤኒ ካኦቶ ማኦሪ ዓሰቲዋንቲ ማሌ ዓሶ ባኣካፓ ታ ኔና ዶኦሪ ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማህኔ፤ 8 ካኦቲሞ ዳውቲ ዜርፃፓ ዔከ ኔኤም ታኣኒ ዒንጌኔ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ታኣም ጉቤ ዒናፓ ጉሙርቁንታያ ማዒ ታኣኮ ዓይህያ ካፓያ፡ ሃህ ታኣኒ ዋዛዳ ባኣዚ ቢያ ማዲ፣ ታ ዓይላህ ዳውቲጉዲ ኔ ማዒባኣሴ፤ 9 ኔኤኒ ኔኤኮ ቤርታኣ ሱኡጎ ማዔ ዓሶፓ ባሼ ፑርታ ጎሜ ማዴኔ፤ ኔኤኒ ታና ሃሺ ማሌ ያኦዛንታ ዓንገና ኮሺንቲ ባኣዚያ ዘገ ካኣሸካኒ ኮሺያና ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴኔ፤ 10 ዬያሮ ሃይሾ ሃህ ኔ ማኦሮይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳኔ፤ ኔ ማኦሮፓ ዓይሌያ ማፖም ጉሪ ማዶ ማዳ ዓሲ፤ ዬያጉዲ ዓቲንቁ ጋዓ ባኣዚ ቢያ ዒሰራዔኤሌፓ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ቡኡራ ሚቺ ባይዛጉዲ ኔ ማኦሮ ታ ባይዛንዳኔ። 11 ካታሞይዳ ሃይቃ ኔ ማኦሮ ዓሶ ጉቤ ካኒ ሙዓንዳኔ፤ ካታሞቲዋ ቤዛ ሃይቃ ዓሶ ኔኤኮ ሃምፑራ ሙዓንዳኔ፤ ዬያ ጋዓህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» » ጌዔኔ።

12 ዓከያ ያኦሲ ማሊዖ ሃህ ኬኤዛዖ ዒዮርቢዓመ ማቻም፡- «ዓካሪ ሃህ ኔ ማኦሮ ማዒ ዴንዴ፤ ካታም ኔ ጌጌላማና ናዓ ኔኤኮ ሃይቃንዳኔ፤ 13 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ያዩ ዬኤከ ዒዛ ዲኡካንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህኮ ዒና ዋዛዴህ ዒዛና ሌሊታህሮ ዒዮርቢዓመ ማኦሮፓ ዳምቤና ዲኡታንዳህ ኔኤኮ ዬያ ናዓህ ሌሊኬ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ዒዮርቢዓመ ማኦሮ ባይዛንዳ ካኣቲ ሃህ ካኣታሃንዳኔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዋኣህዳ ባቃሊ ጎፒንታ ፒሌጉዲ ጎጋይቃንዳኔ፤ ዓሺራ

14:10 14:10 1ካአቶ. ማ 15:29።

ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎ ማሊሲ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ ዒዛ ዔያታ ደጋሴሢሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሃያኮ ቤርታ ዒዚ ዔያቶኮ ዓደንሢሞ ዒንጌ ማሎ ዓጩሎፓ ዔፕራዒሴ ዋሮ ሱኮ ደኪ ዔያቶ ዜርቃንዳኔ፤ 16 ዒዮርቢዓሜ ጎሜ ማዴሢሮ፡ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዋ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ሃሻንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዒዮርቢዓሜ ማቻ ማዒ ቲርፃ ሙኪ ፔ ማኣር ካሮ ሄሄላማና ናዓ ዒዞኮ ሃይቄኔ። 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ ማዔ፡ ዓኪያም ኬኤዜ ጎይያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያዩ ዩኤኪ ናዓሢ ዱኡኬኔ።

ዒዮርቢዓሜኮ ሃይሶ

19 ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜ ማዴ ሚሌ ባኮ ቢያሢንታ ዒዚ ያልቲ ያሎንታ ዒዚ ዋይሢ ዋይሢፃኣ ዋማዲታቲያ ቢያ ባካ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንጎቲ። 20 ዒዮርቢዓሜ ካኣታዲ ላማታሚ ላምዖ ሌዔ ዴዔሰካፓ ሃይቄ ዱኡቲም ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ናኣዳቤ ካኣታዴኔ።

ዪሁዳ ካኣቲ ሮቢዓሜ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 11:5—12:15)

21 ሴሎሞኔኮ ናኣዚ፡ ሮቢዓሜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ያይዲታሚ ፔቲኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤሢፓ ደኣሪ ዒዚ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ጌዔ፡ ዩሩሳላሚ ካታሞይዳ ናንጊ ታጳ ላንካይ ሌዔ ሮቢዓሜ ዋይሢኔ፤ ዒዛ ዒንዶኮ ሱንፃ ናዕማ ጌይንታያ ዓሞኣኔ ዜርሢኬ።

22 ዒማና ዪሁዳ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዴ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ቤርታ ዔያቶኮ ዓደንሢ ማዴሢፓ ባሼ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ዔያታ ዔቁሴኔ። 23 ዔያታ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኮ ቤሲያ ጊኢጊሼኔ፤ ሃሃ ጌሜሮና ዴኤፖ ሚያ ሹሶ ዴማኣ ዔያታ ካኣሽካንዳ ሹቺ ደቄ ጊኢጊሹናያንታ ዓሼራኮዋ ማላሢ ማዢ ደቄኔ፤ 24 ዩያፓ ሃሃ ዑሣ ዓኣዴ ፑርታ ማዓሢ ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ዩይ ዴራ ካኣሽካ ቤዘይዳ ዓቲንቄና ላሃ ዓቲንቄንታ ዞኣሰካ ኮኣማ ላኣሊያ ካኣዦሮ ጌሦናይ ዓኣኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋንዴ ቤርታ ዓጩሎ ጌላኒ ሙካኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሲ ባይዜ ዴራ ማዳ ቦርሲሳ ማዶ ቢያ ዪሁዳ ዴራኣ ማዳያ ማዔኔ።

14:23 14:23 2ካላቶ. ማ 17:9-10። 14:24 14:24 ላሚ. ዋማ 23:17።

25 ርቢዓሜ ካኣታዳንቴ ደንጋሳ ሌዖና ጊብጸ ካኣቲ ሸሻቄ ዬሩሳላሜ ያሊ። 26 ጌኤዡ ማኣሮና ካኣቱሞ ማኣሮናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ሴሎሞኔ ዎርቆና ኮሺሴ ጊቲሞዎ ቡሪ ዔኪ ዳንዴ፤ 27 ዬያ ዔውቴሢኮ ቤዛ ካኣቲ። ርቢዓሜ ጊቲማ ሞኣና ዓንጊና ኮሺሴ ካኣቱሞ ማኣሮ ካፓ ዓሶኮ ሱኡጎሞ ካፓንዳጉዲ ዒንጌ፤ 28 ዒማና ካኣቲ ጌኤዡ ማኣሪ ሙኪ ጌላማና ጌላማና ጌኤዡ ማኣሮ ካፓ ዓሳ ጊቲሞ ዓርቂ ሙኪ ሞኣኪ ዔካ፤ ዒዚ ዳንዳዛ ካፓ ዓሳ ጊቲሞ ጊንሣ ማሃ ዔያታ ካፖ ካፓ ኬኤያይዳ ጌሣ።

29 ካኣቲ። ርቢዓሜ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃእፖይዳ ፃኣፒንቴ፤ 30 ዒማና ቢያ ዎዴ ርቢዓሜና ዒዮርቢዓሜና ዎላ ጋፑዎ ያልዚ ያልቲ ናንጋ፤ 31 ዬካፓ ርቢዓሜ ሃይቁ። ዳውቴ ካታሞይዳ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቴ፤ ዒዛ ቤዘይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ዓቢያ ካኣታዳ። ርቢዓሜኮ ዒንዶ ሱንፃ ናዕማ ጌይንታያ ዓሞኣኔ ዜርሢኡ።

15

ዪሁዳ ካኣቲ ዓቢያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 13:1—14:1)

1 ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቴ ታጾ ሳላሳ ሌዖና ዓቢያ ዪሁዳይዳ ካኣታዳ፤ 2 ዒዚ ዒማና ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ሃይሃ ሌዔ ካኣታዳ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ማዕካ ጌይንታያ ዓቤሴሎሜ ናይኬ፤ 3 ዓቢያ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዓሢ ዳውቴጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣዛሢሞ ጉቤ ዒኔፓ ጉሙርቂንታያ ማዒያ ሃሺ ዒዛኮ ዓዴ። ርቢዓሜ ማዳ ጎሞ ቢያ ማዲሢ ዓርቂ። 4 ያዲ ማዔቴያ ዒዛኮ ጊንፃፓ ዬሩሳላሜይዳ ካኣታዳንዳጉዲና ዬሩሳላሜ ኮሺ ማሃ ካፓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ዳውቴሮ ጌዒ ዓቲንቄ ናይ ዓቢያም ዒንጌ፤ 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያይዳሢ ዳውቴ ሂኢታ ዓሢ። ያሪዮም ማዳ ጌሮ ማዶ ጎማፓ ዓታዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛዳ ባኣዚ ዒ ማዳሢሮ፤ ሃሃ ዓይሢያዎ ዒዛኮ ዶዲሺ ካፒሢሮ። 6 ዓቢያ ካኣታዲ ዓኣ ዎዶና ቢያ ርብዔሜና ዒዮርቢዓሜና ዎሊ ያላ ያላ ጋፑዎ ዴዔ፤ 7 ዓቢያ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶኮ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃእፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣ። 8 ዬካፓ ዓቢያ ሃይቁ። ዳውቴ ካታማ ዲኡቴ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ። ዓኣሳ ካኣታዳ።

14:26 14:26 1ካኣቶ. ማ 10:16-17፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:15-16። 15:4 15:4 1ካኣቶ. ማ 11:36። 15:5 15:5 2ሳሙ. 11:1-27።

**ዪሁዳ ካኣቲ ዓኣሳ
(2ፆኦሲ. ዓሃኬ 15:16—16:6)**

9 ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቴ ለማታማሳ ሌዖና ዓኣሳ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቴ፤ 10 ዒዚ ዒማና ዬሩሳሌምይዳ ናንጊ ያይዲታሚ ፔቴ ሌዔ ዪሁዳ ዓጮ ዎይሄን፤ ዓሃ ዒዛኮ ማዕካ ጌይንታ ዓቤሴሎሜናዎኬ። 11 ዓኣሳ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዓሢ ዳውቴ ማዳ ጎይዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዶ ማዳን። 12 ካኣቲ፣ ዓኣሳ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዴራ ካኣሽካ ቤዘይዳ ካኣዠር ጌሦና ዓቲንቆና ለሃ ዓቲንቆንታ ለኣሎና ለሃ ለኣሎንታ ቢያ ዓጫፓ ዳውሲ ባይዜን፤ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣታ ኮሼ፣ ማሌ ያኦዘኮ ማላሢ ቢያ ቱጊ ቱጊ ለኣሌን። 13 ዒዛኮ ዓሃ ማዕካ ዓሽራ ጌይንታ ለኣሎ ያኦዘሎ ማላ፣ ሻኣካ ባኮ ማዠሢር ጌኤሾ ማዒያፓ ዒዞ ዒ ኬይሴን፤ ዒዛ ማዠ ያኦዘኮ ማላሢያ ማንሢ ቁድርኦን ደኦጮይዳ ታሚና ሚቹን። 14 ዓኣሳ ጌሜርይዳ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ካኣዠር ካኣሽካ ቤዘ ቢያ ባይዚባኣያ ማዔቴያ ዒዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዒ ናንጌን። 15 ዒዛኮ ዓዴ ያኦሲም ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ማሄ ባኮና ዒዚ ፔኤር ዎርቆና ቢር ዓንጎና ኮሺሲ ያኦሲ ማዶ ማዳንዳጉዲ ጊኢጊሼ ያኦሲም ዲማዳ ባኮ ቢያ ጌኤዠ ማኣራ ጌሄን።

16 ዪሁዳ ካኣቲ ዓኣሳና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻና ዓጮ ዎይሢ ዎዶና ቢያ ዎሊ ያሌ ጎይሢ ናንጌን። 17 ባዕሻ ዪሁዳ ያላኒ ሙኪ ዲንኪ ዴዓዖ ራኣማ ካታሞኮ ዙሎ ደዲሺ ኬልቁ ዲርቁሲሢ ዓርቁን፤ ዬያ ዒዚ ማዳሢ ዪሁዳ ዓጮ ያኦሲያ ጌሎዎጉዲ፣ ሃሃ ዒኢካፓ ያኦሲያ ኬሰኩዎጉዲ ለኣጋኒኬ። 18 ዬያር ካኣቲ፣ ዓኣሳ ጌኤዠ ማኣርና ካኣቱም ማኣርናይዳ ቡሪንቱዎዖ ዓቲ ዎርቆና ቢር ዓንጎና ኬሲ ዴማሰቆይዳ ናንጋ ፃብሪሞኦን ናኣዚ ሄዠዮኦኮ ናኣዚ ናዖ ማዒሢ፣ ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴም ዒንጋንዳጉዲ ዒዛኮ ደንዘ ዑፃ ዳኬን፤ ዬያ ዒዚ ዳኬ ባኮና ሂዚ ጋዓ ኪኢታኣ ዎላ ዳኬን። 19 «ታ ዓዶና ኔ ዓዶና ማዳ ጎይዖ ኦኦኢያ ዎላ ኮሺ ናንጋኒ ጫኣቆም፤ ሃያ ታ ኔኤም ዳኬ ቢርና ዎርቆና ታኣኒ ኔኤም ዒዒንጌን፤ ዬያር ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ባዕሻ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ታ ዓጫፓ ኬሳንዳጉዲ ኔኤኒ ታና ማኣዲ ቤርታ ኔ ዒዛና ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃን።»

20 ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴ ዓኣሳ ኬኤዜ ባኮ ዎይዘዖ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሰና ፖኦሊሶና ዳኪ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓኣ ካታሞ ያሌን፤ ዒያታ ዒማና ዒዮኦንታ ዳኣኦንታ ዓቤልቴማዕካ ጌይንታ ካታሞንታ ጌሊላ ባዘ ጌይንታ ካታሞንታ፤ ሃሃ ጌሊላ ባዘ ኮይላ ዓኣ ዓጮንታ

ነገተኛ ሌሎችም ዓጮቻቸውን ያሉ ዓርቅኑ። 21 ካአቲ፣ ባዕሻ ዬያ ባኮ ቢያ ዋይዛያ ራኦማ ካታሞ ዙሎ ደዲሺ ኬልቂ ዲርቂያ ሃሺ ቲርፃ ዴንዴኔ።

22 ባዕሻ ራኦማ ካታሞ ዙሎ ኬልቂኒ ቡኩሴ ሹጮና ሚያና ዓኢካፓ ዓካኒ ዴሬ ፔቲታ? ዓቲሞ? ሙካንዳጉዲ ዪሁዳ ዓጮ ቢያ ካአቲ ዓአሳ ኪኢታ ዳኬኔ፤ ካአቲ ዓአሳ ዓኢካ ዓአ ሹጮና ሚያና ቢያ ዓኪ ሚዲኦንታ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ዓአ ጌባዒኔ ካታሞንታኮ ዙሎ ደዲሺ ኬልቅኔ።

23 ካአቲ፣ ዓአሳ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ፤ ያልዚ ዒዚ ጫርቂ ያሉ ባሽ ባሽ ያንታ ዙሎ ደዲሺ ደዲሺ ዒ ኬልቂ ካታሞንታኮ ሃይሳ ቢያ ዪሁዳ ዓጮኮ ካአቶ ሃይሳ ፃአፒንታ ማፃአፓ ፃአፒንቲ ዓአኔ፤ ካአቲ ዓአሳ ጋርቻዛ ቶኪ ዒዛኮ ሃርጋ? ቶኮ ሞሲሼኔ። 24 ዬካፓ ዒዚ ሃይቅ፣ ዳውቲ ካታሞይዳ ካአታ ዱኤታ ቤዛ ዱኤቲሞ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናአዚ ዒዮሳፒፄ ካአታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካአቲ ናአዳቤ

25 ዓአሳ ዪሁዳይዳ ካአታዳንቲ ላሞዓሳ ሌያና ዒዮርቢዓሜ ናአዚ፣ ናአዳቤ ዒሰራዔኤሌይዳ ካአታዲ ላሞ? ሌዔ ዋይህኔ፤ 26 ዒዚያ ሃሃ ዒዛኮ ቤርታ ዓዴ ማዳ ጎይ? ጎሚ ማዲ ዒሰራዔኤሌ ዴርሞ ጎሚይዳ ዓኪ ጌልዜኔ።

27 ዪሳኮኦሬ ፃጲ ማዔሢ፣ ዓኪያ ናአዚ፣ ባዕሻ ናአዳቤይዳ ፑርቲሞና ዓቃያ ዒዛ ዋዳኔ፤ ዒማና ናአዳቤና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ፒሊሰፄኤሜ ዓጮይዳ ዓአ፣ ጌባቶኦኔ ካታሞ ማንገሢዳ ዓአንቲኬ።

28 ዬይ ያዲ ማዔሢ ዪሁዳ ካአቲ፣ ዓአሳ ካአታዳንቲ ሃይሃሳ ሌያናኬ፤ ዬያይዲ ባዕሻ ናአዳቤ ቤዛ ጌሊ ዒሰራዔኤሌይዳ ካአታዳኔ። 29 ዒማና ዒዚ ኔጉሞ? ዒዮርቢዓሜ ማአር ዓሶ ቢያ ዋዲ ጋፒሲሢ ዓርቅኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ፣ ሴኤሎይዳ ሾይንቲሢ፣ ዓኪያ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ጎይ? ዒዮርቢዓሜ ማአር ዓሳ ቢያ ዋዲንቲኔ፤ ሽምፔና ዓቲ ዓሲ ፔቲታ? ባአሴ። 30 ዬይ ያዲ ማዔሢ ዒዮርቢዓሜ ፔኤር ማዳ ጎሞና ዒሰራዔኤሌ ዴርሞ ጎሚ ማዲሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢኮ ዳጎ ዓቂሴሢናርኬ።

31 ናአዳቤ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ካአቶ ሃይሳ ፃአፒንታ ማፃአፓ ፃአፒንቲኔ። 32 ዪሁዳ ካአቲ፣ ዓአሳንታ ዒሰራዔኤሌ ካአቲ ባዕሻንታ ዓጮ ዋይህ ዋደና ዋሊ ያሌ ጎይህ ናንጌኔ።

15:29 15:29 1ካአቶ. ማ 14:10።

ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ

33 ዓኣሳ ጸሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ሃይሃሳ ሌዖና ዓኪያ ናኣዚ ባዕሻ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ካኣታዳንቴ፤ ዲዚያ ቲርፃይዳ ናንጊ ለማታሚ ያይዶ ለዔ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ወይሃይ። 34 ዲዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣቲ ዲዮርቢዓሜጉዲ ባዕሻኣ ፔኤር ጎሜ ማዲ፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዳሮዋ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ናንጊናናንጋ ጎዳ ያዩሴን።

16

1 ሃናጊ ናኣዚ፥ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፥ ዲዩ ዛሎና ናንጊናናንጋ ጎዳ ባዕሻም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘን። 2 «ታኣጊ ኔና ሳዖ ሲላላፓ ዔኪ ታ ዳሮ፥ ዲሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሃን፤ ኔኤጊ ጋዓንቴ ዲዮርቢዓሜጉዲ ጎሜ ማዳን፤ ታ ዳሮዋ ዔኪ ኔ ጎሜይዳ ጌልዘን፤ ዔያቶኮ ጎሞ ሚርጉማ ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴን፤ 3 ዩያር ዲዮርቢዓሜ ታኣጊ ባይዘሢጉዲ ኔናንታ ኔ ማኣር ዓሶንታ ታ ባይዘንዳን። 4 ካታሞይዳ ካታሞይዳ ኔኤኮ ሃይቃንዳ ማኣር ዓሶ ካጊ ሙዓንዳን፤ ካታሞቱዋ ቤዘይዳ ሃይቃንዳ ዓሶ ሃሞፑራ ሙዓንዳን።»

5 ባዕሻ ማዳ ሜሌ ባኮና ጫርቂ ዲ ማዳ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቴን፤ 6 ዩካፓ ባዕሻ ሃይቂ ቲርፃይዳ ዳኡቴን፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ፥ ዔኤላ ካኣታዳን።

7 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፥ ዲዩ ዛሎና ናንጊናናንጋ ጎዳ ባዕሻንታ ዲዛኮ ማኣር ዓሶንታም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዘሢ ባዕሻ ማዳ ጎሞና ናንጊናናንጋ ጎዳ ያዩሴሢሮኬን፤ ባዕሻ ናንጊናናንጋ ጎዳ ዳጋሴሢ ዲዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣታ ማዳ ጎይያ ዲ ማዳ ፑርቶ ማዳር ሌሊቱዋንቴ ዲዮርቢዓሜ ማኣር ዓሶዋ ቢያ ወዲሴሢሮንታ ዋላኩ።

ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዔኤላ

8 ዓኣሳ ጸሁዳይዳ ካኣታዳንቴ ለማታሚ ላሃሳ ሌዖና ባዕሻ ናኣዚ ዔኤላ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቴ፤ ዲዚ ዲማና ቲርፃይዳ ናንጊ ለምዖ ለዔ ዲሰራዔኤሌ ወይሃይ። 9 ሳርጌሎና ያለ ዓሶ ሃካሢኮ ሱኡጌ ማዔሢ፥ ዘምሪ ጌይንታሢ ካኣቲም ዋይዘ ዓዲ ካኣቲ ዑፃ ዔቄን፤ ፔቴ ኬሊ ዔኤላ ቲርፃ ካታሞይዳ ካኣቲም ማኣር ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሢ፥ ዓርፃ ጌይንታ ደንዛሢ ማኣር ሚርጌ ዑሽኪ ማሢንቴን። 10 ዲማና ዘምሪ ቃኣዲ ጋር ጌላዖ ዔኤላ ወዳን፤ ዩያይዲ ዲዚ ዔኤላ ቤዛ ካኣታዳን፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ጸሁዳ ካኣቲ፥ ዓኣሳ ካኣታዳንቴ ለማታሚ ላንካሳ ሌዖናኩ።

11 ዘምሪ ካኣታዳዖ ባዕሻ ማኣር ዓሶ ጉቤ ወዳን፤ ባዕሻኮ ዓጊኖና ላጎ ማዔ ዓቲንቆዋ ቢያ ወዳን። 12 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፥ ዲዩ ዛሎና ባዕሻም ናንጊናናንጋ ጎዳ ኬኤዘ ጎይያ ዘምሪ ባዕሻ ማኣር ዓሶ

ጉቤ ዎዲ ጋፒሴ። 13 ዬይ ያዲ ማዔህ ሳዕሻና ናኣዚ ዔኤላና ማሌ ያኦዞ ካኣሽከ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዳሮዎ ጎሜይዳ ዔከ ጌልዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞሂኮ ዳጎ ዔቁሴሂሮኬ። 14 ዔኤላ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቱ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዘምሪ

15 ዓኣሳ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ላማታሚ ለንካሳ ሌዖና ዘምሪ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ፤ ዒዚያ ቲርፃይዳ ደዒ ዒሰራዔኤሌይዳ ለንካይ ከሌ ሌሊ ካኣታዳ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ፒሊሰጻኤሚይዳ ዓኣ ጌቤቶኔ ካታሞ ማንገሂዳ ዓኣ። 16 ዘምሪ ካኣቲ ዑፃ ፑርቲ ዔቁ ካኣቲ ዎዳህ ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ዋይዘዖ ቤዘማና ዔያቶኮ ሱኡጋህ፤ ዖምሪ ካኣታህ። 17 ዬካፓ ዖምሪና ፖኦሊሶና ጌቤቶኔ ካታሞ ማንገሪ ዮሺ ዳንዲ ቲርፃ ካታሞ ማንገ፤ 18 ካታሚላ ዓርቁንቲህ ዚምሪ ዳንቃዖ ካኣቱሞ ማኣርኮ ጋራ ከልቁ ዶዲሺ ማኦና ከኤዖ ጌሊ ካኣቱሞ ማኣርይዳ ታሚ ዓገ፤ ዬያ ታሞና ሙይንቲ ሃይቁ። 19 ዬይ ያዲ ማዔህ ዒዚ ማዳ ጎሞና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዖዪሴሂሮኬ፤ ዒዚ ፔኤሮ ማዳ ጎሞና፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዎ ጎሞይዳ ዔከ ጌልዚያና ዒዘኮ ቤርታ ካኣታዳ ዒዮርቢዓሜጉዲ ዒዚያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጋሴ። 20 ዘምሪ ማዳ ማሌ ባኮ ቢያሂና ዒዚ ማዳ ጌና ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቱ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዖምሪ

21 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ላምዖ ፓቁንቲ፤ ፔቲ ዘሎ ዓሳ ቲቢኒ ጌይንታ ገናቲ ናኣዚ ካኣታህኒ ኮዓዛ፤ ሃንጎዎታ ጋዓንቲ ዖምሪ ናሽካያ ማዔ። 22 ጋፒንዖይዳ ዖምሪ ናሽካ ዓሳ ባሹሂሮ ቲቢኒ ዎዲንቲም ዖምሪ ካኣታዳ፤ 23 ዓኣሳ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ሃይሂታሚ ፔታሳ ሌዖና ዖምሪ ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዲ ታጳ ላምዖ ሌዔ ዎይህ፤ ዒዚ ቤርታሳ ላሆ ሌዖንሂ ቲርፃይዳ ናንገ ዎይህ፤ 24 ዬካፓ ዒዚ ሹሜሪ ጌይንታ ዓሲሰኬያፓ ሳማሪያ ጌሜር ለንካይታሚ ከሎ ገራኣሜ ማዓ ሹቺ ቢራና ሻንቁ፤ ዖምሪ ዒማና ጌሜርኮ ዓጮ ዶዲሺ ከልቁሰካፓ ካታማ ማኤ፤ ካታሚሎኮ ሱንዖ ቤርታ ዬኖ ጌሜርኮ ዓዶ ሱንዖና «ሳማሪያ» ጌይ ጌህ።

25 ዖምሪ ዒዘኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣቶፓ ባሹ ጎሜ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዖዪሴ። 26 ዒዚ ፔኤሮ ማዳ ጎሞና፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌያ ጎሜይዳ ዔከ ጌልዚ ማሌ ካኣሽ ካኣሽከሴሂሮኬ ዒዘኮ ቤርታ ካኣታዳ ዒዮርቢዓሜጉዲ ዒዚያ ናንገና ናንጋ ጎዳ

ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢኮ ደጎ ዔቁሴኔ። 27 ምሪ ማዕ ማሌ ባካ ቢያ፤ ሃሣ ዒዚ ጨርቁ ማዕ ማደ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካእቶ ሃይሳ ፃኦፕንታ ማፃአፓ ፃኦፕንቲኔ። 28 ዩካፓ ምሪ ሃይቁ ሳማሪያይዳ ዱኡቴኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኦዚ ዓክዓቤ ካኦታደኔ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ዓክዓቤ

29 ዓኦሳ ዪሁዳይዳ ካኦታደንቲ ሃይሣታሚ ሳላሳ ሌዖና ምሪ ናኦዚ፤ ዓክዓቤ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታደኔ፤ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናንጊ ላማታሚ ላምዖ ሌዔ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ዎይሄኔ።

30 ዓክዓቤ ዒዛኮ ቤርታ ካኦታደ ካኦቶፓ ቢያ ባሼ ፑርታ ጎሚ ማደ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ምደሴኔ፤ 31 ዓክዓቤ ዒማና ካኦቲ ዒዮርቢዓሚ

ማዕ ጎሞ ሹሌዔ ባኦዚ ማሃ ዛጊ ዒዚያ ፔኤሮ ዩያ ጎሞ ማደኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቲ ሲዶና ካኦቲ፤ ዓትቤዓሌኮ ናዎ ዔልዛቤሎ ዔኬኔ፤ ሃሣ ባዓኦሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞዎ ዘጊ ካኦሽኬኔ፤ 32 ዒዚ ዒማና

ሳማሪያይዳ ባዓኦሌም ዱማዕ ማኦሪ ማዢ፤ ዒንጎ ባኦዚ ሺኢሾ ቤሲያ ጊኢጊሺኔ፤ 33 ዓሹራ ጌይንታ ያኦዜሎ ማላ ባኦዚያ ማዢ

ደቁኔ፤ ዒዛኮ ቤርታ ካኦታደ፤ ዲሰራዔኤሌ ካኦቶፓ ባሼ ጎሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ደጋሳያ ዒ ማደኔ።

34 ዓክዓቤ ካኦታደ ዓኦ ዎዶና ቤኤቴኤሌይዳ ሾይንቲያ ሃዔሌ ጌይንታ ዓሲሰኬይ ዒያርኮ ካታሞ ጊንሣ ማዢኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ

ኔዎ ናኦዚ፤ ዒያሱ ዛሎና ቤርታደ ኬኤዜ ጎይዖ ሃዔሌ ዒያርኮ ማዢኒ ቤርታሳ ሹጮ ደቃማና ዒዛኮ ቶይዶ ናዓሢ ዓቢራሚ

ሃይቁኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ካታሚሎኮ ጌሎ ካሮ ኮሻኦና ጋፒንዖ ናዓሢ፤ ሴጉቤ ሃይቁኔ።

17

ሉማ ሙካንዳያ ማዒያ ዔኤሊያሴ ኬኤዜሢ

1 ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኦ፤ ቴሲቤይዳ ሾይንቲያ፤ ዔኤሊያሴ ጌይንታ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ፔቴ ዓሲሰኬይ ካኦቲ ዓክዓቤ ኮይላ፡-

«ታኦኒ ካኦሽካ፤ ናንጊና ባይቁዎ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ሃይቆ! ታኦኒ ጌይባኦንቲ ሃይማፓ ሴካ ሙካንዳ ሌዖንሢዳ ዒርዚያ ማዖም ዖልኬ ጴዲንዱዋሴ» ጌዔኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴም ኬኤዛዖ፡- 3 «ሃይካፓ ዔቁ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ዴንዴ፤ ዒኦኦካ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖይዳ ዓኦ ኬሪቴ ጌይንታ ዎሮ ዶኦጫ ፑኒንቲ ዴዔ፤ 4 ኔኤኒ ዑሽካንዳ ዎኦሢ

16:34 16:34 ዒያ. 6:26። 17:1 17:1 ያይ. 5:17።

ዬኖ ዋራፓ ኔ ዳንቃንዳኔ፤ ቁራካ ኔኤም ሙኡዚ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሤኔ» ጌዔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሤ ጎይያ ዔኤሊያሴ ዳንዲ ከሪቴ ዋሮ ዶኦጫ ዳዔኔ፤ 6 ዬያ ዋራፓ ዋኣሢ ዑሽከኔ፤ ቁራካኣ ቢያ ከሊ ጉቴና ዒባኒና ካሣንታ ዓሽኪንታ ዒዛም ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፤ 7 ዒራ ባይቁ ዳዔሢሮ ዬይ ዋራ ዳካ ጋዓዖ ሚጩኔ።

ዔኤሊያሴና ሲራጲታይዳ ናንጋ ዜኤሮ ዒንዴሎና

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬካፓ ዔኤሊያሴም፡- 9 «ዓካሪ ሃሢ ሃይፓ ዔቁ ዳንዲ ሲዶናይዳ ዓኣ ሲራጲታ ካታማ ዳዔ፤ ዒኢካ ናንጋ ፔቴ ዜኤሪንዶሰኩና ኔና ሙኡዛንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሤኔ» ጌዔኔ።

10 ዬያሮ ዔኤሊያሴ ሲራጲታ ዳንዲ፣ ካታሚሎ ጌሎ ዲሮ ካሮ ሄላዖ ፔቴ ዜኤሪንዶሰኩና ሃንፂሌ ሃኣካንቴ ዳንቁ፡- «ሃዳራ ታኣኒ ዑሽካንዳ ዋኣሢ ታኣም ዔኪ ዬዔቴራ» ጌዔኔ። 11 ዒዛ ዋኣዖ ዔካኒ ዳንዳንቴ ኔጉዋዖ ጊንሣ ዒዛ ዒ ዔኤሊ፡- «ሃዳራ ዳካ ላኣዳኣ ታኣም ዔኪ ሙኡቴራ» ጌዔኔ።

12 ዒዛ ማሃዖ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሢ ሃይቆ! ታኣኮ ዲኢሎ ዓርሃ ዖቶይዳ ዓኣ ፔቴ ኩቺ ኩማንዳ ዲኢሊሰከንሢሃና ዛይቶ ዖቶይዳ ዓኣ ዳካ ሪሚቲ ዛይቴሰከንሢሃፓ ዓቴም ፔቴታዖ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታኣኒ ሃይካ ሙኡሢ ዳካ ሃንፂሌ ሃኣኪ ማኣሪ ዳንዳዖ ዬንሢ ታኣኮ ዳኮ ዲኢሎንሢ ታኣና ታ ናዖናም ላኣዳኒከ፤ ዬንሢ ሙዓዖ ማይ ኦኡኮ ሃይቢከ» ጌዔኔ።

13 ዔኤሊያሴ ዒዛ ኮይላ፡- «ሂሮጊ ሚታዲፖ! ዳንዲ ሙዖ ጊኢጊሼ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ዬንሢ ኔኤኮ ዓኣ ዲኢሎንሢሃፓ ዔኪ ዳካ ላኣዳ ላኣዲ ታኣም ዔኪ ዬዔ፤ ዓቴዘንሢ ኔኤና ኔ ናዖናም ላኣዳ፤

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒርዚ ዋርቁሳንዳዖ ሄላንዳኣና ዲኢላ ኔኤኮ ዖታፓ፡ ዛይታኣ ኔኤኮ ዛይቶ ዖታፓ ጋፓባከ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ» ጌዔኔ።

15 ዬያሮ ላኣሌላ ዳንዲ ዔኤሊያሴ ጌዔ ጎይያ ማዳኔ፤ ዬያይዲ ዒዘንታ ዒዘኮ ማኣሮ ዓሰንታ ዔኤሊያሴንታ ማሮጌ ከለም ጊዳንዳ ሙኡዚ ዳንቁኔ። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ዛሎና ጌዔሢጉዲ ዲኢላ ዖታፓ፡ ዛይታኣ ዛይቶ ዖታፓ ጋፒባኣሴ።

17 ዬማፓ ዳካ ጋዓዖ ዬኖ ዜኤሮ ዒንዴሎኮ ዓቲንቁ ናይሰከማ ሃሮጊንቴኔ፤ ሃሮጋሢ ዖይዲ ዖይዲ ዳንዳዖ ጋፒንፃ ዋዳኔ፤ 18 ላኣሌላ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ያኦሲ ዓሢዮ! ኔ ዓይጋ ታኣም ሃያይዳይ? ኔኤኒ

17:9 17:9 ሉቃ. 4:25-26።

ሃይካ ሙኬህ ታኣኮ ጎሞ ያኦሲም ጳቂህ ናፖ ታኣኮ ዎዲሻኒዳ?»
ጌይ ያኦጩኔ።

19 ዔኤሊያሴ ዒማና፡- «ናፖ ኔኤኮ ሃኒ ዔኪ ዩዔ» ጌዔ። ዩካፓ ናፖ ዒዛ ኮንቂ ዓኣንቲ ዒዛፓ ዔኪ ዒዚ ናንጋ ኩቡ ኬኤያ ኬሰካፖ ዒ ላሃ ሻኣሎይዳ ላይህ። 20 ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሂዮ! ዓይጎር ሃኖ ዜኤር ዒንዴሎይዳ ሃያጉዴ ማቶ ኔ ዓገይ? ዒዛ ታና ሸኦቹንሂያና ዳኤፒ ማዶ ታኣም ማዳኔ፤ ናፖ ኔ ዒዛኮ ዓይጋ ዎዳይ?» ጌይ ሸኦቹ። 21 ዩያ ጋዓፖ ዔኤሊያሴ ናፖ ዑፃ ሃይሂ ማይንቲ ፔና ሃሺ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሂዮ! ሃዳራ ሃያ ናዓሂ ሶዩሴ!» ጌይ ሸኦቹ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዔኤሊያሴኮ ሸኦዲያ ዎይዜም ናዓሂ ሶዩ ዳቄ።

23 ዩካፓ ዔኤሊያሴ ኩቡ ኬኤፃፓ ዴሞ ኬኤያ ናዓሂ ኬይሲ፡ ዒንዶም ዒንጋፖ፡- «ሃኣዛጌ፤ ናዓሂ ኔኤኮ ሶዩ ዳቄ!» ጌዔ።

24 ዒዛ ዒማና፡- «ጎኔ ኔኤኒ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛያ ማዔሂንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ኔኤና ማዒ ኬኤዛያ ማዔሂ ማይ ታኣኒ ዔሬኔ!» ጌዔ።

18

ዔኤሊያሴ ጎኔ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛያ ማዒያ ዔርዘህ

1 ዩካፓ ሚርጌ ዎርቁንቲ ሃይህሳ ሌዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ዴንዲ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ቤርታ ፔጋዲ ጳዳ፤ ታኣኒ ሳፖይዳ ዒርዘ ዎርቁሳንዳኔ» ጌዔ፤ 2 ዩያር ዔኤሊያሴ ዓይሂንቲ ጎይያና ዓክዓቤ ኮራ ዴንዴኔ፤ ዒማና ሳማሪያ ዓጫ ሉማሂ ደዲ ዓይ ዓኣኔ። 3 ካኣቲ ዓክዓቤ ካኣቲሞ ማኣርይዳ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጋሂ፡ ዓብዲዮ ዔኤሌኔ፤ ዩይ ዓብዲዮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪ ካኣሽካ ዓሲኬ፤ 4 ዔልዛቤላ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዎዲሻ ዎዶና ዓብዲዮ ፔቲ ጌኤታ ማዓ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ላምፖ ቤሰካ ዶንጊታሚ ዶንጊታሚ ማሂ ፓቁ ዴኔ ዔቲ ባኣካይዳ ዓኣቹ ካህንታ ዎኣሂንታ ዒንጊ ሙኡዜያኩ። 5 ዓክዓቤ ዓብዲዮ ኮይላ፡- «ፓራሂና ባቁሎና ኑ ዓይሳንዳያ፡ ጊዳ ማኣቲ ጎፖንቲ ኑ ዴንቃንዳያታቲ ዓልቃ ዎኣሂና ዎርዘ ዓኣ ቤሰና ሂንዳ ዴንዲ ሙሬ፤ ኑኡኒ ቆልሞ ሂዲ ዓውሳንዳያ ናንዳኔ» ጌዔ። 6 ዔያታ ዒማና ዓጮኮ ዴማ ዴማ ቤዘ ዴንዲ ኮዓኒ ኮይሳሂ ዎላ ጌሰቲ ጊኢጊሸሰካፓ ዓክዓቤና ዓብዲዮና ፔ ካራ ካራ ዴንዴ።

17:21 17:21 2ካኣቶ. ማ 4:34-35።

7 ዓብዲዮ ዓኣዳ ቤዛ ዳንዲያይዳ ዓኣዎ ዔኤሊያሴና ጎይካ ካእማኔ፤ ዒዚ ዔኤሊያሴ ማዕሚ ዔራዎ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሂ ዔኤሌሰካፓ፡- «ታ ጎዳ፣ ዔኤሊያሴ! ጎኔ ሃይ ኔናዳ?» ጌይ ያኦጩኔ።

8 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ታናኬ፤ ታኣኒ ሃይካ ዓኣሂ ዳንዲ ኔ ጎዳሂም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

9 ዓብዲዮ ዒማና፡- «ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ታና ዎዳንዳጉዲ ዒዛም ኔ ታና ዓኣሂ ዒንጋሂ ዓይጎ ታ ኔኤኮ ፑርቲሴይ? 10 ናንገና ባይቁዎ ጎዳ ማዕ ያኦዛሂ ሃይቆ! ካኣቲ ኔና ዳንቃኒ ከኢታ ዓሲ ዳኪባኣ ዓጪ ባኣሴ፤ ፔቲ ዓጪኮ ሱኡጌ ኔኤኒ ዬያ ዓሂ ዓጮይዳ ባኣሂ ካኣቲም ኬኤዜቲያ ካኣቲ ጎኔ ኔ ባኣያ ማዕሚ ጫጫኣቂሳ።

11 ዬያር ሃሂ ኔኤኒ ሃይካታሂ ዳንዲ ዎዲ ኔ ታና ኬኤዛም ጋዓይ?

12 ታኣኒ ሃይፓ ዳንዳዛ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ኔና ዔርቲባኣ ቤሲ ዔኪ ዳንዴቲ ታ ዎይታንዳይ? ኔኤኒ ሃይካ ዓኣሂ ዓክዓቤም ታ ኬኤዛዛ ዒዚ ኔና ዳንቁባኣቲ ታና ዎዳንዳኔ፤ ናኣቶፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪ ካኣሽካያታሂ ኔ ዔራኔ። 13 ሃሂ ዔልዛቤላ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዎዲሻ ዎዶና ፔቲ ጃኤታ ማዓ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ላምዎ ቤሰካ ደንገታሚ ደንገታሚ ማሂ ፓቂ ዳኔ ዔቲይዳ ታኣኒ ዓኣቺ ሙኡዚንታ ዎኣሂያ ዔያቶም ዒንጌሂ ኔኤኒ ዎይዚባኣዓዳ? 14 ዓካሪ ሃሂ ኔኤኒ ሃይካታሂ ዳንዲ ካኣቲ ዓክዓቤም ዎይቲ ታና ኔ ኬኤዛም ጋዓይ? ታ ዬያይዳቲ ካኣቲ ታና ዎዳንዳኔ!» ጌዔኔ።

15 ዔኤሊያሴ ዒዛም፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ሃይቆ! ሃኖ ታኣኒ ታኣር ካኣቲ ቤርታ ኬሰኪ ጴዳንዳኔ!» ጌዔኔ።

16 ዬካፓ ዓብዲዮ ዳንዲ ካኣቲ ዓክዓቤም ኬኤዛዛ፣ ዓክዓቤ ዔኤሊያሴና ካእማኒ ዳንዴኔ፤ 17 ዒማና ዓክዓቤ ዔኤሊያሴ ዳንቃዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ሃያጉዳ ዴኤፖ ሜቶ ዔኪ ሙኬሂ፣ ሃይሻ ሃይ ኔኤኒ ሃይካኬ?» ጌዔኔ።

18 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሂያ ሃሺ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ማሊሲ ኮሻና ባኮ ዚገ ካኣሽኪ ዒሰራዔኤሌይዳ ዴኤፖ ሜቶ ዔኪ ዬዔሂ ኔናንታ ኔ ዓዶ ማኣር ዓሶንታከ፣ ታናቲዎሴ!

19 ሃሂ ኔ ዎዳንዳይ ጌዔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤ ቁርሜሎሴ ዲካ ቡኩሲ ታኣና ካንሂ፤ ዔልዛቤላ ሙኡዛ፣ ያይዶ ጃኤቶና ደንገታሞ ባዓኣሌ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ያይዶ ጃኤቶ ዓሹራ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶሞ ቢያ ዔኪ ዬዔ» ጌዔኔ።

20 ዬያር ዓክዓቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሂና ሜሌ ያኦዞኮ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ቢያሂ ዔኤሊሲ ቁርሜሎሴ ዲካ ቡኩሴ። 21 ዒኢካ ዔኤሊያሴያ ሙካዎ ዴር ኮይላ፡- «ዓይዳ ሄላንዳኣና ዒንሂ ላምዎ

ማለሠና ሴካ ሃንጋ ጌይ ጌይ ናንጋንዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔ ያኦሲታቲ ሂንዳ ዒዛ ካኣሽኩዋቲ! ሃንጎ ባዓኣሌ ጎኔ ያኦሲታቲ ባዓኣሌ ካኣሽኩዋቲ!» ጋዓዛ፥ ዳራ ፔቲታዎ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።
 22 ሃሣ ዔኤሊያሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶፓ ዓቲ ዓኣሢ ታና ሌሊኬ፤ ጋዓንቲ ባዓኣሌ ማሊዎ ኬኤዛ ያይዶ ጃኤታና ደንገታሚ ዓሲ ሃይካ ዓኣኔ፤ 23 ዬያሮ ላምዎ ጌማይ ዔኪ ሙኩዋቲ፤ ባዓኣሌ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሳ ፔቲማ ዔኪ ሹኪጋፓ ዓሽኮ ቲቂ ታሚ ዔኤታንዳጉዲ ሃንፂሌ ገኢጊሻዎ ዬያኮ ዑፃ ጌሃንጎ፤ ጋዓንቲ ታሚ ዔኤሃፓ፤ ዩካፓ ታኣኒ ሃሣ ዓቲ ጌሜ ዔኪ ዒማይዳንዳኔ፤ 24 ዬያይዴሰካፓ ባዓኣሌ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሳ ፔ ያኦዛሢ ሺኢቆንጎ፤ ታኣኒያ ታ ያኦሲ ሺኢቆንዳኔ፤ ሺኢዲዎ ዋይዚ ዬያ ዒንጎ ባኮይዳ ታሚ ኬይሴሢ ጎኔ ያኦሲኬ» ጌዔኔ።

ዒማና ዳራ ዑኡዞ ዳጊዲ፡- «ዬና ቃራ ማለሢኬ!» ጌዔኔ።

25 ዩካፓ ዔኤሊያሴ ባዓኣሌ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሶ ኮይላ፡- «ዒንሢ ሚርጌታሢሮ ቤርታዲጋፓ ጌማቶንሢፓ ፔቲ ደኦሪ ዔኪ ሹካዎ ዒንሢ ያኦዛሢ ሺኢቆዋቲ፤ ጋዓንቲ ሃንፂሎ ዳማ ታሚ ዔኤሢፖቲ» ጌዔኔ።

26 ዒማና ዔያቶም ዒንገንቲ ጌሜ ዔያታ ዔኪ ሹካዎ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ገኢጊሻ ዳንዲ ዓባ ሳዛ ሄላንዳኣና ባዓኣሌ ዔያቶም ዋይዛንዳጉዲ ሺኢቆኔ። ዔያታ፡- «ባዓኣሌ! ሃዳራ ኑም ዋይዜቲራ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲኔ። ዔያታ ገኢጊሻ፥ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ኮይሎ ሺሪ ሺሪ ኮርጌኔ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ።

27 ዓባ ሳዛ ማዓዛ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዑኡዞ ዒንሢ ዳጊዲ ሺኢቆዋቲራ! ዒዚ ያኦሲቲዋዓዳ? ጎዶንቲ ዒዚ ሜሌ ማለሢዳ ናንዳኔ! ሃንጎ ማዶ ዒዛኮ ዲቤኔ! ሃኬ ዓጪ ዳንዴያ ናንዳኔ! ሃንጎታቲ ዒዚ ጊንዒ ዓኣናንዳኔ ዒዛ ጳቹዋቲ!» ጌይ ጌይ ዔያቶ ቦሃ ዓማሊ ዓርቅኔ፤ 28 ዬያሮ ሜሌ ያኦዞ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሳ ዑኡዞ ዳጊዲ ሺኢቂ ሺኢቂ ዔያቶኮ ዳምቦ ጎይዎ ዓፓሮና ጨንቾ ዓፓሮናኣ ዑፃ ፔኤኮ ቲቂ ቲቂ ሱጉሣኔ። 29 ዓባ ሳዛፓ ሺሬንቲያ ዳንዲ ዒባናኣና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዋዶ ሄላንዳኣና ጉሪ ሴካ ሃንጋ ጳሽኪ ጳሽኪ ዔያታ ሺሬኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ፔቲታዎ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ፥ ዑኡሲያ ዋይዚንቲባኣሴ።

30 ዩካፓ ዔኤሊያሴ ዳሮ፡- «ሃኒ ታ ባንሢ ሙኩዋቲ» ጋዓዛ፥ ቢያሢ ሙኪ ዒዛ ኮይላ ቡኬኔ፤ ዒማና ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢቆ፥ ሻሂንቲ ቤዞ ጊንሣ ኮሻዎ፥ 31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያኮ ቤርታ «ዒሰራዔኤሌ» ጌይ ሱንዎ ጌሄ፥ ያይቆኦቤ ፃጰ

ታጳ ላምዓሢ ሱንዖና ሱንዖና ታጳ ላምዖ ሹቺ ዔኬኔ፤ 32 ዬንሢ ሹጮንሢና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ሸኢሾ ቤሲ ኮሽ፣ ኮይሎይዳ ታጳ ያይዶ ዶሎዜ ማዓንዳ ዋኣሢ ዓርቃንዳ ዔቴ ቦኣኬኔ፤ 33 ዬካፓ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሃንዲሎ ጊኢጊሺ ጌሢ፣ ጌሜያ ሹኪ ሜኤሎና ሜኤሎና ፓቂ ሃንዲሎ ዑፃ ጌሣዖ፡- 34 «ያይዶ ዶቲና ዋኣሢ ኩንሢ ዔኪ ዒንጎ ባኮና ሃንዲሎና ዑፃ ዋሁዋቴ!» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዋሃኔ፤ ዒዚ ጊንሣ፡- «ሃሣ ቃሱዋቴ!» ጌዔም፣ ዔያታ ዒማይዳ ዔኪ ዋሃኔ፤ ሃሣ ዒዚ፡- «ቃሱዋቴ!» ጋዓዛ፣ ዔያታኣ ዒማይዳ ዋሃኔ፤ 35 ጋዓንቴ ዋኣፃ ሹኣቲ ሹኣቲ ኮይላ ዓኣ ዔቶ ኩሜኔ።

36 ዓባ ሳዛፓ ሸራዛ፣ ዒባናኣና ዒንጎ ባኮ ያኣሲም ሸኢሾ ዋዳ ሄላዛ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ዬያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ባንሢ ዶጪ፡- «ዓብራሃሜንታ ዪሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኣዛሢያ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ! ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣሲ ማዔሢ፤ ታኣኒያ ሃሣ ኔ ዓይላሢታሢ፤ ዬያጉዲ ሃያ ቢያ ታኣኒ ማዳሢ ኔ ዓይሢ ጎይዖ ጉዳያታሢ ር ኔኤኒ ኔኦሞ ፔጋሲ ዳቄ፤ 37 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ሃይ ዴራ ኔኤኒ ጎኔ ያኣሲ ማዔሢና ዔያቶ ኔ ባንሢ ዔኪ ሙኬሢያ ኔናታሢ ዔራንዳጉዲ ሃዳራ ታኣም ዋይዜ፤ ያኣሲዮ! ታ ያኦጫ ባኮ ታኣም ዒንጌ» ጌይ ሸኢቄኔ።

38 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬካፓ ታሚ ዳኬኔ፤ ዬይ ታማ ሹኪ ዒንጎና ባኮንታ ሃንዲሎንታ ሹጮንታ ቢያ ሙዔኔ፤ ኮይሎ ሳዖዋ ሚቹኔ፤ ዒኢካ ዔቶይዳ ዓኣ ዋኣፃኣ ሚጪ ባይቄኔ፤ 39 ዓሳ ዬያ ዛጋዖ ባለቲና ሳዖይዳ ላሂ ዲቃቲሢና ሄርሺ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያኣሲኬ! ጎኔ ያኣሲ ዒዛ ለሊኬ!» ጌዔኔ።

40 ዒማና ዔኤሊያሴ፡- «ባዓኣሌኮ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዓርቁዋቴ፤ ፔቴ ዓሲታዎ ቶሎዋጉዲ» ጌይ ዓይሣዛ ዴራ ዔያቶ ቢያ ዓርቄኔ፤ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ቁሾኔ ዋሮ ዔኪ ዴንዲ ቢያሢ ዒኢካ ዎዴኔ።

ሉማሢ ዎደኮ ጋፖ

41 ዬካፓ ዔኤሊያሴ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ፡- «ዓካሪ ዴንዲ ሙኡዚያ ሙዒ ዋኣሢያ ዑሽኬ፤ ታኣኒ ሃሢ ዴኤፒ ዒርዚኮ ጉጉንሢ ዑኡሲ ዋይዛኔ» ጌዔኔ። 42 ዓክዓቤ ዒማና ሙዖ ሙዓኒና ዋኣፃ ዑሽካኒ ዴንዳዛ፣ ዔኤሊያሴ ቁርሜሎሴ ዲኮ ኬሰኬኔ፤ ዒኢካ ዒዚ ፔኤኮ ቶኮ ባኣካ ቶኦኮ ዳኪ ቁኡሎምቤኔ፤ 43 ዬካፓ ዒዛኮ ዓይላሢ ኮይላ ዒዚ፡- «ዴንዲ ሂንዳ ባዘ ባንሢ ዛጌ!» ጌዔኔ።

ዓይላሢ ዓማና ዴንዲ ማዒ ሙካዖ፡- «ጴዳ ባአዚ ባአሴ» ጌዔኔ፤ ዓይላሢ ለንካይ ማይንቲ ዴንዲ ዴንዲ ዛጋንዳጉዲ ዔኤሊያሴ ዒዛ ዓይሢኔ፤

44 ለንካሶ ዒ ዴንዲ ሙካዖ፡- «ዓሲኮ ኩቸ ጋርሲፓ ባሹዋ፣ ዳካ ሻአሬ ባዛፓ ዔቃንቲ ታ ዴንቄኔ» ጌዔኔ።

ዔኤሊያሴ ዬያ ዓይላሢ፡- «ካአቲ፣ ዓክዓቤ ኮይላ ዴንዲ <ዒራ ኔኤኮ ካር ቲቁዋንቲ ዑኩና ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ኔ ማአሪ ማዒ ዴንዴ» ጌይ ኮኤዜ» ጌዒ ዓይሢኔ።

45 ዳካ ጋዓዖ ጫሪንጮ ካርሢ ሻአሬ ሙኪ ባይዜኔ፤ ዠባሬያ ዠባርሹም ዶዲ ዒርዚ ዋዲ ዓርቄኔ፤ ዒማና ካአቲ፣ ዓክዓቤ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዒይዚራዔኤሌ ዴንዴኔ፤ 46 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴም ዴኤፒ ዋልቄ ዒንጌም ዒዚ ፔኤኮ ዓፒሎ ኬርና ዶዲሺ ማሪ ቱኪ ዒይዚራዔኤሌ ካታዋ ጌሎ ካር ሄለንዳአና ካአቲ፣ ዓክዓቤኮ ቤርታ ቤርታ ጳሽኬኔ።

19

ዔኤሊያሴ ሲና ዲኮይዳ

1 ዔኤሊያሴ ማዳ ባኮ ቢያ፤ ጊንሣ ሃሣ ዒዚ ባዓአሌ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሶዋ ዋማይዲ ዋዲሹቲያ ካአቲ፣ ዓክዓቤ ዒዛኮ ማቾ ዔልዛቤሎም ኬኤዜኔ፤ 2 ዬያር ዒዛ፡- «ኔኤኒያ ዬያ ዓሶ ማዳ ጎይዖ ታአኒ ኔና ዚር ሃይማ ዋዶ ማዲባአቲ ታ ያኦዛ ታና ባይዞም!» ጌዒ ዚርቄሢ ከኢታ ዔኤሊያሴም ዳኬኔ። 3 ዔኤሊያሴ ዬያ ዒጊጫዖ ሹምፓሢ ፔኤኮ ዓይሳኒ ዒዛኮ ዓይላሢና ዋላ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓአ ቤርሳቤ ካታዋ ዴንዴኔ።

ዒአካ ዒዚ ዒዛኮ ዓይላሢ ሃሻዖ፣ 4 ፔቲ ኬሊ ጉቤ ሃንቲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዴንዴኔ፤ ዬካፓ ዒዚ ፔቲ ሳሪንጋ ዴንቃዖ ሺቦ ዴማ ዴዔኔ፤ ዬካፓ ዒዚ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ማይ ታአም ጊዳንዳኔ፤ ታአኮ ቤርታአ ዓዶንሢፓ ታአኒ ባሻዓኬ፣ ታ ሹምፓሢ ዔኬ!» ጌዒ ያኦሲ ዒዛ ዋዳንዳጉዲ ሸኢቄኔ።

5 ዒማና ዒዚ ላሂ ናካዖ ጊንዔኔ፤ ዒዚ ዔሪባአንቲ ፔቲ ያኦሲ ከኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ካአሚ ጴቻዖ፡- «ዔቄ ሙዔ!» ጌዔኔ፤ 6 ዬያር ዔኤሊያሴ ዔቄ ኮይሎ ዛጋንቲ ሹጫ ያይዲ ሲቄሴ ሙላሢ ላአዳና ፔቲ ያቲና ዋአሢ ኬር ኬዳ ዓአያ ዴንቄኔ፤ ዒዚ ዬያ ሙዒ ዑሽኬሰካፓ ጊንሣ ላሂኔ፤ 7 ያኦሲ ከኢታንቻሢ ጊንሣ ማዒ ሙካዖ፡- «ኔ ዴንዳንዳ ጎይዖ ሃኬታሢር ዔቄ ሙዔ!» ጌይ ላሚ

18:44 18:44 ያይ. 5:18።

ዔኤሊያሴ ጳጅኔ፤ 8 ዔኤሊያሴ ዔቂ ሙዒ ዋእፆዎ ዑሽኬኔ፤ ዬያ ሙፆ ዒ ሙዒሢር ዋልቁ ዳንቁ ፆኦሲ ሙ ዲ ሙፆ ሲና ዲኮ ሄላንዳኣና ፆይዲ ታሚ ርኦሪና ዋንቴና ጉቤ ሃንቴኔ፤ 9 ዒኢካ ዒዚ ሄላፆ ፔቴ ዴኔ ባኣካ ዓኣ ዔቴ ጌሊ ዋርቄኔ።

ዒማና ዒዚ ዔፋዋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዔኤሊያሴ! ሃይካ ኔ ዓይጎዎዳይ?» ጌዒ ፆኦጩኔ።

10 ዔኤሊያሴ ማሃፆ፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ፆኦዚሃዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓያ ማዒ ቢያ ዎዳ ኔኤም ሌሊ ታኣኒ ማዳያኮ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቴ ኔኤና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ሃሼኔ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሃኔ፤ ሃሃ ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንሢያ ቢያ ዎዳኔ፤ ሃኣዛጌ ታ ሌሊ ዓቴኔ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዔያታ ታናኣ ዎዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

11 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ኔ ዓኣ ቤዛፓ ኬሰኪ ዳኮይዳ ታ ቤርታ ዔቁ» ጌዔኔ፤ ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴኮ ኮይላ፤ ዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒ ዠባሬ ዳኪ ጌሜር ዳርዘኔ፡ ላሎዎ ፃሂሲ ዳኤሴኔ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ዠባር ባኣካ ባኣሴ፤ ዠባራ ዠባርሺያ ሃሼሰካፓ ሳዓ ዓጊፃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ ሳፆ ዓጊፃይይዳኣ ባኣሴ፤ 12 ዬይ ሳዓ ዓጊፃሰካፓ ታሚ ዔኤቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ ታሞ ባኣካ ባኣሴ፤ ዬያ ታሞ ሄሊሳፆ ካሽካሻ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ።

13 ዔኤሊያሴ ዬያ ካሽካሻ ዑኡዘ ዋይዛፆ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ዴኤፖ ኮኣቶና ካንቁኔ፤ ዬካፓ ዒዚ ኬሰኪ ዳኖ ዔቶ ካራ ዔቁኔ፤ ዒማና፡- «ዔኤሊያሴ! ኔኤኒ ሃይካ ዓይጎዎዳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ።

14 ዔኤሊያሴ ማሃፆ፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ፆኦዚሃዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓያ ማዒ ቢያ ዎዳ ኔኤም ሌሊ ታኣኒ ማዳያኮ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቴ ኔኤና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ሃሼኔ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሃኔ፤ ሃሃ ፆኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢያ ቢያ ዎዳኔ፤ ሃኣዛጌ፡ ታ ሌሊ ዓቴኔ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዔያታ ታናኣ ዎዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ዳማሰቆ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ዳውሎ ዳንዳ፤ ዒኢካ ሄላፆ ዓዛሄሌ ደኦሚ ሶኦሪያይዳ ካኣታሄ፤

16 ኒምሺ ናኣዚ፡ ዒዩዎ ደኦሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሄ፤ ሃሃ ዓቤልሚሆላይዳ ሾይንቴ፡ ዮሳፓፃ ናኣዚ፡ ዔልሳዒያ ደኦሚ ኔ ቤዛ ታ ማሊሢ ኬኤዛያ ማሃ። 17 ዓዛሄሌ ዬያቶ ባዓኣሌ ካኣሽካ ዓሶ

19:10 19:10 ሮሜ 11:3። 19:15 19:15 2ካእቶ. ማ 8:7-13። 19:16 19:16 2ካእቶ. ማ 9:1-6።

ዎዳንዳኔ፤ ይያፓ ቶሊ ዓቲ ዓሶ ዒዩ ዎዳንዳኔ፤ ዒዩፓ ዓቲ ዓሶ ዔልሳዒ ዎዳንዳኔ። 18 ያዲ ማዔቴያ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዒ፣ ባዓኣሌ ዘገ ካኣሽከባኣያ፤ ሃሃ ባዓኣሌ ማሊሲ ማዦና ባኮዎ ሄርቁባኣ ላንካይ ሺያ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሺምፔና ታ ዒይሳንዳኔ» ጌዔ።

ዔልሳዒኮ ያኣሲ ማዶም ደኦሪንቲያ

19 ዔኤሊያሴ ዩካፓ ዴንዲ ዮሳፓዌናኣዚ፣ ዔልሳዒ ጌማይ ዎኣዲ ጎሽካንቲ ዴንቁኔ፤ ዒዛና ዎላ ታጾ ፔቲ ዎኣዳና ጎሽካ፣ ዒዛኮ ላጌ ዒማና ዒዛና ዎላ ጎሽካ፤ ዔልሳዒ ታጾ ላምዓሳ ዎኣያ ጎሽካ፤ ዩያሮ ዔኤሊያሴ ማኣዒ ዓኣ ኮኣቶ ኬሲ ዔኪ ዔልሳዒ ዑፃ ዓፓያ ዒዛኮ ኮርሳ ዴንዴ። 20 ዒማና ዔልሳዒ ጌማቶ ሃሺ ዔኤሊያሴኮ ጊንያ ጳሽኪ ሙካዎ፡- «ሃዳራ ታኣኒ ዴንዲ ታ ዓዶና ታ ዒንዶና ሳራሢ ሙኪፓፓ ኔ ጊንያ ዴንዳንዳኔ» ጌዔ።

ዔኤሊያሴ፡- «ቃራኬ፣ ዴንዴ፤ ታ ኔና ላኣጉዎሴ!» ጌዔ።

21 ዩካፓ ዔልሳዒ ዒዚ ጎሽካ ጌማቶንሢ ዔኪ ሹካዎ ጌማቶ ሚኢሽ ሃንዌሌ ጳሊ ዓሽኮ ካሢሰካፓ ዒዛና ዎላ ጎሽካ ዓሶም ዒንጊም ዓሳ ሙዔኔ፤ ዩያይዳዎ ዒዚ ዔኤሊያሴ ጊንያ ዓኣዲ፣ ዔኤሊያሴ ማኣዲ ማኣዲ ማዳያ ማዔ።

20

ሳማሪያ ካታም ሶኦሪያ ፖኦሊሳ ማንጌሢ

1 ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ሚርጌ ፓሮና ሳርጌላ ያይታና ዓኣ ሃይሢታሚ ላምዎ ካኣታ ሙኪ ዔያቶ ማኣዴም ቤንሃዳዴ ዒሰራዔኤሌኮ ዴኤፖ ካታም ሳማሪያ ማንጌ ያሌ። 2 ዩካፓ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴ ካታምይዳ ዓኣ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዓክዓቤም፣ «ቤንሃዳዴ፡- 3 «ኔኤኮ ሹዎ ቢሮንታ ዎርቆንታ ሚዛጾ ላኣሎንታ ዶዶ ናኣታኣ ታኣሮኬ» ጋዓ። ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ዳኬ።

4 ዓክዓቤ፡- «ቤንሃዳዴ፣ ካኣቲዮ ታ ጎዳ! ኔ ጌዔሢ ቃራኬ፤ ታናንታ ታኣኮ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ኔኤሮኬ» ጌዒ ኬኤዚ ዳኬ።

5 ዳካፓዓዎ ዩንሢ ኪኢቶ ዓሶንሢ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴ ኮይላፓ ሜሌ ኪኢታ ዔኪ ዓክዓቤ ኮይላ ሙኬ፤ ዩይ ኪኢታ፡- «ኔኤኮ ሹዎ ቢሮንታ ዎርቆንታ ላኣሎንታ ኔኤኮ ናኣቶንታ ታኣም ኔ ዒንፓንዳጉዲ ታ ኪኢቲሢ ኔ ዔራኔ፤ 6 ሃሃ ኔኤኮ ካኣቲም ማኣሮንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታኮ ማኣሮ ቢያ ቡሪ፣ ሻንቸናቲ ዲቢ ሚኢሼ ዔካንዳ

ባአዚ ቢያ ዔኪ ሙካንዳ ታኣኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዔያታ ዚሮ ሃይማ ዎዴ ዒኢካ ሙካንዳኔ» ጋዓያኩ።

7 ዬያሮ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ፔ ዓጮ ጋርቾ ቢያ ዔኤሊ፡- «ሃይ ዓሢ ጌኤሲ ኮዓ ዓሲታሢ ሂንዳ ዛጉዎቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ታኣኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ሹዎ ቢሮንታ ዎርቆንታ ታ ዒዛም ዒንጋንዳጉዲ ያኦጮም ታኣኒ፡- ቀራኬ» ጌዔያኩ» ጌዔኔ።

8 ጋርቾ ዓሶና ዳሮና ጋዓንቲ፡- «ዒዚ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔኤቢኬ ጌይፖ፤ ዎይዚያ ዎይዚፖ» ጌዔኔ።

9 ዬያሮ ዓክዓቤ ቤንሃዳዴ ዳኬ ከኢቶ ዓሶ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ፣ ታኣኮ ካኣታሢም ዴንዲጋፓ፣ ሃያኮ ቤርታ ኔ ታና ያኦጮ ባኮ ታኣኒ ቀራኬ ጌይናኣኮኬ፤ ጋዓንቲ ሃሢ ኔኤኒ ያኦጮ ያኦጮያ ታኣኒ ዔኤዓኒ ዳንዳዑዋሴ ጌዔኔ» ጌይ ዒዛም ኬኤዙዎቲ» ጌዔኔ።

ከኢቶ ዓሶንሢ ማዒ ዴንዲ ዓክዓቤ ጌዔ ባኮ ዒዛም ኬኤዛዛ፡ 10 ቤንሃዳዴ፡- «ኔኤኮ ካታሜሎ ሻሂ ኩጫ ኩጫ ዔካንዳ ፖኦሊሶ ታኣኒ ዔኪ ሙኪባኣቲ ታ ያኦዛ ታና ባይዘም!» ጌዒ ዚርቁሢ ከኢታ ሃሢ ማሂ ዳኬኔ።

11 ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ከኢቶ ዓሶንሢ ኮይላ፡- « ሳኔ ፖኦሊሶ ሄርሺንታኒ ኮይሳሢ ያሎና ባሻያኩ» ጌይ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴም ኬኤዙዎቲ» ጌዔኔ።

12 ቤንሃዳዴና ያሎ ዒዛና ዎላ ያላኒ ጫኣቁ ሃንጎ ካኣቶና ዔያቶኮ ዓፒሎና ማኮና ማኣርይዳ ዴዒ ዑሽካንቲ ዓክዓቤ ዳኬ ከኢታ ዔያቶ ሄሌኔ፤ ዬያሮ ቤንሃዳዴ ዬኖ ካታሜሎ ያላኒ ጊኢጊንታንዳጉዲ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሶም ኬኤዛዛ ዔያታ ዑካዲ ዴንዲ ያሎሮ ጊኢጊንቲኔ።

13 ዒማና ፔቲ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ለቤንሃዳዴኮ ፖኦሊሶ ሚርጉሞሮ ዒጊጮፓ! ታኣኒ ሃኖ ዬያ ፖኦሊሶ ኔና ያሊ ባሽሲሳንዳኔ፤ ዬያሮ ኔኤኒ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

14 ዓክዓቤ፡- «ያሎኮ ቤርታዲ ኬሰኪ ያላንዳሢ ያናዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ማሃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ለጮኮ ዲማ ዲማ ፓቆና ቤዙ ሱኡጋ ዓይሢ ያሎ ያሊሻ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ ቤርታዲ ኬሰኪ ያሎንጎ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ካኣቲ ዒማና፡- «ያሎ ቤርታዲ ዓርቃንዳሢ ያናዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፡- «ኔኤኒ ዔኪ ኬሲ ያሊሴ» ጌዔኔ።

15 ዬያሮ ሚርጉማ ላምዎ ጄኤታና ሃይሢታሚ ላምዎ ማዔያ ዲማ ዲማ ፓቆና ዓጮኮ ሱኡጋ ዓይሢ ያሎ ያሊሻ ዴጌ ዴጌ ማዔ

ፖኦሊሴ ካኣቲ ዔኤሌኔ፤ ሄሊሳፆ ገንሣ ሚርጉማ ላንካይ ሺያ ማዔያ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሳፓ ዔኤሌኔ።

16 በንሃዳዴንታ ዒዛና ዋላ ፆሎ ፆላኒ ጫኣቄ ሃይሢታሞ ላምፆ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ዓፒሎና ማዦና ማኣሮይዳ ዑሽኪ ማሢንቲ ዓኣንቲ ዓባ ሳዛ ማዓኣና ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ዴንዲ ፆሎ ዓርቄኔ፤

17 ዒማና ዴጌ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ በርታዲ ፆሎሮ ዴንዴኔ፤ በንሃዳዴ ዴኬ፥ ሙሮ ዓሳ፡- «ፔቲይዳ ፓቆና ዲቢ ፖኦሊሴ ሳማሪያፓ ሃንጋ ሙካኔ» ጌዒ በንሃዳዴም ኬኤዜኔ። 18 በንሃዳዴ ዬና ዓሳ፡- «ዔያታ ሙከሢ ፆልዚርታቲያ ኦኡና ዋላ ገኢጋኒታቲያ ዓርቄ ዔያቶ ሃኒ ዔኪ ዬዑዋቲ» ጌይ ዓይሢኔ።

19 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ፆሎ ዓሳ ገንፃ ማዓዛ ዴጌ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ በርታዲ ኬሰኪ ፆሌኔ፤ 20 ፔቲ ፔቲ ፖኦሊሳ ዔያቶ ፆላ ዓሳ ዓሳ ዋዴም ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬኔ፤ ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴውሰሢ ዓርቄኔ፤ በንሃዳዴ ጋዓንቲ ፔኤኮ ፓራሢ ቶጊ ፓራሢና ፆላ ዴካ ዓሰና ዋላ ጳሽኪ ቶሌኔ፤ 21 ካኣቲ፥ ዓክዓቤ ፆሎ በዞ ጌሊ ሞርኮኮ ፓራሢና ሳርጌሎ ፆይቶና ዲዒ ዔኬኔ፤ ሶኦሪያ ዓሳ ኩርሲ ዋዲ ባሺኔ።

22 ዬካፓ ፆኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካፆ፡- «ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ ሲሎ ዓገና ሙኪ ኔና ፆላንዳሢሮ ዴንዲ ኔኤኮ ፆላ ዓሳ ገኢጊሺ፤ ዔራቶና ፆሎንዶ ካራ ኮዒ ገኢጊንቲ ዴዔ» ጌዔኔ።

ሶኦሪያ ዓሳኮ ላሚ ሙኪ ፆሊያ

23 ካኣቲ በንሃዳዴኮ ደንዛ ማዔ፥ ቢታንቶና ዓኣ ዓሳ ዒዛ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ፆኦዛ ዴኬይዳ ዓኣ ፆኦሲኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኦና ባሻኒ ዴንዳዔሢ ዬያሮኬ፤ ቦኦሊዳ ኦኡኒ ዔያቶና ዋሊ ፆሌቲ ዔያቶ ኦ ባሻንዳኔ፤ 24 ዬያሮ ሃሢ ሃይሢታሞ ካኣቶ ዔያታ ፆላ ዓሳ ዓይሣያ ማዓሰካፓ ኬይሲ፥ ዔያቶ በዛ ሜሌ ፖኦሊሶ ዓይሣንዳ ዓሲ ዶኦሬ፤ 25 ሃያኮ በርታ ሃይቄ ጋፔ ዓሳጉዴያ ዲቢ ፖኦሊሴንታ በርታኣሲጉዴ ፓሮንታ ሳርጌላ ፆይታንታ ገኢጊሺ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኦኡኒ ቦኦሊ በሲዳ ፆሊ ባሻንዳኔ» ጌዒ ዘሬኔ።

ካኣቲ፥ በንሃዳዴ ዔያቶኮ ዘሮ ዔኪ ዔያታ ጌዔ ጎይፆ ማዳኒ ማሌኔ፤ 26 ዬያሮ ሲሎ ዓገና ሄላዛ ፖኦሊሶ ፔቲይዳ ዔኤሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፆሎሮ ዓፔቄ ካታሞ ዴንዴኔ፤ 27 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒማና ዔያቶም ኬይሳ ጋላንታ ዓንጋሞንታ ዔኪ ፆሎሮ ገኢጊንቲ ኬሰኬኔ፤ ዔያታ ፆሎ ኬሰካፆ ላምፆ ፓቄንቲ ሶኦሪያ ዓሳኮ ሆታ በሲ በሲ ዓርቄ ዴዔኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፖኦሊሳ ዓጮ ባይዚ

ዓአ ሶኦሪያ ፖኦሊሶና ካንሢ ዛጎዛ ላምዎ ቤስካ ዱጲ ዱጲ ዔቁ ዋኣሪ ማላኔ።

28 ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲሰኬይ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሐኦሪያ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዱካ ያኦሲኬ፣ ቦኦሊ ያኦሲቱዋሴ» ጌዔኔ፤ ዬያሮ ታኣኒ ኔና ዑሣ ዓኣጳ ዲቤ ያሎ ዓሶ ባሺሲሳንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ዴርንታ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳታሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ሶኦሪያ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ሆታ ዋሊ ዛገ ዛገ ለንካይ ኬሊ ዴዔኔ፤ ለንካሳ ኬሎና ዔያታ ያሎ ዓርቃዛ ዬኖ ኬሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቱ ያኤታ ሺያ ቶኪና ሃንቲ ያላ ዓሲ ሶኦሪያ ዓሶፓ ዋዕኔ። 30 ሃይባፓ ዔቱ ሶኦሪያ ዓሳ ፑኒንቲ ዓፔቁ ካታሞ ባንሢ ጳሽኬኔ፤ ዒኣካ ለማታሚ ለንካይ ሺያ ፖኦሊሶኮ ዑይይዳ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲፃ ዴዔም ዬይ ዓሳ ሃይቁኔ።

ቤንሃዳዴ ዒማና ቶሊ ካታሜሎ ጌላዎ ፔቱ ማኣሪኮ ጊንዎ ዛለና ዓአ ጋርሲዳ ጌሊ ፑኔኔ። 31 ዒዛኮ ደንዛ ማዔ፣ ቤንታንቶና ዓአ ዓሳ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ዓሲ ሚጨንቲ ማማኣራያታሢ ኦ ዋይዜኔ፤ ዬያሮ ኦኡኒ ኬርና ሲዬ ዓፒላ ማሪ፣ ቶኦካ ሱሲ ማሪ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ኮይላ ዴንዳዎ ኔና ዒ ማኣራንዳጉዲ ኦ ሺኢቆሞ፤ ጎዎንቲ ዒ ኔና ዋዲዋዎ ሃሻንዳያናንዳኔ» ጌዔኔ። 32 ዬካፓ ዔያታ ኬርኖይዳ ሲዬ ዓፒላ ማሪ፣ ቶኦኮይዳኣ ሱሲ ማሪ ካኣቲ ዓክዓቤ ኮይላ ዴንዳዎ፡- «ኔ ዓይላሢ፣ ቤንሃዳዴ ኔ ዒዛ ማኣሪ ሽምፓሢ ኔ ዒዛኮ ዓይሳንዳጉዲ ኔና ሺኢቆኔ» ጌዔኔ።

ዬያሮ ዓክዓቤ ዬኖ ዓሶ ኮይላ፡- «ዒዚ ሃሢ ሄላንዳኣና ሽምፔና ዓኣኔ ጌይሢዳ? ያዲታቱ ቃራኬ፤ ማይ ዒ ታኣኮ ጌርሲጉዲኬ!» ጌዔኔ።

33 ካኣቲ፣ ቤንሃዳዴኮ ደንዛ ዓክዓቤ፡- «ጌርሲ» ጌዔኔ ኮሺ ዔያቶም ማዔም፡- «ጎኔ ቤንሃዳዴ ኔኤኮ ጌርሲኬ!» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ፡- «ዴንዲ ዒዛ ታኣም ዔኪ ዬዑዋቲ!» ጌዔኔ። ዬካፓ ቤንሃዳዴ ሙካዛ ዓክዓቤ ዒዛ ፔኤኮ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ዴይሢኔ።

34 ቤንሃዳዴ ዓክዓቤ ኮራ፡- «ታ ዓዴ ኔ ዓዴ ኮይላፓ ዔኬ ካታሞ ታኣኒ ማሂ ኔኤም ዒንገንዳኔ፤ ታ ዓዴ ሳማሪያይዳ ማዕ ጎይያጉዴያ ኔኤኒ ዴማሰቆይዳ ኔ ዓጮኮ ኮርሞ ቤሲ ጌኢጊሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ ዒማና፡- «ያዲ ማዔቱ ሃሢ ኦ ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞሮ ታ ኔና ቡሊ ዳካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዬካፓ ዓክዓቤ ዬያይዲ ዋላ ዒዛና ጫኣቃዎ ቡሊንቲ ዴንዳንዳጉዲ ሃሽኔ።

የኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ዓክዓቤ ሄላንዳ ባኮ ኬኤዜሢ

35 የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ማዔያ፡ ፔቴ የኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሣም ፔ ለጋሢ ኮይላ፡- «ታና ጳርቁ!» ጌዔኔ፤ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ጋዓንቴ ዒዛ ጳርቅኒ ኮይባኣሲ፤ 36 ዬያር ዬይ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ባኮ ማዲ ኩንሣ ኔ ዒፃሢር ታ ኮይላፓ ዲማዲ ኔ ዴዴንዳማና ዘቢ ኔና ዎዳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ጎኔ ዒ ጌዔማ ጎይያ ዬይ ዓሢ ባጋሢ ኮይላፓ ዴዴንዳማና ዘቢ ዔርተባኣንቴ ሙኪ ዒዛ ዎዴ።

37 ዬካፓ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ሜሌ ዓሲ ኮይላ ዴንዲ፡- «ታና ጳርቁ!» ጋዓዛ፡ ዬይ ዓሢ «ዔኤዔ» ጌዒ ዎልቁና ጌቴቃይዶ ዒዛ ጳርቁ። 38 ዬይ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ የኦኒያ ዒዛ ዔሩዎፕዲ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ዓፒላና ካንቁ ዓኣቺ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዴንዳ ካርይዳ ዴንዲ ጎይያ ዔቁ። 39 ካኣቲ ዒዛ ኮርሳ ዓኣዳንቴ ዬይ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ካኣቲ ዔኤላያ፡- «ካኣቲዮ! ታኣኒ የሎ ቤዘይዳ የልተይይዳ ዓኣንቴ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴ ዓሲ ፔቴ ሞርኬ ዲዒ ዔኪ ሙኪ ሃያ ዓሢ ካፔ፤ ጋዓንቴ ቶሌቴ ዒዛ ዘሎ ኔኤኒ ዎዲንታንዳኔ፤ ሃንጎ ሃይሢታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓ ሹቺ ቢራ ኔ ጪጋንዳኔ» ታ ኮይላ ጌዔኔ። 40 ጋዓንቴ ታኣኮ ማዶ ሚርጌም ሴካ ሃንጋ ታ ጋዓንቴ ዓሢ ታ ኮራፓ ቶሊ ዴንዴ።

ካኣቲ ማሃያ፡- «ኔ ጊዳ ኔ ኔኤር ዎጌሢር ኔ ጌዔማ ጎይያ ኔ ጊዳ ማዲንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

41 ዬካፓ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ዓኣፖ ካር ካንቁ ዓኣ ሞፐሎ ዑኬና ዔኬኔ፤ ካኣቲ ዒማና ኔጉዎያ ዬይ ዓሢ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ዓኣ ዓሲታሢ ዔሬኔ። 42 ዬይ የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ካኣቲም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ዎዲንቶንጎ» ጌዔ ዓሢ ቶሊሲ ኔኤኒ ዳኬሢር ዒዛ ዘሎ ኔኤኒ ዎዲንታንዳኔ፤ ዬያ ዓሢኮ ፖኦሊሶ ቶሊሲ ዳኬሢር ኔ ፖኦሊሳ ኩዳንዳኔ» ጌዔኔ።

43 ዬያር ካኣቲ ያዪ ያዪ፡ ሃሣ ማሊ ሜታዲ ሜታዲ ሳማሪያይዳ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቲም ማኣሪ ዴንዴ።

21

ዔልዛቤላ ናኣቡቴ ዎዲሼሢ

1 ናኣቡቴ ጌይንታ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌይዳ፡ ካኣቲ ዓክዓቤ ማኣር ኮይላ ዎይኔ ቱኮ ጎሽ ዓኣኔ። 2 ፔቴ ኬሊ ዓክዓቤ ናኣቡቴ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ዎይኖ ቱካ ጎኸሎ ታኣም ዒንጌ፤ ዒዛ ታኣኮ ማኣር ኮይላታሢር ታኣኒ ዒዘይዳ

20:36 20:36 1ካላቶ. ማ 13:24።

ዔኤቢ ታኣኮ ቱካንዳኔ፤ ዬኖ ጎዢሎ ዛሎ ሜሌ ቃራ ቤሲ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ኔ ሻንቻኒ ኮዔቴ ኔ ጌዔ ባኣዚና ታ ሻንቻንዳኔ» ጌዔ።

3 ናኣቡቴ ማሃ፡- «ሃያ ዎይኖ ቱኮ ጎዢ ታኣኒ ዳካሌሢ ታ ማንሢጋጋኩ፤ ሃያ ጎዢ ያኦሲ ታና ኔኤም ዒንጋንጋጋ!» ጌዔ።

4 ዓክዓቤ ዒማና ናኣቡቴ ዬያ ጌዔሢሮ ዳጋዲ ፔ ማኣሪ ጌላዎ ኮጮ ባንሢ ሺሪ ሻኣሎይዳ ላሄኔ፤ ሙኡዚ ሙዒዎዎ ዒዳኔ።

5 ዬያሮ ማቻ ዔልዛቤላ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ሃያይዲ ኔና ዳጋሴሢ ዒይጎዳይ? ሙዎ ኔ ዒይጋ ዒዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

6 ዒዚ ማሃ፡- «ታና ዳጋሴሢ ናኣቡቴ ታኣም ጌዔ ባኮኩ፤ ዒዛኮ ታኣኒ ዒ ዎይኖ ቱካ ጎዢ ሻንቻንዳኔ ሃንጎ ሜሌ ጎሺ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጋዓዛ፡ «ዒይጎ ባኣዚ ማዔቴያ ታ ኔኤም ዒንጋዓኩ» ጌዒ ታና ዒ ዳጋሴኔ» ጌዔ።

7 ዔልዛቤላ ዒማና፡- «ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲታዎ ሃያይዳንዳያ ኔና ኮይላ? ሃሢ ዔቁጋጋ ዎዛዲ ካሃዎ ሙዒ ዎኣዎ ዑሽኩ፤ ናኣቡቴኮ ዎይኖ ቱኮ ጎዢሎ ታ ኔና ዔኪሳንዳኔ!» ጌዔ።

8 ዬካጋ ዒዛ ዎርቃታ ያኣፒ ዓክዓቤሮ ማዒዎ ዔርዛ ማላቶዎ ጊዳ ዒይሄኔ፤ ዬያ ዒዛ ያኣፔ ኪኢቶ ናኣቡቴ ናንጋ፡ ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዓጮ ጋርቻንታም ዳኩ።

9 ዒዛ ዳኩ ኪኢታ፡- «ፔቴ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ዳሮም ኬኤዚ፤ ዳሮ ፔቴይዳ ቡኩሱዎቴ፤ ዬካጋ ናኣቡቴ ዔኪ ቦንቺንታ ዳጌ ቤሰካ ዳይሠዎቴ፤

10 ዬያይዳዎ ናኣቡቴ ያኦሲንታ ካኣቲንታ ጮሽኩኔ» ጌዒ ሉኡቂ ማርካዳንዳ ላምዎ ዓሲ ሺኢሺ ማርካሴሰካጋ ካታም ዙሎ ዔኪ ኬሰዎ ናኣቡቴ ሹቻ ዲይ ዎዲዎቴ» ጋዓያኩ።

11 ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዓጮ ጋርቻና ዔልዛቤላ ዔያቶ ዒይሄ ጎይዎ ማዳኔ፤ 12 ዔያታ ፔቴ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ኬኤዛዎ ዓሶ ፔቴይዳ ቡኩሴኔ፤ ዬካጋ ዔያታ ናኣቡቴ ዔኪ ቦንቺንታ ዳጌ ቤሰካ ዳይሣዛ፤

13 ሉኡዙዎና ማርካዳ ላምዎ ዓሶንሢ፡- «ናኣቡቴ ያኦሲንታ ካኣቲንታ ጮሽኩኔ» ጌዒ ዳሮ ቤርታ ሉኡቂ ማርካዳኔ፤ ዬያሮ ዔያታ ዒዛ ካታሞኮ ዙሎ ዔኪ ኬሲ ሹቻ ዲይ ዎዳኔ።

14 ዬካጋ ዔያታ፡- «ናኣቡቴ ኑ ዎዳኔ» ጌይ ኪኢታ ዔልዛቤሎም ዳኩ።

15 ዔልዛቤላ ዬያ ኪኢቶ ዎዎይዛዎ ዓክዓቤም፡- «ናኣቡቴ ሃይቄኔ፤ ዓካሪ ዔቁ ዳንዲጋጋ ኔኤም ዒዚ ሻንቻ ዒዳ ዎይኖ ጎዢሎ ኔኤሮ ማሂ ዔኩ» ጌዔ። 16 ዬያሮ ዓክዓቤ ናኣቡቴኮ ዎይኖ ጎዢ ፔኤሮ ማሂ ዔካኒ ኔጉዎዎ ዳንዳኔ።

17 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቴሲቤ ዓጮ ዓሢ፣ ዔኤሊያሴም፡-
 18 «ሳማሪያ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ኮይላ ዴንዳ፤ ናኣቡቴኮ ዎይሮ ጎዡ ፔኤሮ ማሂ ዒ ዔኪያይዳ ዓኣንቴ ዒኣካ ኔ ዒዛ ዴንቃንዳኔ፤
 19 ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ሂዚ ጋዓኔ፤ ሩኣቡቴ ኔ ዎይሂ ዳካዛ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ኔኤኒ ዳካላኒ ጋዓ?» ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ ጌዔ፡- «ካናታ ናኣቡቴኮ ሱጉያ ላዔ ቤዛ ዒማይዲ ኔ ሱጉያ ላዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዜኔ፡፡

20 ዓክዓቤ ዔኤሊያሴ ዴንቃ፡- «ታ ሞርካሦ! ታና ኔ ዴንቁ ሃሺያ?» ጌዔኔ፡፡

ዔኤሊያሴ ዒማና፡- «ሂዮ! ታ ኔና ዴንቁኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ማዳኒ ኔኦሞ ኔኤኒ ጎሜም ሻንቹኔ፤
 21 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ኔ ጊዳ ፑርታ ዶርዎ ዓጋንዳኔ፤ ኔና ታ ቤርታፓ ታኣኒ ሺኣሻንዳኔ፤ ኔ ማኣሮ ዓሶኮ ዓቲንቁ ጋዓ ባኣዚ ቢያ፣ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ዓሲ ቢያ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፡፡ 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዒንሢ ዔኪ ጎሜይዳ ጌልዚ፣ ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴሂሮ ኔ ማኣሮ ዓሶ፡- ናባፄ ናኣዚ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ማኣሮ ዓሶጉዲ፤ ሃሣ ዓኪያ ናኣዚ፣ ካኣቲ ባዕሻ ማኣሮ ዓሶጉዲ ባይሲንታም ዲዲ ዳቁ ዓሲ ታኣኒ ዒንሢ ማሃንዳኔ፡፡ 23 ሃሣ ዔልዛቤሎም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሌዛ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌ ካታሞይዳ ካናታ ሙዓንዳኔ፡፡ 24 ኔ ዒጊኖ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ካታሞይዳ ሃይቃ ዓሶ ካኒ ሙዓንዳኔ፤ ካታሞቱዎ ቤዘይዳ ሃይቃ ዓሶ ሃምፑራ ሙዓንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳሂና ፔኦሞ ጎሜም ሻንቹያ ዓክዓቤጉዳ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ፤ ዩያ ቢያ ዒ ማዳኒ ዳንዳዔሢ ዒዛኮ ማቻ ዔልዛቤላ ጌዔ ባኮ ኩንሢሂሮኬ፡፡
 26 ዓክዓቤ ማዳ ቦርሲጎ ዳቢንቶ ማዳፓ ቢያ ባሼ ዳኤፒ ማዔ ባካ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮ ጌላኣና ዒዚ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሲ ባይዜ፣ ዓሞራ ዓሳ ማዳ ጎይያ ማሌ ያኦዞ ካኣሻኪዎኬ፡፡

27 ዔኤሊያሴ ዩያ ጌዒ ኬኤዚ ጋፔሰካፓ ዓክዓቤ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዚ ኬሳዎ ሲዩ ማኣዎ ማይንቴኔ፤ ሙኡዚያ ሙዎ ዒዳኔ፤ ዩያ ሲዮ ዓፒሎ ዒዚ ዒማና ማኣዒ ላላሃኔ፤ ኬሰኪ ሃንታዎዎ ማሊፀፓ ዔቁያና ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ ቱኪ ሃንታኔ፡፡

28 ዩካፓ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቴሲቤ ዓጮ ዓሢ ዔኤሊያሴም፡-
 29 «ዓክዓቤ ታ ቤርታ ፔና ዎማይዲ ላኣፒሄቴያ ኔ ዛጊባይ? ዒ ዩያይዳሂሮ ዒ ሺምፔና ዓኣንቴ ፑርቶ ዶርዓሢ ታ ዒዛይዳ

ዓጋባኬ፤ ዬያ ድርዓህ ታኣኒ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶይዳ ዓጋንዳህ ዒዛኮ ናኣዚ ዎድና ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

22

ፆኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ሚኪያሴ ዓክዓቤም ኬኤዜ ባኮ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 18:2-27)

1 ዬካፓ ሄሊሲ ዓኣ ሃይህ ለዔ ጋራ ዒሰራዔኤሌና ሶኦሪያ ዓጮና ዋሊ ዖሉዋዖ ኮሺ ናንጌኔ፤ 2 ያዲ ማዔቲያ ሃይህ ለዖና ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዒዮሳፒፄ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዓክዓቤና ካኣሚ ጌሰታኒ ዴንዴኔ፤ 3 ዒማና ዓክዓቤ ፔኤኮ ዶንዘ ማዔ፣ ቢታንቶና ዓኣ ዓሶ ኮይላ፡- «ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ራሞቲ ሶኦሪያ ካኣቲፓ ማህ ዒካኒ ካራ ኮዑዋዖ ኑ ዘቲዮ ጌዔህ ዓይጎሮዳይ? ራሞቲ ኑ ዓጨቲዋዓዳ!» ጌዔኔ፤ 4 ዬካፓ ዒዮሳፒፄ ኮራ፡- «ራሞቲ ዖላኒ ታኣና ዋላ ኔ ዴንዳኒ ኮዓ?» ጌይ ዖኦጮኔ።

ዒዮሳፒፄ ማሃዖ፡- «ታኣኒ ኔጉዲ፣ ታ ዴራኣ ኔ ዴሮጉዲ፣ ታኣኮ ፓራህያ ኔ ፓራህጉዲ ኔ ጌዔቲ ዖላኒ ጊኢጌያኬ፤ 5 ጋዓንቴ ቤርታዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዚ ጋዓቲያ ዖኦጮ» ጌዔኔ።

6 ዬያሮ ዓክዓቤ ዖይዶ ፃኤታ ማዓ ሎንሣ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሶ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ራሞቲ ዴንዲ ዖሎንዶም ሃሾንዶይ?» ጌይ ዔያቶ ዖኦጮኔ።

ዔያታ ማሃዖ፡- «ዴንዲ ዖሌ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዖሎና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ዒዮሳፒፄ ጋዓንቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዚ ጋዓቲያ ኬኤዛኒ ዳንዳዓ፣ ሚሌ ዖኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲ ባኣዳዳ?» ጌዒ ዓክዓቤ ኮይላ ዖኦጮኔ።

8 ዓክዓቤ ማሃዖ፡- «ዪምላ ናኣዚ፣ ሚኪያሴ ጌይንታያ ዖኦሲ ማሊህ ኬኤዛሰኬይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዒዛ ናሽኩዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒዚ ኬኤዛ ዎድና ቢያ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛኔ፣ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዙዋሴ!» ጌዔኔ።

ዒዮሳፒፄ ጋዓንቴ፡- «ኔ ያዲ ጋዓንዳያ ኮይሱዋሴ!» ጌዔኔ።

9 ዬካፓ ዓክዓቤ ካኣቲም ማኣሮይዳ ማዳ ዶንዛፓ ፔቲ ዓሲ ዔኤላዖ፡- «ሚኪያሴ ኮይ ዴንቂ ዑኬና ዔኪ ሙኬ» ጌይ ዓይህኔ።

10 ዒማና ላምዖ ካኣታ ካኣቲም ማኣዓህ ማይንቲ ሳማሪያ ካታም ጌሎ ማርሾ ካሮ ኮይላ ዓኣ፣ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ ፔኤኮ ዖይዶይዳ ዖይዶይዳ ዴዔም ሎንሣ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ዔያቶም ሎንሣ ኬኤዛኔ፤

11 ዔያቶ ባኣካፓ ሴዴቆያሴ ጌይንታ ኬናዒና ናኣዚ ዓንጊና ኮሺንቴ ጉራኒ ዔኪ ዓክዓቤም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላንጎና ኮሺንቴ ሃንህ

ጉራኖንሢና ሶኦሪያ ዓሶ ያሊ ጋፒንሢ ባሺሢ ኔ ባሻንዳኔ። ጋዓኔ» ጌዔ። 12 ሃንጎዋታኣ ዒዞ ጎይፆ ጌዒ ጌዒ፡- «ራሞቲ ያሌ፤ ኔኔኒ ባሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ባሺሲሳዳኔ» ጌይ ኬኤዛኔ።

13 ሚኪያሴ ዔኤላኒ ዴንዴ ኪኢቶ ዓሢ ሚኪያሴ ኮይላ ዒማና፡- «ሃንጎ ሎንሦ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ዓክዓቤ ያሎና ባሻንዳያታሢ ኬኤዛኔ፤ ዬያሮ ኔኤኒያ ዔያታ ጋዓማ ጎይፆ ጌዔቲ ቃራኬ» ጌዔ።

14 ሚኪያሴ ጋዓንቲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ያኦሲ ታኣም ኬኤዜማ ታኣኒ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔ።

15 ሚኪያሴ ሙኪ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ቤርቶ ሺኢካዛ ካኣቲ ዒዛ ኮይላ፡- «ሚኪያሴ! ካኣቲ፡ ዒዮሳፒፆና ታኣና ራሞቲ ዴንዲ ኑ ያሎንደም ሃሾንደይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ሚኪያሴ ማሃዮ፡- «ዴንዲ ያያሌ! ጎኔ ኔኔኒ ባሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ኔና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔ።

16 ዓክዓቤ ጋዓንቲ፡- «ኔኔኒ ታኣም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንፆና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኣና ጎኔ ማዓንዳማ ኬኤዜቲራ!» ሂዚ ጌዒ ታ ኔኤም ዋኣጄ ማይንቲ ኬኤዛይ» ጌዔ።

17 ዬካፓ ሚኪያሴ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ጉቤ ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዲ ዲኮይዳ ዣኣሊ ዣኣሊ ዓኣያ ታኣም ጴዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዓሶኮ ሱኡጌ ባኣሢሮ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ኮሺና ማዒ ዴንደንጎ» ጋዓንቲ ታኣኒ ዋይዜኔ» ጌዔ።

18 ዓክዓቤ ዒዮሳፒፆ ኮይላ፡- « <ዒዚ ቢያ ዋይ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛኔ፡ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዙዋሴ» ታ ኔኤም ጌይባይ» ጌዔ።

19 ሚኪያሴ ሃይሶ ኬኤዛዮ፡- «ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዜ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮይዳ ፔኤኮ ካኣቲም ያይታ ዴዒ፡ ዒዛኮ ኪኢታንቻኣ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዓቂ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒማና ሳክዓቤ ራሞቲ ዴንዲ ዒኢካ ሃይቃንደጉዲ ዒዛ ዳቢሻንደሢ ያናደይ?» ጌዔ።

ኪኢታንቻፓ ፔቲይ ፔቲ ባኣዚ ጋዓዛ፡ ባጋሢ ሜሌ ባኣዚ ኬኤዚ ኬኤዚ ዋላ ካኣሙዋ ባኣዚ ጌሰቲኔ፤ 21 ጋፒንፆይዳ ፔቲ ዓያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካዮ፡- «ታኣኒ ዳቢሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ኮራ፡- «ዋይቲ ኔኔኒ ዳቢሻንደይ?» ጌዔ። ዓያናሢ፡- «ታኣኒ ዴንዲ ዓክዓቤም ሎንሦ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ሉኡቂ ኬኤዛንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ጋዓዛ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ያዲታቲ ዴንዲ ዳቢሹ፡ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ» ጌዔ።

22:17 22:17 ፓይ. ማፃ 27:17፤ ማቲ. 9:36፤ ማር. 6:34። 22:19 22:19 ዒሲ. 6:1፤ ዒዮ. 1:6።

23 ሚኪያሴ ሃሣ፡- «ማዲንታንዳ ባካ ያዲኬ፤ ሃይ ኔኤም ሎንሃ ኬኤዛ ባሳ ሉኡቃንዳጉዲ ማሃሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዬያር ኔ ገዳ ፑርታ ባእዚ ሙካንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዓይሣያኬ!» ጌይ ጌኤዛ ጋፐሴ።

24 ዬካፓ ከናዒና ናእዚ፡ ሴዴቂያሴ ሚኪያሴ ባንሣ ዶጫዖ ዒዛ ባዒ፡- «ዔኤካ! ያኦሲ ዓያና ታ ኮርሳ ዴንዲ ዎይማና ኔኤም ኬኤዜይ?» ጌዔ።

25 ሚኪያሴ፡- «ኔኤኒ ኮጮኮ ዙሌና ዓኣ ቆልዖ ጋር ዴንዲ ፑኔ ከሎና ዬያ ኔ ዔራንዳ።» ጌዔ።

26 ዒማና ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ፖኦሊሶ ሱኡጎፓ ፔቲሰኬያም፡- «ሚኪያሴ ዓርቂ ዔኪ ካታሞ ዎይሣ፡ ዓሞኦኔና ካኣቲ ናእዚ ዮዓሼ ኮይላ ዔኪ ዓኣዴ፤ 27 ታኣኒ ኮሽና ማዒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ቱኡዞ ማኣሪ ዒዛ ጌልዚ ማልዚ ካሣና ዎኣሢና ሌሊ ዒንገ ዒኣካ ዴይሣንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣኔ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔ።

28 ሚኪያሴ ዒማና፡- «ኔኤር ኮሽ ማዒ ሙኪጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ሉኡቂሴ!» ጌዔ፤ ሃሣ ዒዚ ዑኡዞ ፔኤኮ ዴገዲ፡- «ዒንሣ ሃይካ ዓኣ ዴራ ቢያ ታ ኬኤዜ ባኮ ኮሽ ዒና ዓርቁዎቲ!» ጌዔ።

ዓክዓቤኮ ሃይቦ
(2ዮኦሲ. ዓሃኬ 18:28-34)

29 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓክዔቤና ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮሳፒፂና ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ራሞቲ ካታሞ ያላኒ ዴንዴ።

30 ዒማና ዓክዓቤ ዒዮሳፒፂ ኮይላ፡- «የሎር ኦኡኒ ኬሰካኣና ታኣኒ ማሌ ዓሲ ማላኒ ዲማ ማኣዖ ማይንታንዳ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ካኣቲሞ ማኣዓሢ ማኣዔ» ጌዔ፤ ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ማሌ ማኣዖ ማይንቴ፡ ያናታቴያ ዔርቱዎያ ማዒ የሎር ኬሰኬ።

31 ዒማና ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ሌሊ ያሊ ዎዶዎቲ፤ ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ዎዲፖቲ» ጌዒ ዒዛኮ ሃይሣታሞ ላምዖ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ቶገ ያላ ዓሰኮ ሱኡጎ ዓይሣኔ፤

32 ዬያር ዔያታ ካኣቲ፡ ዒዮሳፒፂ ዴንቃዖ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዔያቶ ኮይላ ማሌሣር ዒዛ ዎዳኒ ማንጌ፤ ዒማና ዒዮሳፒፂ ዒላታዛ፡

33 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲቱዎኣሢ ዔራዖ ዒዛ ዎዲዮ ሃሽ፤ 34 ያዲ ማዔቴያ ማሊባኣዖ ፔቲ ሶኦሪያ ፖኦሊሴ ሂኢዠና ካኣቲ፡ ዓክዓቤኮ ዒዚ ማይንቴ የሎ ማኣዓሢኮ ካኣቲ ሃርና ዴኬ፤ ዬያር ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ሳርጌሎ ያይቶ ዔኪ ዴንዳሢ፡- «ታ ዴኡቴ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ማሃ የሎ ቤዛፓ ታና ኬሴ!» ጌይ ዓይሣኔ።

35 ያላ ኮሺ ዶዲ ዬኖ ኬሎ ፔኤቄሢር ዓክዓቤ ሶኦሪያ ዓሶኮ ሆታ፡ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌኤቄንቲ ዳዒ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዲኮና ካርና ማርጌ ሱጉሢ ሸኦታሢር ሱጉፃ ሳርጌሎ ያይቶ ዳሚና ፑርቲሴኔ፤ ዬካፓ ዬኖ ዋንቴሎ ዒዚ ሃይቄኔ፤ 36 ዒዚ ኬሎ ዓባ ጌላኒ ዳና ዳዓዛ፡- «ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ዓጮ፤ ሃሃ ፔ ካታሞ ካታሞ ማዒ ዳንድንጎ!» ጋዓ ኪኢታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፖኦሊሶ ሱኡጋፓ ዋይዘንቲኔ፡፡

37 ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ዬያይዲ ሃይቄኔ፤ ሌዛ ዒዛኮ ዓሳ ሳማሪያ ዔኪ ዳንዳሞ፡ ዒኢካ ዒዚ ዲኡቲኔ፤ 38 ዬያ ሳርጌሎ ያይቶ ዓሳ ሳማሪያ ቦቆሎይዳ ማሰኬኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ኬኤዜ ጎይያ ሱጉፃ ዒዛኮ ካናታ ላዔኔ፤ ዬኖ ቦቆሎይዳ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣላ ማሰቲኔ፡፡

39 ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ማዳ ባኮ ቢያሢንታ ካኣቲሞ ማኣር ዒዚ ዳርዘ ዓጮና ማዛጸሲ ማገፍሢንታ ዒዚ ማገፍ ካታሞንታ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃአፓ ፃኣፒንቲኔ፡፡ 40 ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ሃይቄሢር ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓካዚያሴ ካኣታዳኔ፡፡

ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮሳፒፄ (2ፆኦሲ ዓሃኬ 20:31—21:1)

41 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ካኣታዳንቲ ያይዳሳ ሌያና ዓኣሳ ናኣዚ ዒዮሳፒፄ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 42 ዒዚ ሃይሢታሚ ዶንጎ ሌዔ ማዓዛ ካኣታዲ፡ ላማታሚ ዶንጎ ሌዔ ዬሩሳላሚይዳ ዳዒ ዋይሢኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዓዙባ ጌይንታያ ሺሊሂናዎኬ፡፡ 43 ዒዮሳፒፄ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ፡ ዓኣሳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዳኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ማሌ ዳራ ፔ ያኦዞ ካኣሸካ ቤዛ ሻሂ ባይዘባኣሴ፤ ዬያር ዳራ ዬያ ቤዞይዳ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ዒንጎ ዑንጅዋ ጨቢሻኔ፡፡ 44 ዒዮሳፒፄ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲና ዋላ ጌኢጊ ኮሺ ናንጌኔ፡፡

45 ዒዮሳፒፄ ማዳ ባኮና ጫርቄ ዒዚ ያሌ ያሎና ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃአፓ ፃኣፒንቲኔ፤ 46 ዒዛኮ ዓዶ ዓኣሳ ዋዳፓ ዓርቃያ ዓቲ ዓኣ፡ ማሌ ዳራ ፔ ያኦዞ ካኣሸካ ቤዛ ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆንታ ላኣሎና ላሃ ላኣሎንታ ቢያ ዒ ባይዜኔ፡፡

47 ዬኖ ዋዶና ዔዶኦማ ዓጮኮ ካኣቲ ባኣሴ፤ ዬያር ዪሁዳ ካኣቲ ዶኦሪ ጌሢ ዓሲ ዬኖ ዓጮ ዋይሢኔ፡፡

48 ካኣቲ ዒዮሳፒፄ ዳኤፖ ባዞ ቲቂ ዳንዲ ያፒሬፓ ዋርቄ ዔኪ ሙካንዳ፡ ቲርሴሴ ዋኣያ ካኣሚሎጉዳያ ኮሺሴኔ፤ ጋዓንቲ ዋኣያ ካኣሚላ ዔፃዮንጋብራ ጌይንታ ቤዛ ማቄሢር ዳንዳኒ ዳንዳዒባኣሴ፡፡ 49 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓካዚያሴ ዒዛኮ

ዋእፆ ካእሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዮሳፓጭኮ ዋእፆ ካእሚላ ማዳ ዓሶና ዋላ ፔቱሞና ማዳንዳጉዲ ጌሰቲ ጌኢጊሻኒ ማሌንቴ ዒዮሳፒጭ ዬያ ዒጫኔ።

50 ዬካፓ ካእቲ ዒዮሳፒጭ ሃይቂ፥ ዳውቲ ካታሞይዳ ካእታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቴኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዒዮሆራሜ ካእታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካእቲ ዓካዚያሴ

51 ዪሁዳ ካእቲ፥ ዒዮሳፒጭ ካእታዳንቴ ታጰ ላንካሳ ሌዖና ዓክዓቤ ናኣዚ ዓካዚያሴ ዒሰራዔኤሌይዳ ካእታዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናንጊ ላምዖ ሌዔ ዋይሄኔ። 52 ዒዚያ ፔኤኮ ዓዶ ዓክዓቤንታ ዒዛኮ ዒንዶ ዔልዛቤሎንታ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሳሜይዳ ዔኪ ጌልዜ፥ ካእቲ ዒዮርቢዓሜጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ፑርታ ማዳ ማዳ ዳቢንቴኔ። 53 ዒዛኮ ቤርታ ካእታዳ፥ ዒዛ ዓዶጉዲ ዒዚ ሜሌ ያኦዘ ዘጊ ካእሸኪ ዬያም ማዳፆና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዘሂኮ ዳጎ ዔቂሴኔ።

ጌሌዥ ማጻሕፍት
The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌሌዥ ማጻሕፍት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929